

PRED SEJAMI ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE ORMOŽ

Program dela

Delegacije zborov združenega dela in zborov krajevnih skupnosti ter delegati družbenopolitičnega zbora Skupščine občine Ormož so prejšnji teden prejeli svoje glasilo ODLOČANJE, ki prinaša sklepe o sklicu sej zborov občinske skupščine in gradivo, ki bo na teh sejah obravnavano. Ob koncu pa je tudi nazorno prikazana aktivnost izvršnega sveta SO Ormož.

Družbenopolitični zbor se bo sestal v ponedeljek, 10. februarja. Po pregledu sklepov in potrditvi zapisnikov dveh prejšnjih sej bodo spregovorili o osnutku programa dela Skupščine občine Ormož za leto 1986, sklepali bodo o odloku o delegiranju delegatov in razdelitvi delegatskih mest in zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti ter o odloku o načrtu organizacije in razvoja teritorialne obrambe v občini Ormož, opravili pa bodo tudi volitve in imenovanja.

Zbor združenega dela se bo sestal v četrtek, 13. februarja ob 12. uri, isti dan uro za tem pa še zbor krajevnih skupnosti. Oba zbora bosta poleg že omenjenih točk dnevnega reda obravnavala še: odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in od plačil za storitve, odlok o obveznem čiščenju in vzdrževanju manjših potokov in jarkov ter melioracijskih sistemov na območju občine; odlok o začasnem plačevanju prispevkov za SIS, odlok o spremembah odloka o komunalnih takсах, odlok o sprejetju programskega dela zazidalnega načrta rekreacijske cone v Ormožu, odlok o začasnem financiranju SIS družbenih dejavnosti, sklepali pa bodo tudi o več soglasjih k posameznim samoupravnim aktom.

Na seji zbora združenega dela pa bodo sprejeli še ugotovitev, da je prenehal ukrep družbenega varstva v Primat TOZD Bančna oprema Ormož. FF

Danes programsko volilna seja OK ZSMS Ptuj

Ta teden se vrstijo pri občinski konferenci ZSMS številne aktivnosti. Tako so se že v torek popoldne sestali na delovnem posvetu predsedniki osnovnih organizacij mladih ter se dogovorili o aktualnih nalogah. Za tem je v delavskem domu Franc Kramberger potekala še javna tribuna o kritični analizi delovanja političnega sistema socialističnega samoupravljanja.

Včeraj popoldne so se na seji sestali člani predsedstva ter se dogovorili o zadnjih pripravah na današnje programsko volilno sejo občinske konference ZSMS. Ta se bo pričela ob trinajstih v prostorih Kluba mladih, na njej pa bodo uvodoma ocenili delo občinske konference, njenih organov in delovnih teles v minulemu letu. Za tem bodo ocenili potek razprav po osnovnih organizacijah mladih o vsebini dokumentov za 12. kongres ZSMS, ter sprejeli svoje stališče. Dogovorili se bodo tudi za program usmeritev za delo mladine v prihodnjem obdobju, ob koncu pa bodo razrešili sedanje vodstvo ter izvolili novo. Kot smo zapisali že v prejšnji številki, je za predsednico OK ZSMS Ptuj predlagana Tanja Nikolovski — Robinšček, za sekretarja pa Miran Primožič. —OM

Aeroklubu Ptuj odlikovanje Predsedstva SFRJ

Za zasluge pri razvijanju športnega letalstva in širjenju tehnične kulture ter vzgoji za SLO in DS je predsedstvo SFRJ ob 30-letnici odlikovalo Aeroklub Ptuj z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Odlikovanje je na 31. letni skupščini izročil predsednik skupščine občine Ptuj Franc Tetičkov. Čestitamo! Več o tej skupščini preberite na strani 13. —OM

Franc Tetičkov je odlikovanje izročil upravniku Aerokluba Ptuj, Ivanu Čučku. (foto: M. Ozmeč)

Letos 400-letnica Trubarjeve smrti

Letos mineva 400 let od smrti Primoža Trubarja. Rodil se je leta 1508 v Raščici na Dolenjskem, umrl pa 1586 v Derindingenu pri Tübingenu v Nemčiji. Kot protestantski nabožni pisatelj je bil začetnik slovenske književnosti, saj je 1550 leta v Tübingenu natisnil prvi slovenski knjigi: Catechismus in der windischen Sprach in Abecedarium, nato pa še več katekizmov. Postopoma je prevajal in tiskal biblijo, zlagal cerkvene pesmi in izdal pesmarico

Eni psalmi, ta celi katechismus. Njegova je tudi zamisel organizacije slovenske cerkve in šolstva Slovenska cerkvena ordinga — 1564.

Tako imenovano Trubarjevo leto bomo po svoje obeležili tudi v Ptuj z večimi slovesnostmi, v mesecu juniju pa bo v študijskem oddelku knjižnice tudi razstava o Primožu Trubarju in njegovih delih ter njegovem pomenu za slovensko književnost. mš

foto: Kosi

31. januarja v upravi za družbene prihodke

Davčno napoved so prinesli še »zadnji« davčni zavezanci. Že po običaju jih bo nekaj to storilo tudi po tem datumu. Do 3. februarja je napoved iz skupnega dohodka vložilo 29 občanov, kar je precej manj kot leta 1984, ko jih je bilo 109. Davek so odmerili 22 občanom v skupnem znesku 307.093 din. Letos bodo po oceni davek odmerili petim občanom in to v višini 50.000 din.

Od obveznikov za vložitev napovedi iz gospodarskih in poklicnih dejavnosti pričakujejo okrog 900 napovedi.

Lani so odmerno osnovo določili pri 893 obveznikih. Vse napovedi bodo obdelali še ta teden. MG

IZ VSEBINE:

Več dela, večja izguba? (stran 3)

Po črki zakona, čeprav zamotano (stran 4)

Koline (stran 5)

Kuncjereja (stran 8)

Gremo na delo (stran 11)

UVODNIK

Kultura in njen praznik

Kaj zaželeli kulturi ob njenem prazniku? Tej večni zakleti pustolovki, ki išče »zlato runo«, se tihotapi v sodih, v času Trubarja, tej »slep je kdor se s petjem ukvarja«, tej »krizantemi siromakovi«, tej »porabi«, tej »svobodni menjavi dela«? Namenili smo ji 8. februar z namenom, da bi trajal ta dan 365 dni na leto. Pa se je namen izrodil. Ostale so le še obvezne proslave, nagrade in priznanja. Saj se še najde kakšen dan, ko tujcu razkazujemo bogato kulturno dediščino, ko tistim, ki odhajajo ali slavimo, podarimo sliko, ko obiščemo predstavo, ker »se govori«, da je dobra, ko kupujemo knjige, ker »sodijo« na police v dnevnih sobah...

Tudi ne moremo mimo velikih akcij za kulturo, pa naj gre za akcijo socialistične zveze za knjigo, za partijski plenum o kulturi in s tem za množične razprave, ki jih potegnejo za seboj te in podobne akcije. Pa žal ostaja vse zgolj pri besedah, pri sprejetih sklepih, ki jih nihče ne izvaja, pri slabem občutku, da je bil trud zaman.

Smo znali ohraniti vsaj tisto, kar so ustvarili predniki? Zavist, prezir sodobnikov do umetnikov, samozadostnost, vsekakor. Izgubili pa smo poklicno gledališče (letos mineva 200 let Talijanske hrama v Ptuj), nekaj orkestrrov, nekaj strokovnjakov, nekaj umetnikov, nekaj spomenikov.

Živimo v svetu, ki mu je znanost odkrila že marsikatero skrivnost in za vsako znano stvar postavila definicijo. Tako vemo tudi kaj je kultura. Pa res vemo? Učeni in manj učeni možejo so kulturo opredelili v učbenikih, znanstvenih razpravah in slovesnih govorih, razkrili marsikaj novega, vendar še nihče ni rekel zadnje besede. Zakaj, kultura je tudi naš odnos do bližnjega, do dela, do vseh vrst lastnine, do sprenevedanja ob odgovornosti, do prikrivanja slabosti in zatekanja k varni povprečnosti, do zavisti in nepreverjenih govorov, do »kuhinje« ob kadrovanju, do resnice, do narave, do pripadnosti narodu...

To pa so stvari, poleg gledališča, filma, slik, opere, knjige... ki so del našega vsakdana. Mogoče so prav zaradi tega postale nepomembne, neopazne, pa čeprav opredeljujejo človeka in njegovo zavest o tem, da je človek. In prav zaradi slednjega naj bo praznovanje takšno kot se po stari slovenski navadi spodobi in kot je zapel tudi Prešeren sam:

Nazadnje še, prijat' lji,
kozarce zase vzdignimo,
ki smo zato se zbrat' li,
ker dobro v srcu mislimo.

Nataša VODUŠEK

SPORED 26. KURENTOVANJA V PTUJU — NEDELJA, 9. FEBRUARJA

Ob 10.30 nastop folklorne skupine »ALEKSANDER TURUDŽEV« iz Bitole — SR Makedonija — na Titovem trgu v Ptuj.

Ob 14. uri povorka etnoloških skupin po ptujskih ulicah, v kateri sodelujejo:

1. Godba na pihala Litostroja iz Ljubljane,
2. Maržuretko iz Ljubljane,
3. Pustni in etnološki liki osnovnih in drugih šol,
4. Kopjaši — Markovci, Ptujsko polje,
5. Ples z bosmani — Markovci,
6. Orači iz Podlehnik — Haloze,
7. Zenitovanjski plesi — Poljčane,
8. Vile iz Zabovca pri Markovcih,
9. Klada iz Sp. Poljskave pod Pohorjem,
10. Mali orači — Lancova vas na Dravskem polju,
11. Haloški Jürek — Dolena,
12. Plesalci iz Pobrežja pri Vidmu,
13. Pustni plesalci — Motvarjevci Prekmurje,
14. »Blumarji« — Beneška Slovenija — Italija,
15. »Pustovi« — Drežnica pri Kobaridu,
16. Piceki in kokotiči — Markovci,
17. Ples s tortami — Videm pri Ščavnici,
18. Zvončarji iz okolice Opatije — SR HRVATSKA,
19. Orači Lancova vas,
20. Zenitovanjski plesi — Globasnica — Avstrija,
21. »Licije« — Lancova vas,
22. Vasilčarski babari — Bitola — SR Makedonija,
23. Šrangarji — Obrež pri Ormožu,
24. Glöcklerlauf, Trieben — Avstrija,
25. Orači iz Markovec — Ptujsko polje,
26. Pustni plesalci — Šmartno na Pohorju,
27. Kopanjarice — Stojnci pri Markovcih,
28. Rusa, medved in drugi pustni liki — Markovci,
29. »Maškure« iz Turčiča pri Čakovcu — SR Hrvatska,
30. Ploharji iz Kirovec — Dravsko polje,
31. Koranti iz Ptuja in okoliških vasi.

Sodelovali bosta še dve godbi na pihala in drugi pustni ter karnevalski liki.

Zbirališče za udeležence povorke: Telovadnica Mladika, Cankarjeva ulica in Prešernova ulica ter Muzejski trg.

Obhodna pot povorke: Slovenski trg — Murkova ulica — Trg MDB — Lackova ulica — Trstenjakova ulica — Hotel — Osojnikova ulica — CMD — Potrčeva ulica — Srbski trg — Titov trg — Miklošičeva ulica — Trg MDB — Krempljeva ulica — Trg Svobode — Dravska ulica — razhod.

PARKIRIŠČA: za obiskovalce, ki se pripeljejo iz smeri Krapina, Slovenska Bistrica, Majšperk in Maribor, so parkirnišča na desnem bregu Drave, za obiskovalce, ki se pripeljejo iz smeri Lenart, Radgona, Ormož, Varaždin pa na levem bregu Drave.

VSTOPNINA: Cena vstopnice — značke je 200 dinarjev.

Organizatorja: Folklorno in Turistično društvo Ptuj.

Načrt uresničevanja srednjeročnega plana KBM PE Ptuj za leto 1986

Na četrti seji konference delegatov Kreditne banke Maribor Poslovne enote Ptuj, 23. januarja, so delegati obravnavali poleg poročila o delu poslovnega odbora v istekajočem se mandatskem obdobju tudi planske akte združene in temeljne banke ter poslovne enote za leto 1986 in spremembo samoupravnega sporazuma o razporejanju skupnega dohodka in združevanje v sklade banke.

Predsednica poslovnega odbora Dragica Verbega je v poročilu poudarila, da KBM ni le uspešno dohodkovno poslovala, ampak je tudi imela pomemben vpliv na financiranje razvojnega in tekočega poslovanja njenih članic. Kljub restriktivni kreditno monetarni politiki, ki je močno omejevala naraščanje plasmajev, je z izvenlimitnimi oblikami kratkoročnega financiranja članicam omogočala nemoteno financiranje tekočega poslovanja. Poslovna enota je odobrila vse zahteve članic za investicijske kredite, ki so izpolnjevali razvojne kriterije. Odobrila je skupno eno milijardo din investicijskih kreditov od tega za primarno kmetijstvo 531 milijonov in za druge dejavnosti 472 milijonov din. Nadalje je poudarila, da se je obseg dela na področju poslovanja z občani močno povečal, kar je zahtevalo povečanje bančnih delavcev. V banki se zavedajo, da je potrebno posodobiti poslovanje z občani. Večletna prepoved vlaganj v razširitev poslovnih prostorov je povzročila vrsto težav, ki jih sedaj načrtujejo rešiti. Del opreme (terminalov) je že bil nabavljen lani, letos pa so v načrtu večje storitve preureditve. Pogoste spremembe predpisov na bančnem delavcem narekujejo le nenehno prilagajanje tekočega poslovanja, zato pa je onemogočeno dolgoročneje in racionalnejše postavljanje organizacije bančnega poslovanja.

Kolektiv poslovne enote šteje 180 delavcev, ki svoje delo dobro opravljajo in se nenehno strokovno usposabljaajo za še boljše delo.

Pri obravnavi planskih aktov za letošnje leto pa je bilo poudarjeno, da manjka še cela vrsta zakonskih opredelitev družbenega plana Jugoslavije, zlasti pa še ni vseh aktov o izvajanju kreditno monetarne politike. Z mednarodnim monetarnim skladom ni doseženo niti soglasje o oblikovanju realne obrestne mere, tečajja dinarja itd. Zaradi tega osnutek načrta banke za leto 1986 ne vsebuje plana prihodkov in odhodkov ter določil o politiki obrestnih mer.

Osnovna značilnost letošnjih planskih aktov Združene in temeljnih bank je ponovno želja po čim večjem »poenotenju« kreditne politike Združene banke Ljubljanske banke. Na drugi strani pa KBM ohranja značilne specifičnosti dosedanjega poslovanja, ki ga narekuje gospodarski položaj članic in same banke.

Načrt Poslovne enote predvideva povečanje bilančne vsote za 7,3 milijarde din. Tako bi PE dosegla konec letošnjega leta okrog 25 milijard din bilančne vsote. Največji in najhitrejši (59%) prirast bilančne vsote načrtujemo pri sredstvih občanov, ki bo znašal okrog 4,5 milijarde din. Mnogo počasneje bodo naraščala sredstva OZD (22%), ki jih ocenjuje na okrog 930 milijona. Za stanovanjsko-komunalno gradnjo načrtujemo skupaj iz vseh virov in namenov okrog 615 milijonov din ali za 38% več kot lani. Z vključitvijo dopolnilnih sredstev iz hranilnih vlog občanov pa bi se ta sredstva povečala za 43%.

Banka oblikuje sredstva za svoje plasmaje iz prirasta bilančne vsote in iz vračila glavnice. V letu 1986 bo imela PE na razpolago za ponovne naložbe okrog 8 milijard din. Ta sredstva bodo plasirana v skladu z določili kreditno monetarne politike in poslovne politike Združene in temeljne banke približno takole:

- okrog 2.795 milijonov din ali 35% za naložbe UDS
- okrog 505 milijonov din ali 6,2% za naložbe v stanov. kom. izgr.
- okrog 216 milijonov din ali 2,6% za naložbe občanom
- okrog 645 milijonov din ali 8,2% za naložbe v poslovanju po pooblastilu
- okrog 3.871 milijonov din ali 48% za ostale namene (združevanje za infrastrukturo vrednostne papirje itd.)

Za kratkoročne naložbe OZD je predvideno 1.578 milijonov din dodatnih sredstev in to za naslednje namene:

- za primarno kmetijstvo in zaloge 994 milijone din
- za izvozne kredite 380 milijonov din
- za menice in ostalo 104 milijone din

Ob takšnem povečanju bi se kratkoročne naložbe povečale za 31% in bi na koncu leta dosegle 6.600 milijonov din.

Pri odobravanju kreditov v letošnjem letu je potrebno poudariti zakonsko določeno novost. Banke smejo dajati tudi dopolnilna sredstva le OZD, ki izpolnjujejo pogoje kreditne sposobnosti.

Za kreditiranje občanov se bo nadaljevala dosedanja neugodna kreditna politika. Nekoliko ugodnejša bo za drobno gospodarstvo. V letu 1986 bo PE uveljavila tudi primerne prostore za poslovanje z drobnim gospodarstvom.

V okviru usmerjene stanovanjske gradnje bo letos zaključeno financiranje bloka B-3 s 100 stanovanji, zaključen bo poslovno stanovanjski objekt na Vidmu z 8 stanovanji. Sredi leta 1986 pa bo pričetna gradnja novega 96 stanovanjskega bloka B-3. Predvidene pa so še naložbe v infrastrukturne objekte v Ptuj in v Kidričevem itd.

Pri obravnavi planskih dokumentih je bilo poudarjeno, da bomo jih morali med letom krepko dopolnjevati, zato bomo o njih še govorili že na naslednji seji konference PE in zboru banke.

Delegati konference PE so sprejeli tudi spremembo 14. člena Samoupravnega sporazuma o oblikovanju in uporabi prihodkov, razporejanju skupnega dohodka ter o združevanju sredstev v sklade KBM. Sprememba se nanaša na določila novega Zakona o temeljih bančnega in kreditnega sistema, ki dopuščajo združevanje v sklade brez predhodnega nakazila skupnega dohodka na žiro račune članic. S tem skupni dohodek, namenjen v sklade banke, več ne bo dvojno obdavčen, ampak bo knjižen v poslojni sklad in plasmaje. Delegati konference PE Ptuj so osnutek spremembe sprejeli brez pripomb. Predlog bodo obravnavali še delegati na panožnih konferencah in dokončno odločili na zboru banke še v mesecu januarju, da bo to novost močno upoštevali že pri delitvi skupnega dohodka po zaključnem računu za leto 1985.

Na koncu konference se je podpredsednik KPO KBM tov. Drolc zahvalil delegatom sedanjega mandata za dobro sodelovanje z željo, da bi konferenca PE Ptuj tudi v bodoče tako uspešno delovala.

F. LUKMAN

KAKO IZVAJAJO DOLOČILA ODLOKA V OBČINI ORMOŽ

Skupščina občine Ormož je 6. 11. 1984 sprejela odlok o upravljanju, vzdrževanju in financiranju nekategoriziranih krajevnih, poljskih, gozdnih in drugih javnih poti. V tem odloku je med drugim določeno, da na zemljiščih neposredno ob javnih poteh ne sme biti nobenega drevja, grmičevja, ograj ali naprav, ki bi ovirale promet na javnih poteh ali delale na javnih poteh senco in s tem škodovali promet. Določeno je bilo, da morajo lastniki v roku enega leta odstraniti na lastne stroške vse te ovire. Če tega lastnik ali uporabnik zemljišča ne stori, mora nalogo opraviti krajevna skupnost na stroške lastnika oz. uporabnika.

Zbor krajevnih skupnosti je na seji, 21. 6. 1985 zahteval, da se prek ustreznih nadzornih organov ugotovi izvajanje odloka. Komite za družbeni plan, razvoj in gospodarske zadeve občine Ormož je 2. oktobra lani zahteval od vseh krajevnih skupnosti na območju občine, da poročajo, kako uresničujejo določila tega odloka. Posamezne krajevne skupnosti so poročale:

SREDIŠČE OB DRAVI: na območju krajevne skupnosti so drevje, grmičevje in vse ostale ovire ob javnih poteh v celoti že odstranili.

IVANJKOVCI: določila odloka so objavili v glasilu KS »Obveščanje«, in zadolžili vsake svete, da napravijo seznam lastnikov zemljišč, na katerih obstajajo razne vrste ovir.

Ugotavljajo tudi, da vse javne poti še niso v celoti očiščene, predvsem na odsekih, kjer ni večjega prometa.

KOG: k izvajanju določil odloka so intenzivno pristopili. KS je 14. 9. 1985 organizirala akcijo, kjer so krajani odstranjevali drevje, grmičevje in druge ovire ob javnih poteh. Stroškov, ki so ob tej delovni akciji nastali, nekaterim lastnikom zemljišč niso zaračunali. Pri nekaterih lastnikih so naleteli tudi na težave glede dostopa na zemljišče. Ugotavljajo, da bo potrebno na posameznih odsekih javnih poti postaviti mejnike po geodetski upravi občine Ormož in tako urediti lastništvo cest in zemljišč. V tej krajevni skupnosti tudi ugotavljajo, da je še veliko lastnikov, ki nimajo urejenih gnojnih jam, gnojišč in greznice, zato vse to odteka v občestne jarke in onesnažuje okolje. Ugotavljajo tudi, da nekateri kmetje uporabljajo javne poti za obračalne pasove kmetijskih zemljišč.

MIKLAVŽ PRI ORMOŽU: z določili odloka so obvestili vse v glasilu »Občan«. Kljub prizadevanjem ugotavljajo, da razen Slovinc KK Jeruzalem Ormož TOZD Vinogradništvo, pri drugih niso uspeli glede odstranjevanja ovir in čiščenja jarkov ob javnih poteh, zato bodo morali uporabiti sankcije, ki jih določa odlok.

PODGORCI: določila odloka so uresničili predvsem na tistih javnih poteh, kjer so v

preteklih letih izvajali modernizacijo oz. rekonstrukcijo, delno pa tudi v Osluševcih in Cvetkovcih, kjer so izvajali melioracije. Svet KS je tudi zadolžil vsake svete, da opravijo pregled vseh javnih poti in ugotovijo, kje je potrebno očistiti zemljišča ob javnih poteh.

ORMOŽ: vsako leto v finančnem planu zagotavljajo denar za vzdrževanje in gramo-ziranje vaških cest, ki ga porazdelijo po vaških svetih. Mestni in vaški sveti s komisijo za varstvo okolja se občasno sestajajo, skrbijo za vzdrževanje cest in pluzenje snega v zimskem času. Glede odstranjevanja ograj in drugih ovir ob cestah, njivah in poteh so se dogovorili, da bodo to nalogo opravili spomladi 1986.

TOMAŽ PRI ORMOŽU in VELIKA NEDELJA — iz obeh krajevnih skupnosti do roka niso prejeli poročila o izvajanju tega odloka.

Iz pregleda je razvidno, da so v posameznih krajevnih skupnostih različno pristopili k uresničevanju določil odloka o upravljanju, vzdrževanju in financiranju nekategoriziranih krajevnih, poljskih, gozdnih in drugih javnih poti na območju občine Ormož. Zagotavljajo, da bodo pristojni upravni organi občine Ormož in inšpekcijske službe občin Ormož in Ptuj podvzeli ustrezne aktivnosti, da bodo lastniki in upravljalci zemljišč izvajali določila odloka.

Povzeto iz glasila Odločanje

Zakaj je potrebna dimnikarska služba

Vsem tistim, ki ne poznate pravega odgovora bi lahko na to vprašanje odgovorili zelo kratko: dimnikarska služba je potrebna, ker jo predpisuje zakon. Ker pa je odgovorov še več, so v Dimnikarskem podjetju Ptuj pripravili nekoliko obširnejšo obzornost, podkrepjeno s podatki, ki to trditev še bolj opravičujejo.

V naši družbi narekujejo dimnikarsko službo predvsem naslednje osnovne skupne potrebe: požarna preventiva, zmanjšanje porabe goriv, čistejša ozračja, podaljšanje življenjske dobe kurilnih in dimnovodnih naprav ter odpiranje najcenejših delovnih mest.

Navedeno lahko podkrepimo z naslednjimi podatki. V Beogradu so z analizo 318 redno strokovno čiščenih kurilšč ugotovili od 30 do 50 odstotkov zmanjšano porabo čistega zraka za ogrevanje. Očitno se nas veliko ne zaveda, da že 1 milimeter saj na ogrevalnih površinah povzroči 5 do 7 odstotkov večjo porabo goriva; 2 milimetrska plast pa že čez 10 odstotkov. Te izgube pa so še veliko večje

pri smolnatih, katranskih in trdih mineralnih oblogah, ki nastanejo ob uporabi slabših vrst premoga ali zaradi neustreznega izogrevanja. Od trdih oblog ima dodatni učinek predvsem žveplo, ki s kondenzno vodo tvori žveplasto kislino, ta pa seveda razžira kovinske dele v kurilni napravi.

Rezultati navedene analize na 318 kurilščih v Beogradu, kjer so bile dimnikarske storitve redno opravljene, so zelo spodbudni: 5,5 odstotkov manjša poraba goriva, 30—50 odstotkov manjša onesnaževanje ozračja, 450.000 kubičnih metrov manjša poraba čistega zraka dnevno.

Po strokovni oceni bi tako lahko z rednim opravljanjem dimnikarske službe v Jugoslaviji prihranili letno: od 1,5 do 2 milijona ton premoga, 10 do 500 tisoč ton tekočih goriv, prek 100 milijonov kubičnih metrov plina.

Kako redno čiščenje vpliva na življenjsko dobo kurilnih in dimnovodnih naprav, pove podatek, da imajo v Dimnikarskem podjetju Ptuj svojo peč že 14 let in je v dobrem stanju.

Povprečna življenska doba peči te vrste je na našem območju od 8 do 18 let.

Glede na problematiko brezposelnosti v ptujski in ormoški občini bi lahko v končni fazi, če bi dimnikarsko dejavnost opravljali po normativih, dodatno zaposlili še 10 dimnikarjev. V Sloveniji pa bi ob urejeni dimnikarski službi dodatno zaposlili več kot 1000 dimnikarjev.

Srednje velika državna stanovanjska hiša z okoli 180 kvadratnimi metri porabi za normalno ogrevanje približno 10 ton lignita, kar je trenutno okoli 90.000 din. Pri tem smo strošek drv zanemarili. Če upoštevamo vsaj 10 odstotkov prihranka, znaša to 9.000 din. Če za redno čiščenje odštejemo 5.000 din, nam ostane samo pri kurjavi 4.000 din. Če pa k temu dodamo še vse ostale faktorje, kot so požarna varnost, čist zrak, življenska doba peči, nova delovna mesta, pa bi ugotovili, da je strošek dimnikarskih storitev v primerjavi s pozitivnimi pridobitvami zares zanemarljiv. —OM

TOZD trgovina Les pripravlja organizirano prodajo kuriva

V TOZD Trgovina Les Ptuj so pred dnevi pričeli za aktivnostmi za organizirano prodajo kuriva za prihodnjo kurilno sezono. Dogovorili so se, da se bodo v kratkem sestali predstavniki konference svetov potrošnikov, izvršnega sveta, energetske skupnosti, socialistične zveze, Zveze borcev, Zveze upokojevcov, Petrola, inšpekcijskih služb in Kreditne banke Maribor-PE Ptuj in sprejeli podroben načrt aktivnosti, v katerem bodo upoštevali prednosti, ki jih prinaša takšen pristop.

Zavedajo se namreč, da bo potrebno potrebe najbolj zadovoljiti. Z organiziranim pristopom se bodo ognili tudi nekaterim problemom, kot so preveliko administriranje, ki se pojavlja pri poslovanju s posameznimi občani. Pogosto delajo težave tudi sami potrošniki, ki potrebe prijavljajo na večih mestih in s tem dodatno prispevajo k umetnemu pomanjkanju kuriv. Kot je povedal Vilko Pešec, direktor temeljne organizacije, po temog dobil tisti, ki ga najbolj potrebuje in da bodo potrebe skušali zadovoljiti v glavnem z domačimi premogi.

Uvoženi premogi, ki jih imajo še na zalogi, so za kupce ptujske

občine zaradi slabšega socialnega stanja pogosto predragi. V energetske bilanci Slovenije je indeks uvoza planiran s prek 700 odstotki, saj pri celotnem izpadu domačih premogov računamo na uvoz.

Pri letošnji kurilni sezoni jim je pomagala tudi mila zima, ki je ublažila povpraševanje, kljub temu pa oskrba ni bila najboljša. V glavnem je zato kriv premog iz Bosne, ki ga ni in ni hotelo biti — realizacija je komaj 60 odstotka.

MG

TOZD POTNIŠKI PROMET PTUJ

Računajo na regijo

V tem srednjeročnem obdobju naj bi dokončno dobili »svoj prostor pod soncem«. Prostori, v katerih sedaj delajo, zdaleč več ne zadovoljujejo vseh zahtev. Majhno dvorišče, na katerem se dnevno obrne do petdeset avtobusov, jim služi tudi za dnevno pranje avtobusov. V slabih pogojih delajo tudi vzdrževalci — mehaniki.

Kot je povedal vodja tozd Tone Čeh, so stvari regijsko naravnali. Vsaki dan njihovi avtobusi prepeljejo v Maribor več kot štiri tisoč delavcev, zato menijo, da jim »pripada« pomoč mariborskega industrijskega bazena. Odprto pa bo še vedno ostalo vprašanje skupnega servisiranja. Menijo, da bi bilo najbolje, če bi ga reševali skupaj s TOZD Avtopark KGP.

Letos se bodo tudi kadrovske okrepili, dodatno bodo uvedli nekaj linij in to v Ormožu ter v Majšperku. Kupili pa bodo tudi pet novih avtobusov.

Akumulacije ustvarjajo iz leta v leto manj. Cene avtobusov in rezervnih delov vrtočlavo naraščajo. Avtobus stane že 1,2 milijarde S dinarjev, ena guma 80 tisoč dinarjev in več. Če bi želeli tekmovati z dobrimi prevoznimi podjetji izven države, bi morali ustvariti znatno več dohodka.

MG

O življenjskih in delovnih razmerah novinarjev v Sloveniji

Na podlagi ugotovitev Komisije za življenjske in delovne razmere novinarjev sporoča upravni odbor Društva novinarjev Slovenije vsem zainteresiranim in odgovornim dejavnikom naslednje:

1. Razmere, v katerih živijo in delajo slovenski novinarji, so večinoma nezadovoljive. Neustrezne so vlogi, ki jo novinarji kot družbenopolitični delavci opravljajo v naši družbi, niso v skladu z naporji, ki jih terja vestno izpolnjevanje novinarskega poklica.

2. Osebnih dohodkov novinarjev so diskriminatorski. Večini delavcev v sredstvih javnega obveščanja ne omogočajo normalnega življenja in jih pehajo v življenjske stiske, v katerih so le s težavo kos nalogam, ki jih opravljajo, zavirajo pa tudi njihov osebnostni razvoj. To povzroča tudi odhajanje najbolj sposobnih novinarjev v delovne organizacije z višjimi osebnimi dohodki. S tem je ogrožena razvoja perspektiva slovenskega novinarstva.

3. Le v nekaterih redakcijah so delovne razmere znosne in sprejemljive, čeprav ne optimalne, večinoma pa novinarji delajo v neustreznih, premajhnih prostorih, v hrupu in slabih klimatskih razmerah, kar onemogoča normalno delo in povzroča hude psihične napetosti. Tako je zlasti v manjših redakcijah.

4. Zdravstveno stanje novinarjev je slabo in

stopnja smrtnosti visoka. Čeprav so možnosti, ki jih dajejo zakonske določbe in samoupravni dogovori, dovolj široke, se vodstva uredništev premalo odgovorno zavzemajo za to, da bi vsi novinarji hodili na redne sistematične zdravniške preglede in se v primeru bolezni ustrezno zdravili, tudi ne skrbijo dovolj za to, da bi novinarji svoj redni letni in zimski dopust izkoristili v celoti.

5. Jugoslovanski novinarji, s tem tudi slovenski novinarji, smo se odpovedali zahtevi po beneficiranem delovnem stažu. Zato pa je treba storiti vse, da zahtevno in izčrpavajoče novinarjevo delo poteka v življenjskih in delovnih razmerah, ki zmanjšujejo nevarnost profesionalnih bolezni in ki omogočajo osebnostno rast. To je eden od temeljnih pogojev za kakovosten napredek slovenskega novinarstva.

To sporočilo in ta poziv sta naslovljena na družbenopolitične organizacije in družbenopolitične skupnosti, zlasti pa na delovne organizacije sredstev javnega obveščanja. Spremlja ju opozorilo, da je treba nemudoma in temeljito analizirati življenjske in delovne razmere novinarjev in posameznih delovnih kolektivih in ustrezno ukrepati.

UPRAVNI ODBOR
DRUŠTVA NOVINARJEV
SLOVENIJE

O KMETIJSKI PROBLEMATIKI

Člani sveta za družbeno ekonomske odnose v kmetijstvu in na vasi, ki deluje pri občinski konferenci SZDL v Ptuj, so v ponedeljek, 27. januarja obravnavali predlog družbenega plana občine Ptuj za naslednje srednjeročno obdobje do leta 1990. Pri tem so predlagali, da naj bi v poglavju investicij v zasebnem sektorju vnesli še plan investicij za stojišča plemenskih svinj in ple-

menskih krav ter za prašiče pitance.

Ko so obravnavali informacijo o uporabi sredstev republiške solidarnosti za sanacijo škode po pozebi v letu 1985, so program izvršnega sveta SO Ptuj podprli ter pripomnili, da je treba zagotoviti sadike trsnih cepljenk vsem tistim kmetovalcem, kjer je bila škoda ocenjena in ne le organiziranim kmetom.

Ko so obravnavali temelje plana izobraževalne skupnosti za agroživlilstvo, se niso strinjali z variantnim predlogom, ki predvideva spremembo mreže kmetijskih šol. Zahtevali so ohranitev sedanjega stanja, s tem da je potrebno sprejeti kriterije za količino vpisa in oddelkov. Ob koncu so razpravljali še o izobraževanju odraslih kmetovalcev ter se s predlogom v celoti strinjali. —OM

V štirih letih za gradnjo šolskega prostora

V letu 1985, to je v četrtem letu drugega občinskega samoprispevka, je bilo skupno zbrano 201.300.000 din, kar za 10 odstotkov presega načrtovani znesek. Sredstva iz samoprispevka predstavljajo skupno 78 % in so bila višja od načrtovanih za 13 % (ker so bili za toliko višji). V 4 letih, t. j. od 1. 1. 1982 do 31. 12. 1985 pa je bilo skupno zbrano 441.100.000 din. Ko smo načrtovali program gradnje šolskega prostora pred referendumom za drugi občinski samoprispevek, je bilo predvideno, da bo 23,1 % vseh potrebnih sredstev prišlo iz Republiške izobraževalne skupnosti, žal so ta sredstva v celoti odpadla. Zaradi tega tudi ne bo moč v celoti uresničiti vseh nalog, ki so bile zapisane v referendurnem programu. Priliv sredstev iz samoprispevka je nominalno sicer precej višji od načrtovanega zneska, vendar to realno zaostaja za rastojo gradbenih stroškov (cena materiala, storitev itd.).

V letu 1985 je bilo porabljenih skupno 176.136.078 din. Od tega za zgraditev OŠ Lovrenc 50.131.000 din (podrobneje razčlenitev smo navedli v prejšnjem poročilu). Za telovadnico in druge objekte pri SSC Dušana Kvedra v Ptujju je bilo porabljenih 114.755.000 din, za načrte zunanjih športnih igrišč pri SSC 3.500.000 din, za pripravljajna dela OŠ Ivan Spolenjak 7.075.000 din ter stroški plačilne-

V letošnji 1. številki Tednika smo že objavili osnovne podatke iz poročila Odbora za nadzor nad zbranimi sredstvi samoprispevka in njegovo razporeditvijo ter nad izvajanjem del načrtovanega programa gradnje šolskega prostora v občini Ptuj, ki so se nanašali na 10 mesecev leta 1985. Zborom občinske skupščine pa je bilo predloženo tudi že sklepno poročilo za vse leto 1985. Iz tega poročila povzemamo osnovne podatke.

ga prometa 675.078 din. Skupno torej 176.136.078 din.

PRIZNANE PODRAŽITVE

Telovadnica pri SSC Ptuj je v nujno potrebnimi objekti je v glavnem zgrajena. Pri gradnji je prišlo do časovne zamude in tudi večjih odstopanj od prvotne predračunske vrednosti. Odbor za nadzor je na seji, 6. 1. 1986 na podlagi zahtevka investitorja ugotovil prekoračitve v skupnem znesku 63.848.495 din. Od tega odpade na podražitve 24 milijonov din, ostalo pa na dodatna in več dela. Na podlagi tega je ugotovljena nova vrednost objektov 269.994.207 dinarjev, od tega:

- telovadnica 193.344.208 din (54.948.495 din več od predračunske vrednosti),
- kotlovnica 31.750.000 din (prispevek po SaS),
- toplotna podpostaja 18.900.000 din (8.900.000 din več od predračunske vrednosti),
- premična oprema 26.000.000 din.

Ugotovljena vrednost telovadnice in nujnih sporednih objektov ter premične opreme je bila

pokrita iz naslednjih virov:

- iz sredstev samoprispevka in SaS: 248.994.208 din
- lastna udeležba investitorjev: 21.000.000 din.

LETOS ŠE PRIZIDEK K OŠ IVAN SPOLENJAK

V skladu z referendurnimskim programom je v letošnjem — zadnjem letu drugega občinskega samoprispevka — treba zgraditi še prizidek k osnovni šoli Ivan Spolenjak. Zaradi tega je odbor za nadzor sklenil, da se s prej navedenim zneskom iz samoprispevka zaenkrat sklene financiranje telovadnice in nujnih spremljajočih objektov in premične opreme. Za prizidek k OŠ Ivan Spolenjak je bilo v letu 1985 že porabljenih 7.075.000 din referendurnskih sredstev za izdelavo idejnega in izvedbenih načrtov.

Odbor za nadzor je na seji ugotovil, da bi iz ostanka sredstev iz leta 1985 in pričakovanih prilivov v letu 1986 bilo možno ob ustrezni udeležbi investitorja zgraditi načrtovan prizidek. Investitorja so zadoščili, da do kon-

ca meseca maja 1986 pripravi vsa pripravljajna dela in v mesecu juniju prične z gradnjo prizidka.

Za načrte zunanjih športnih objektov je bilo nakazano SSC Ptuj 3.500.000 din, zato mora investitor pripraviti načrte, da se v primeru morebitnega presežka sredstev lahko nadaljuje z gradnjo dela predvidenih zunanjih objektov.

STANJE SREDSTEV

Na zbirnih računih pri Izobraževalni skupnosti Ptuj je bilo s stanjem 31. 12. 1985 saldo 25.178.898 din. Po sklepu odbora z dne 6. 1. 1986 se iz tega zneska nakaže 9 milijonov din za priznane prekoračitve pri telovadnici. Ostala sredstva so delno že angažirana za plačilo obroka za leto 1986 za kotlovnico (11.750.000 din), preostala sredstva pa so predvidena v finančni konstrukciji za prizidek k OŠ Ivan Spolenjak.

O tem poročilu so razpravljali delegati zborov skupščine občine Ptuj na sejah 29. in 30. januarja. Delegati so menili, da je treba zbrana sredstva čimbolj racionalno izkoristiti, kar pomeni takojšnje vlaganje v pričetek gradnje dogovorjenega objekta. Investitorju so priporočili, da naj stori vse za pravočasno nabavo projektov in druge potrebne gradbene dokumentacije.

FF

ORMOŽ

Premajhen vpliv sindikata

Ormoški sindikalni delavci so na skupščini, ki je bila dejansko povzetek razprav, še prej pa v osnovnih organizacijah ocenili, da je sindikat v minulem štiriletnem obdobju dobro delal. Čeprav je na drugi strani njegov manevrski prostor bil majhen. Tako so ugotovili, da imajo še vedno premajhen vpliv pri odločanju, prav tako se večina dohodka deli mimo delavcev in podobno. Še posebej kritični so bili mladi, ki ne vidijo jasne bodočnosti. Pripravljeni novi plani jim ne dajejo praktično nobenih upov. Investicijsko vlaganje je že nekaj časa skoraj na nič in podobno.

Miran Krajnc je povedal, da doslej sindikat ni imel tako pomembne vloge. Pogosto radi rečemo, da sindikat nima veljave. Ima takšno veljavo, kot mu jo dajemo. Če ni poslušna za delo, potem res ne moremo govoriti o vlogi in pomenu sindikata. Pohvaliti moramo vse osnovne organizacije, ki dobro delajo, prav tako okolja, kjer dosegajo nadpovprečne proizvodne rezultate, žal brez ustreznih finančnih rezultatov. Upoštevati pa moramo kritičnost, ki je vedno večja in tudi demokratičnost, ki se prav tako povečuje, vendar na pravem mestu.

Rudi Peršak je menil, da je prav, da dajemo delu čast in oblast, vendar čast in oblast, ki ne bo zategnjena s pasom. Nekaj bomo morali narediti, tako ne gre več naprej. Pričakujemo, da bodo svoje rekli kongresi — ti morajo odločno zarezati in pomesti s staro prakso. Zakaj pasivnost v osnovnih organizacijah ZS? Predvsem zato, ker nimajo na kaj plivati!

Ivan Hrčič se je v razpravi lotil kmetijstva in poudaril, da o kmetijstvu vedno bolj razpravljajo tisti, ki z njim niso povezani in ga ne poznajo. Danes raste dohodek v kmetijstvu počasneje kot v ostalih dejavnostih. V zmoti so tisti, ki menijo, da so v zadružništvu rezerve. So, vendar ne v takšnem, kot ga imamo sedaj. Smo na repu porabe umetnih gnojil. Stanje se bo še slabšalo, saj se cene nenehno povečujejo. Nihče ne razpravlja, ko se povečajo cene elektrike, nafte ... , ko pa se podraži meso, se sindikat »dvigne«.

Drago Zabavnik je opozoril na slab socialni položaj upokojenec v ormoški občini, ki jih je 2655, kar 978 pa jih prejema pokojnino do 10 tisoč dinarjev. Je pa ormoški sindikat eden izmed redkih, ki je v svoje programske usmeritve vključil izboljšanje družbenoekonomskega položaja upokojenec.

Mirko Lukner je predstavil delo ostalih oblik organiziranosti pri občinskem svetu.

Boris Lipužič, član predsedstva republiškega sveta ZSS, je govoril o učinkovitosti v zvezi sindikatov in o zaupanju delavcev v lastno organizacijo. Posebej je omenil nujnost usposabljanja v zvezi, kjer še vedno uporabljamo zastarele oblike in metode, takšno izobraževanje pa je za člane neprivlačno.

Tomaž Bolcar je govoril v imenu mladih, ki ne vidijo prave bodočnosti. Srednjeročni plani ne zagotavljajo razvoja, dovolj delovnih mest za mlade, ki prihajajo iz šol. Menil je tudi, da se vse preveč izgovarjamo na težko gospodarsko stanje, premalo pa upoštevamo predloge mladih. Obsodil je tudi menjavanje funkcij, ki poteka v ozkem krogu.

Franc Debeljak je povedal, da je v občini trenutno okrog 500 nezaposlenih in da se bo prihodnje leto to število znižalo. Dotaknil se je tudi priprave na volitve in poudaril, da na kandidacijskih konferencah lahko še marsikaj spremenimo.

V nadaljevanju je skupščina razrešila dosedanje člane občinskega sveta.

skega sveta in njegovih organov ter izvolila 30-članski svet, 5-člansko nadzorno komisijo, člane Medobčinskega sveta ZSS

Otmar Medik

Anton Rizman

Vera Rep

foto: M. Ozmec

za Podravje, delegata za 11. kongres ZSS in delegata za 10. kongres ZS Jugoslavije. Ob koncu pa je evidentirala še možne kandidate za člane republiškega sveta in njegovih organov.

Na prvi seji novoizvoljenega občinskega sveta so za predsednika izvolili Otmarja Medika, za podpredsednika Antona Rizmana in za sekretarke Vero Rep, v nadaljevanju pa še 11-člansko predsedstvo, sveto in komisije ter odbore. Ob koncu so se zahvalili dosedanjemu predsedniku občinskega sveta ZSS Ormož Vekoslav Kosiju za požrtvovalno štiriletno delo, za katero je žrtvoval veliko prostega časa.

MG

S SEJE ZBORA ZDRUŽENEGA DELA

VEČ DELA, VEČJA IZGUBA?

Največ časa so na zadnji seji zbora združenega dela skupščine občine Ptuj namenili predsanacijskim programom v OZD, ki so v devetih mesecih leta 1985 poslovale z izgubo. Seveda v tem času že čakamo na poročila o morebitnih rdečih številkah v celoletnem poslovanju, seveda v upanju, da jih bo čim manj.

Značilno za ptujsko gospodarstvo je, da poslujejo z izgubo ali z motnjami vedno iste organizacije združenega dela. Če le za nekaj časa »izplavajo«, so v naslednjem obračunskem obdobju znova v težavah.

Precej dolg je seznam OZD, ki so v devetih mesecih lani poslovale z izgubo ali motnjami, vendar vse niso predložile predsanacijskih programov, nekatere so medtem izgubo že tudi odpravile.

Delegatom so na seji zbora združenega dela podali informacijo o stanju v svojih delovnih organizacijah predstavniki Agisovih temeljnih organizacij. Velika oprema in Kovinska obdelava, Tovarne Volnenih izdelkov Majšperk, IMP tozid Elektrokovinar Ptuj in Olge Meglič Ptuj.

Predstavniki Velike opreme je povedal, da ostavljajo nov proizvodni program sedežev za avtobuse, tovorna vozila in pozneje še za gradbene stroje in traktorje. Menda so prototipi teh sedežev dobre kakovosti in od tega si obetajo izboljšanje gospodarjenja njihovih temeljnih organizacij. Manj optimistični so v Kovinski obdelavi, saj poleg lastnih slabosti in napak navajajo visoke vhodne stroške, ki

izničijo njihova prizadevanja, saj poslujejo z izgubo kljub preseganju plana fizičnega obsega proizvodnje. V tovarni volnenih izdelkov v Majšperku se lahko pohvalijo z dobrim delom, žal pa je tako, da z več dela ustvarijo več izgube. To predvsem zaradi tega, ker so prisluhnili družbenim prizadevanjem in precejšen del svojih proizvodov izvažajo. Pokopale so jih pravzaprav tečajne razlike, ki so znašale v lanskem poslovnem letu kar 240 milijonov dinarjev, poleg tega pa so plačali še 320 milijonov dinarjev obresti od kreditov za obratna sredstva.

Tako v bistvu nekaj več kot 100 milijonska izguba pomeni dobro gospodarjenje.

V delovni organizaciji Olga Meglič so sicer minimalno izgubo devetmesečnega poslovanja že odpravili, vendar samo ta podatek ni dovolj za mirno spanje in čakanje prihodnjih dobrih poslovnih rezultatov. Zdržitev v SOZD Agros sicer že kaže nekatere ugodne rezultate, pred koncem leta se je povečala prodaja njihove kmetijske mehanizacije, vendar so v Olgi Meglič nujna izdatna investicijska vlaganja, lastnih sredstev za to pa nimajo. Obstaja možnost neposredne vključitve v delovno organizacijo SIP Sempeter, ki je pripravljena zagotoviti ta sredstva. Pred njimi so torej dnevi pomembnih odločitev.

Otipljivih rezultatov pa doslej še niso dali sanacijski programi v temeljni organizaciji Elektrokovinar Ptuj. Kot je povedal direktor, so odpovedali strokovne službe delovne organizacije IMP Maribor, ki niso sposobne

zagotoviti prodaje njihovih proizvodov, njihova elektromontaža ni imela oziroma nima dela, medtem ko je bila temeljna organizacija v Ljubljani, ki opravlja enako delo, v lanskem letu zasedena v primerjavi z letom prej kar 160 odstotno. Slab položaj »firme« še poslabšuje vztrajanje delavcev elektromontaže za odcepitev in ustanovitev svoje temeljne organizacije.

Vso pozornost vzbuja in zahteva tehten premislek pismo delavcev Delte Ptuj, ki opozarjajo na svoje vestno delo in izredno nizke osebne dohodke. V celoti gledano posluje TOZD Delta dobro, mnoge OZD pa kljub slabemu gospodarjenju delijo osebne dohodke, ki se po višini lahko merijo s tistimi v najuspešnejših organizacijah.

Kot je dodala predsednica zbora združenega dela Rozina Markovič, se nihče ne vpraša, kako ukrepati za izboljšanje položaja tekstilne industrije, ki v celoti dosega nadpovprečne delovne in zelo slabe finančne rezultate.

Navsezadnje je tekstilna industrija tista, ki je pomagala graditi ostalo našo industrijo ...

O sanacijskih in predsanacijskih programih so razpravljali tudi delegati zbora krajevnih skupnosti. Podprli so stališča izvršnega sveta SO Ptuj, delegacija KS Jože Potrč pa je zahtevala, da IS dosledno ugotovi vzroke za motnje v poslovanju in zaostri odgovornost. Če tega ne bo, bodo sanacijski programi zgolj formalnost.

JB

Med občani igra z denarjem

Delegacija KS Franc Osojnik iz Ptujja je na seji zbora krajevnih skupnosti med delegatskimi vprašanji želela odgovor, zakaj se denarja igra. Ta je v tem, da kupiš nek seznam z določenim številom imen z naslovi občanov, pošlješ prvemu na seznamu 2000 dinarjev, prepišeš seznam, prvega izpustiš, na koncu pripišeš sebe in seznam prodaj naprej. Potem pa čakaš, kdaj bo (in če sploh bo) začel pritekati denar na tvoj naslov ... Pristojni organ bo delegaciji odgovoril na prihodnji seji.

FF

Brošura o pomembnih dogodkih v povojnem razvoju

»Štirideset let je in ni dolga doba. Ostaja opravljeno delo, iz spomina pa se izgublja drobne stvari in z njimi intimnejše podobe nekega časa. Listanje po starih zapisnikih nas je spodbudilo, da oživimo posamezne utrinke preteklosti, ki bi jih bilo v resnici škoda povsem pozabiti in ki so verjetno lahko zanimiva tudi za današnjo razmislek.« Tako so v krajevni skupnosti Olga Meglič borci zapisali uvodne besede v brošuro, ki so jo izdali ob 40-le-

tnici osvoboditve pod naslovom »Tito—revolucija—mir«. Gradivo sta zbrala Rudi Novak in Ivan Vauda, za objavo pa ga je pripravila Matilda Hlupič.

V prvem delu so objavljeni izvečki iz zapisnikov, ki so po svoji priči aktualnih dogodkov in njihovega reševanja. Z namenom, da na poljuden način obudijo spomin na zanimiva pretekla dogajanja, so izpisi iz zapisnikov označeni samo z letnicami, v njih pa — kolikor je le mogoče — ostaja jezik pristen, brez nepotrebnih podatkov. Največ so se ustavili pri prvem povojnem desetletju, ki je po svoje tudi najbolj zanimivo, kot je na primer zanimiva ugotovitev, da se je delo v resnici opravljal v prostem času, da so bili sestanki večinoma ob nedeljah, partijski sestanki pa pogosto pred službo, kar je pomenilo ob petih zjutraj. Posamezni stavki in odstavki iz zapisnikov nam do neke mere odkrijejo razmere, razpoloženje in prizadevanje, da se rešujejo vse naloge, ki jih je postavljalo življenje in zahteval gospodarski in politični razvoj naše socialistične družbe.

O svojem življenju in delu ter

o pogledih na posamezne dogodke, kraje in ljudi pa v brušuri pripovedujejo še Jože Vrbnjak, Katica Vrbnjak, Jože Gregorc, Elizabeta Kristanič, Katica Skok, Alojz Rijavec, Katarina Rijavec, Ivan Čelik, Martin Kokol, Antonija Horvat, Vinko Fištravec in Ivan Vauda. Ob zaključku pa so objavili še poročilo o delu KO ZZZB NOV Olga Meglič in govor Fanike Vauda, ki ga je imela na osrednji slovesnosti ob lanski proslavi Dneva borca.

mš

Profesorica Matilda Hlupič je pripravila gradivo za objavo v zborniku KO ZZZB NOV Olga Meglič. Foto: mš

Kako trošimo stanovanjske kredite

Tega pravzaprav ne ve nihče, razen tistih seveda, ki so kredit za gradnjo hiše ali obnovo stanovanja dobili. Preden banka odobri kredit, preveri resničnost podatkov, na podlagi katerih je prosilec zaprosil za kredit. Ko posamezniki pričnejo koristiti tako odobrena sredstva, jih banka kontrolira le preko dokumentacije. V Kreditni banki Maribor poslovni enoti Ptuj so povedali, da je formalna kontrola s pomočjo dokumentov sicer izredno natančna, vendar nihče ne ve, kaj na primer trgovci resnično prodajajo oziroma, kaj se skriva za to dokumentacijo.

Preverjanje trošenja kreditov ni običajno,

zgodbi pa se, da komisija preverja dejansko stanje v primeru, ko gre za zelo velike vsote denarja. Če bi hoteli preverjati trošenje vseh odobrenih kreditov, bi morali posebej za to zaposliti strokovnjake. Dogovarjajo se, da naj bi skupaj z gradbenim inšpektorjem pričeli s takimi preverjanji, da bi bilo čim manj zlorab. Sicer pa poskušajo na pravilno trošenje kreditov vplivati tudi z nekaterimi bančnimi predpisi, posebej še s pravilnikom o dodeljevanju kreditov za gradnjo stanovanjskih hiš in obnovo, ki naj bi bil v prihodnje še bolj strog.

Banka pa ima že sedaj pravico sproti pre-

verjati uporabo kreditov, ta možnost obstaja tudi potem, ko je kredit že porabljen. Če ugotovijo kakršnokoli nepravilnost, mora dobitnik takoj vrniti cel kredit. Če ugotovijo nepravilnost ko kredit še ni v celoti iztrošen, je ukrep isti. Iz vsega povedanega je torej moč ugotoviti, da pravega nadzora nad trošenjem kreditov za gradnjo stanovanjskih hiš, z njihovo obnovo ali za obnovo stanovanj, ni. O zlorabah kreditov se med ljudmi dostikrat govori, tiste, ki so jih resnično zlorabili, pa le redko doseže roka pravice. Bo v prihodnje drugače?

N. D.

Spominsko obeležje ustreljenim talcem (26. januarja 1986) v Ivanjkovcih, ob vznožju gozda pobočja Mihalovci.

V Ivanjkovcih pri Ormožu je pred 41 leti ugasnilo 9 življenj!

»Nacisti so 26. januarja 1945 izvršili že tretjo streljanje talcev v Prekiji!«

Prva ustrelitev talcev za svobodo je bila s strani nacistov izvršena 25. aprila 1944 v Cezajevcih pri Ribičevem mlinu, druga 15. januarja 1945 v Ljutomeru in tretja 26. januarja 1945 v Ivanjkovcih pri Ormožu.

V našo deželo je leta 1934 po puču v Avstriji zbežalo mnogo nacistov, med njimi tudi Hans Halla, ki se je naselil v Slovenskih gorah in dobil zavetišče pri takratni družini Rauch, ki je imela v posesti veliko jeruzalemskih vinogradov. Že v tistih letih, po prihodu v našo deželo, je Hans Halla med viničarji širil nacionalsocialistično ideologijo. Seveda je to njegovo aktivno delo nadaljeval med okupacijo. Zaradi njega in njegovega delovanja so Nemci izgnali številne družine in zatirali slovenski narod. Nepristano je tudi vohunil za partizani ter podatke sporočal nemškim oblastem. Partizani so ga večkrat opozorili naj preneha s tem, ker pa opozorila niso zalegla, so se odločili za likvidacijo. Skupina 13 oboroženih partizanov se je zadnjega decembra 1944 zbrala v viničariji Ivana Majcna v Litmerku pri Ormožu. Nemci so imeli sicer v takratnem naselju (Svetinje, sedaj Mihalovci) močno orožniško postajo, ki so jo jeseni 1944 še okrepili. Hiša, v kateri je bival Hans Halla, je bila obdana z bodečo žico, toda kljub okrepljeni orožniški postaji ter utrdbi Hansa Halla je partizanom akcija uspela.

Naslednjega dne so Nemci izvedli večjo hajko za partizane proti Krčevini, Zasavcem in šalovskim gozdovom, vendar partizanov niso odkrili. Maščevali so se tako, da so 26. januarja 1945 v ptujskih zapirah izbrali 10 talcev in jih odpeljali proti Ivanjkovcem. Med vožnjo je talec, ki še do danes ni znan, skočil z drvečega avtomobila in pobegnil. Ostale so Nemci pripeljali pred gasilski dom v Ivanjkovcih. Ob vznožju gozda so si morali izkopati grob, nato pa so vseh 9 talcev ustrelili. Ustreljeni so bili: Miro Sešek, Miran Mihevc, Ludvik Goltnik, Valentin Urenjak, Ivan Vodenik, Alojz Marolt, Sebastijan Goričnik, Rajko Kogelnik in Matija Brence. Na tem mestu je bilo leta 1946 odkrito spominsko obeležje.

Stane Feus

ORGANIZIRANI POHOD V BRATISLAVCE

V nedeljo, 9. februarja, bo minilo 41 let, ko so bili svoj poslednji boj aktivisti in kurirji Natašine čete v Bratislavcih pri Polensaku. Ta dan bodo slovesno obeležili tudi v krajevni skupnosti Polensak in se skupno zbrali pred spominsko ploščo in obeležjih padlih, kamor bodo položili cvetje in prižgali svečke ter se v minuti molka zamislili v tisto tragično jutro pred 41 leti. Takrat je kri sedmih aktivistov in kurirjev pordečila sneg, ko so prerezani s sovraznimi kroglami padli skupaj s tisoči za mir in svobodo.

Letos mineva deset let odkar so jim postavili spominsko obeležje, ki ga obiskujejo krajinani in mladi, predvsem pa člani krajevne organizacije ZZB NOV in civilne zaščite. Poleg tega pa tudi mladi iz centra za obrambno usposabljanje mladine, ki je vsako leto v Dornavi, sorodniki padlih in borci. Od štirih preživelih sta danes živa le še dva, ki s tistimi sodelovala tudi v pohodu Natašine čete v Mostje.

Kljub temu da je bilo v minulih letih veliko opravljenega na vseh področjih, se nam vendar zdi, da v zadnjem obdobju vse prepočasno ustvarjamo naš program razvoja, čeprav smo skoraj nemogoče dosegli v zelo kratkem času. Zato nas naj ob spominu na padle navdaja še večja vnema in pogum pri premagovanju naših težav za vsestranski napredek v krajevnih skupnostih in na delovnih mestih.

Organizirani pohod k spominskemu obeležju v Bratislavce bo 9. februarja ob 11. uri izpred gasilskega doma na Polensaku. Vabi vas KO ZZB Polensak.

Ivan Kelhar

Uresničevanje SLO in družbene samozaščite

Splošna ljudska obramba in družbena samozaščita se morata še naprej razvijati kot množično gibanje delovnih ljudi in občanov za zagotavljanje učinkovitega, samozaščitnega in obrambnega sistema za zagotavljanje varnosti družbenopolitičnega sistema in delovanje v izrednih razmerah, ob naravnih in drugih nesrečah, v neposredni vojni nevarnosti in vojni.

S procesom podružbljanja SLO in DS je treba doseči tako organiziranost in delovanje, da delovni ljudje in občani v KS, temeljnih in drugih OZD, SIS, DPO, družbenih organizacijah in društvi lahko uresničijo svoje pravice in dolžnosti na področju obrambnih priprav in uresničevanje družbene samozaščite, kot sestavnega dela vsakodnevnih del in nalog.

Na področju družbene samozaščite je treba nameniti večjo pozornost preventivnemu delovanju in pri tem zaostri odgovornost posameznikov in organov. Sproti je treba ocenjevati razmere v bivalnih in delovnih okoljih ter zagotoviti učinkovito ukrepanje pristojnih samoupravnih in poslovnih organov pri odkrivanju vzrokov in odpravljanju negativnih pojavov.

Zagotoviti je potrebno aktivnejše vključevanje odgovornih nosilcev načrtovanja obrambnih

Zbori skupščine občine Ptuj so podrobneje obravnavali uresničevanje splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite v občini Ptuj v minulem 5-letnem obdobju. Poročilo je bilo predmet razprave na odborih posameznih zborov, z njihovimi predlogi in stališči so bili seznanjeni delegati z naknadno poslanim gradivom. Na sejah zborov pa sta naloge in problematiko na tem področju podrobneje obrazložila še Franc Tetičkovič, predsednik občinske skupščine in Stanko Meglič, načelnik Oddelka za ljudsko obrambo občine Ptuj.

Delegati so soglašali s povedanim, podprli stališča odborov zborov, ter na podlagi razprave v delegacijah, komitejih in odborih za SLO in družbeno samozaščito sprejeli konkretne sklepe in stališča, ki jih objavljamo.

in varnostnih priprav v njihovo izvajanje, predvsem pa odgovornost za realno ocenjevanje politično-varnostnih razmer in medsebojno usklajenost.

Pri razvoju teritorialne obrambe je treba posvečati posebno pozornost številni krepitvi enot CZ, večji stopnji usposobljenosti in materialni opremljenosti enot in štabov CZ. Pospešeno krepiti osebno in kolektivno zaščito in hitreje opremljanje delovnih ljudi in občanov z zaščitno opremo. Povečati pripravljenost in odgovornost hišne samouprave, štabov CZ in dejavnost organizacij, ki so pomembne za zaščito in reševanje.

Glede na organiziranost in novo zasnovano narodne zaščite je potrebno nameniti večjo skrb usposabljanju vodstvenih kadrov in začetne razporeditve narodne

zaščite in prebivalstva za opravljanje nalog v narodni zaščiti.

Na področju obrambnega in samozaščitnega usposabljanja sestavin SLO in DS, učencev osnovnih in srednjih šol ter delovnih ljudi in občanov je treba zagotoviti izvajanje predpisanih učnih programov. Pri tem nameniti večjo skrb izbiri predavateljev, njihovi strokovni in metodični pripravi.

Pri kadrovanju v vojaške šole je potrebno ob informiranosti učencev in staršev o možnostih šolanja v vojaških šolah, zagotoviti aktivnejše vključevanje družbenopolitičnih organizacij, drugih organov in organizacij, ki so odgovorne za usmerjanje in kadrovanje v vojaške poklice.

Nadaljevati je treba razvoj upravnih zvez v okviru avtonomnega sistema za potrebe SLO in

DS ter dograjevati razvoj sistema za opazovanje in obveščanje.

Materialno zagotavljanje sistema SLO in določenih nalog družbene samozaščite je treba načrtovati v razvojnih programih in planskih dokumentih pri vseh nosilcih letnih in srednjeročnih programov. V naslednjem srednjeročnem obdobju je treba na področju obrambnih priprav zagotoviti materializacijo obrambnih načrtov ter ustvarjanje zalog in rezerv posameznih artiklov, zlasti še surovin in reproduktivskega materiala, goriva, zdravil, osnovnih prehranskih artiklov in rezerv civilne zaščite.

V skladu s sprejetimi planskimi dokumenti je treba zagotoviti vire financiranja SLO in določenih nalog družbene samozaščite. Ob združevanju sredstev za financiranje skupnih nalog v občini je treba v vseh okoljih zagotoviti financiranje lastnih obrambnih priprav in določiti prednostni red glede na razpoložljiva sredstva.

V izvajanje sklepov in stališč se morajo aktivno vključiti vsi organi, ki so odgovorni za izvajanje nalog na področju SLO in DS v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, DPO, družbenih organizacijah in društvi ter organi družbenopolitične skupnosti.

Obramba in zaščita — del redne dejavnosti

Na seji Pokrajinskega odbora za vzhodno štajersko so sprejeli programe dela in nalog pokrajinskega odbora, izvršnega sveta pokrajinskega odbora in pokrajinskega štaba teritorialne obrambe za leto 1986. Letos bodo vsi organi posvetili posebno skrb podružbljanju SLO in DS, krepitvi družbene samozaščite v idejnem in strokovnem pogledu ter organizacijski in vsebinski povezanosti obrambnih, varnostnih in samozaščitnih aktivnosti. Dopolnili bodo tudi nekatere rešitve v obrambnih načrtih. S svojim delom si bodo prizadevali za dosledno uveljavitev načela, da se morata interes obrambe in zaščite upoštevati in uresničevati kot sestavni del redne dejavnosti.

Posebno skrb bodo posvetili tudi organizaciji in izvedbi obrambe in samozaščitne vzgoje in usposabljanju organov pokrajinskega odbora v skladu z družbenimi usmeritvami.

Tudi v prihodnje bodo sodelovali s sosednjimi pokrajinami in z ostalimi pokrajinami v SR Sloveniji, z republiškimi organi ter s poveljstvi in štabi TO in JLA. V pokrajinskem štabu TO bodo letos nadaljevali intenzivno strokovno vojaško in idejnopolitično usposabljanje pripadnikov TO, starešin, štabov in poveljstev. Sproti bodo analizirali svoje delo in spregovorili o vključevanju žena in mladine v TO. Sodelovali bodo v tekmovanju »Iz-

berimo najboljšo enoto TO« in v tekmovanju »Izberimo najboljšo enoto TO v vzdrževanju tehnično materialnih sredstev«. Pripadniki TO bodo sodelovali na raznih vojaških vajah, na republiškem prvenstvu v streljanju z vojaškim orožjem, tekmovanju ostrostrelcev in na smučarskem tekmovanju. Po poteh partizanske Jelovice. Organizirali bodo tudi metodsko vzorno vajo s področja mobilizacije. Na seji so se zavzeli za kadrovske okrepitve posameznih organov pokrajinskega odbora in posameznih poverjenikov, da bi lahko v prihodnje čim bolj kakovostno in učinkovito opravljali zahtevne naloge s področja SLO in DS.

Po črki zakona, čeprav zamotano

Izvršni svet SO Ptuj je pripravil osnutek odloka. O njem so delegati zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti razpravljali na sejah 4. 12. 1985 in k osnutku niso imeli bistvenih pripomb, zato je izvršni svet pripravil predlog odloka.

Statutarno pravna komisija pri SO Ptuj iz objektivnih razlogov ni uspela obravnavati osnutka, zato je njegovo vsebino podrobneje preučila v fazi predloga in imela vrsto pripomb. Da bi lahko izvršni svet pripombe podrobneje preučil, je na seji, 26. decembra umaknil ta predlog z dnevnega reda.

Nato je izvršni svet upošteval večino predlogov in pripomb statutarno pravne komisije, črtal nekatere člene, nekatere združil, upošteval vsebinske dopolnitve v posameznih členih, ni pa v celoti upošteval vsebinske pripombe k 9. členu in se ni strinjal s črtanjem 12. člena. Tako je v bistvu nastal nov predlog odloka, ki so ga delegati prejeli za januarsko zasedanje.

Statutarno pravna komisija SO Ptuj je na seji, 16. januarja, obravnavala novi predlog odloka, vztrajala pri svoji prvotni vsebinski pripombi k 9. členu in pri predlogu črtanja 12. člena. V skladu s poslovnikom SO Ptuj je pripravila amandma ali dopolnilo k odloku, ki so ga delegacije tudi prejele z naknadno poslanim gradivom, zato so se do njega lahko tudi opredelile. Ob tem v delegacijah besedila obrtnega zakona »niso poznali«, kot je bilo rečeno v razpravi, so se pač opredeljevali bolj po občutku.

Izvršni svet SO Ptuj je na seji, 29. januarja obravnavala oba amandmaja statutarno pravne komisije in sprejel tistega, ki predlaga, da se 12. člen črta iz odloka. (V tem členu je določilo, da se v stanovanjskih naseljih »dovoljuje le taka obrt, ki ne povzroča hrupa, ne onesnažuje okolja ter ne povzroča drugih motenj stanovalcev«.) Statutarno pravna komisija pa je menila, da je to določilo treba sprejeti v kakem drugem dokumentu, ne pa v tem odloku, ki usklajuje določila

Zbor krajevnih skupnosti in Zbor združenega dela sta na sejah, 30. januarja z večino glasov sprejela predlog odloka o ureditvi določenih vprašanj s področja samostojnega opravljanja gospodarskih in drugih dejavnosti na območju občine Ptuj. Tak odlok je bilo treba sprejeti zaradi sprememb in dopolnitve republiškega obrtnega zakona. V njem je na novo opredeljena prodaja na drobno v premičnih objektih, prodaja izdelkov in storitev OZD drobnega gospodarstva zunaj poslovnih prostorov, prodaja na tržnici, varstvo okolja pred obrtnimi dejavnostmi in pogoji za obnovo obrti kot prostorskega poklica.

Pot do sprejema odloka je bila nekoliko daljša, razprava polemična, ki nazorno kaže, da se delegati poglobljajo v vsebino in sprejemajo odločitve z odgovornostjo. Zaradi tega na kratko o poteku sprejemanja odloka.

z obrtnim zakonom, ta pa ne predstavlja pravne osnove za reševanje te problematike.

Od formulacije 9. člena pa izvršni svet ni odstopil, ker je menil, da je predlagano besedilo bolj jasno in poenostavljeno od tistega, kar predlaga statutarno pravna komisija, ki je svoj predlog povzela po besedilu republiškega zakona. V želji, da bi v občini pospeševali zaposlovanje, je izvršni svet v predlog odloka zapisal: »Samostojni obrtniki, ki se ukvarja s storitveno dejavnostjo, sme na podlagi pogodbe o delovnem razmerju zaposliti največ 10 delavcev...«

Statutarno pravna komisija pa je menila, da takšno besedilo odloka dopušča možnost za zaposlitev do 10 delavcev dejansko za vse obrtnike ne glede na to, s kakšno dejavnostjo se ukvarjajo, zato je predlagala v amandmaju takšno besedilo kot ga prinaša republiški zakon, ki konkretno našteva storitvene dejavnosti in

izdelavo posameznih izdelkov po individualnih naročilih, mehar, načrtih in zahtevah. »Če sprejememo nekaj, kar ni dosledno v skladu z zakonom, lahko tak akt ustavno sodišče razveljavi« je med drugim v obrazložitvi na seji zbora krajevnih skupnosti rekel predstavnik statutarno pravne komisije.

Predsednik zbora KS Jože Brglez je seznanil zbor, da predsedstvo skupščine mora dosledno zagovarjati usklajenost aktov z obstoječo zakonodajo, zato podpira amandma statutarno pravne komisije. Predsedstvo je menilo, da bi se morala predlagatelj odloka in predlagatelj amandmaja pred sejo uskladiti.

Član izvršnega sveta mag. Anton Illec je podrobneje obrazložil stališče izvršnega sveta, ki je v tem, da z odlokom omogočimo čim večje zaposlovanje v zasebnem sektorju, zlasti še zato, ker med obrtniki ni večjega interesa za povezovanje in ker je predla-

gano besedilo bolj jasno in razumljivo.

V nadaljnji razpravi je sodelovalo več delegatov. Eni so podpirali stališče izvršnega sveta, drugi so menili, da odloka, ki ni usklajen s črko zakona, ne smemo sprejemati.

Predsednik skupščine Franc Tetičkovič, ki je tudi sodeloval na seji, je opozoril, da je izvršni svet pri oblikovanju predloga vodila želja, da bi z določilom v odloku omogočili kar najbolj široko možnost zaposlovanja do 10 delavcev pri zasebnih obrtnikih, statutarno pravna komisija pa predlaga formalno pravno usklajenost. Ker gre za spoštovanje zakonitosti, je predsedstvo SO podprlo stališče statutarno pravne komisije, ni pa s tem želelo ustvarjati vzdušja, ki se pojavlja v razpravi.

Za tem je predsedujoči dal predlog amandmaja na glasovanje, zanj je glasovalo 19 delegatov, proti ni bil nihče, 6 pa se jih je glasovanja vzdržalo. Z enakim rezultatom je bil sprejet tudi celotni predlog odloka.

Podobno je potekala razprava tudi v zboru združenega dela, le da sta se tam vzdržala glasovanja samo dva delegata, proti pa tudi tam ni bil nihče.

Primer zgovorno kaže, da delegati ne dvigajo rok za vsak predlog, če se prej vsestransko ne seznanijo z neko zadevo, in da so pripravljeni tudi glasovati drugače, kot je bilo sprejeto stališče v delegaciji, če dobijo popolnejšo informacijo, dolžni pa so v povratni informaciji delegacijo s tem seznaniti.

FF

SADOVNJAKI IN ZAPUŠČENE KMETIJE

Delegat krajevnih skupnosti Leskovec je na seji zbora krajevnih skupnosti SO Ptuj opozoril na problem starih zapuščenih sadovnjakov, kjer se razrašča bela omela in so leglo drugih sadnih škodljivcev, kar vse se prenaša na vzdrževane sadovnjake. Zato je vprašal, če obstaja kakšen pred-

pis, ki bi lastnike zanemarjenega starega sadnega drevja prisilil, da bi ga čistili.

Omenil je tudi, da na njihovem območju ostaja neobdelane nekatere napol zapuščene kmetije, kar je družbena škoda, zato naj bi družba bolj skrbela za take primere.

FF

Svinjsko meso je še vedno pri nas na deželi najljubša mesna hrana. Sicer pa ga tudi po mestih dosti konzumirajo v raznih oblikah, surovega, zlasti pa ga v suhomesnatih predelavi najdemo v prodajni se vedno v zadostnih količinah. Na deželi so dnevi, ko koljejo svinje, še vedno zelo v časih, zato imajo naziv tudi domači praznik. V poštev pridejo zimski meseci, ko so svinje dovolj rejene za zakol, za konzerviranje mesa pa je več časa. Sicer se je javljalo nekoč v toku leta prvo sveže meso na deželi ob trgatvi, do tistega časa pa je morala imeti vsaka dobra gospodinja meso še od kolon, zlasti tam, kjer so klali več svinj. Stranotno je bilo za kmetico, da bi masčobo kupovala ali si sposojala. Če je to morala storiti, je opravila skrivaj, da ni nihče v družini vedel, še najmanj pa sosede.

Kolin, ki jim pravijo na Dravskem polju, v Zgornjih Halozah in tudi drugod furež, so se vsi zelo veselili, zlasti pa otroci. Če je bilo dovolj hladno že pred Božičem in če se je pokazala taka potreba, kar je pomenilo, da ni bilo več mesa, zaseke ali masti pri hiši, tudi če so porabili prehrano, ki je bila namenjena prašiču, so se odločili za koline. Priprave so potekale nekaj časa in vsi pri hiši so bili s tem zaposleni. Gospodinja je morala računati s tem, da na pomlad, zato je skrbela predvsem, da so posejali dovolj prosa, pozneje pa ajdo, da bi lahko pripravili kašo. Ko je bilo zrnje na razpolago, so v stopi, ki jo je imela vsaka hiša, »sphali«, proso in ajdo, nakar so jo na vetru splali, posušili in prebrali, da je odpadla vsaka lupina in zdrobljeno zrno. Kašo so koristili za koline oz. krvavice, saj so delali iz prosene, ki so ji dodali včasih tudi malo ajdove kaše, tako imenovane bele koline, ajdova kaša pa je služila za krvavice. Ker pa je danes kaša le redkokje na razpolago, če je še, potem je to ajdova, večina gospodinj uporablja za koline riž. Razen kaše mora imeti vsaka gospodinja za tak dogodek na razpolago tudi dosti čebule, česna in zelenjave, kajti miza je morala biti na tak dan bogato pogrnjena. Tudi iz trgovine si je bilo potrebno oskrbeti marsikaj, predvsem razna »žmahila«, kolofonijo, petrolej in drugo.

Med priprave na koline je sodila tudi posoda. S podstrešja so prinesli med drugim tudi »škaml«, kar je neke vrste montažna miza, na katero zvrnejo zaklano svinjo, je dvignejo in nataknejo škamlu noge. Ta miza nima polne ploskve, ampak močne podolgovate letve, med katerimi je nekaj odprtega prostora. Ko namreč snamejo kožo, razkosajo svinjo in porazdelijo kose na škamlu, nakar se izcedek krvi zliva na tla pod mizo, ker se lažje očisti kot pa meso, ki ne sme imeti na sebi krvi. Za snemanje dlake z glave, nog in repa »horanje« ali »aranje« imajo po navadi pri hiši veliko leseno korito, nekaj manjše korito pa uporabljajo za meso. Če je lesena posoda razsušena, jo je treba nekaj dni prej zamakati, da ne bo spuščala vode. Za izdelavo kolon in klobas je potrebno pripraviti velike posode »bajdle«, v katerih tudi mesijo kruh. Pripravljeni morajo biti tudi veliki lonci, da je na razpolago dovolj vroče vode za hranjenje in izpiranje črevesja ter tudi za kuho, saj je na tak dan pri hiši dosti ljudi. Ko so kuhali še samo v peči, je bilo tako

Koline

opravilo zelo zamudno. Sedaj si za gretje vode pomagajo z alfo, tam, kjer imajo opremljene kopalnice, pa z bojlerji.

Gospodar mora pripraviti za koline »špale«, da bodo lahko zašpilili krvavice in klobase. Ob bližnjem potoku naberejo po navadi dolge in tanke maklenove šibe, ki jih olupijo, dobro posušijo na peči in ošpičijo, da z lahkoto prebadajo črevo. Nabrusiti morajo tudi nože, ki so bili shranjeni od prejšnjih kolon. Zlasti »zabodjek« mora biti zelo oster, da lahko z njim hitro in učinkovito opravijo najvažnejše — zabodejo prašiča. Ostri morajo biti tudi noži za snemanje kože, rezanje mesa in slanice.

Na dan kolon se zberejo po navadi zgodaj, še v temi in se okrepčajo z dobrim domačim žganjem. Prigriznejo tudi kruh ali pa pijejo čaj z žganjem. Tudi otroci so že pokonci. Nekoč na ta dan niso šli v šolo. Bili so zelo zaposleni od ranega jutra, saj je

tudi pesmi priča o tem, kot ta, ki izhaja iz Prlekije:

*To bi van jaz rad poveda,
kak me je prašček gleda,
da sem priša notri v hlev.
Misli, da mu nesem plev.*

*Vuha špiči no poslušaj,
meni že trepeče duša.
Tu bi nuca jaz dva krampa,
da on tak na mene čampa.*

Brez starih čarov seveda ni šlo, saj so želele zrediti gospodinje debele svinje tudi v naslednjem letu. Zato so morale v Slovenskih goricah na dan kolon pomestiti devetkrat prostor, kjer bo ležala svinja, tja pa postaviti škafo vode, v kateri so se morali umiti vsi, ki pri mesarji sodelujejo. Šele potem so šli v hlev. Ko je mesar opravil svoje delo, je bilo treba poriniti zabodnjak trikrat skozi repo, ki je bila devet dni v žgnani soli. Druga oblika prepletanja starih običajev se je ohranila tudi v Slovenskih goricah v tem, da so se mesarji pri prenosu

(foto Stojan Kerbler)

eden nosil luč in svetil do hleva, drugi je ponudil prašiču koruzo, tretji ga je držal za rep, vse ostalo pa so opravili odrasli. Ko so vrgli prašiča na tla, ga je gospodar zabodel, gospodinja pa je pridržala »krunico« ali veliko skledo, v katero je že dala blagoslovljeno sol, da se bo napolnila s krvjo.

Če je bilo na dan kolon zelo hladno, so zavlekli prašiča v kuhinjo ali hišo in ga začeli »devati iz kože«. To so opravili navadno štirje, saj je prišel »mesariti« tudi kakšen sorodnik, sosed ali prijatelj in bilo jih je dovolj. Ženske so začele medtem s pripravami v kuhinji, saj je bilo treba narezati dosti čebule in česna in postoriti še marsikaj. Otroci so nosili drva in vodo, ki so jo grel v velikih posodah. Medtem so prašiča tudi že odprli. Tako so bila na razpolago jetra, ki jih je začela pripravljati gospodinja za prvi obrok. Po navadi so jih ocvrli ali pa naredili v omaki. Vroči, dišeči in okusni jedi se ni nihče upiral.

Ponekod, zlasti v Slovenskih goricah, je gospodinja pocoprala svinjo z brezovo metlo tako, da jo je udarila po očeh, ko so prišli po njo, in ji vzela vid. Smatrali so tudi, da morajo biti mesarji zelo korajžni in spretni, zlasti, ko se lotijo kakšne zelo rejene svinje. Nešteto smešnih zgodbic in

svinje ustavili za trenutek na hišnem pragu, kjer je poškrbela gospodinja »krmileno« z blagoslovljeno vodo.

Ko so se kolarji okrepčali z jetri, so z delom nadaljevali. Sneli so slanino, jo razrezali na komade in gospodinja jo je začela »bariti« — kuhati v velikem loncu. Obarila je tudi salo in pljuča ter zložila vse skupaj v prostor, kjer se je lahko ohladilo. Slanina je bila na ta način pripravljena za mletje, če so jo uporabili za zaseke, če pa so cvrli mast, so uporabljali surovo slanino, zrezano na koščke. Mesar je razsekalo meso na primerne kose, ga naribal s česnom, posolil in zložil v posodo, kjer je bilo meso »v paci«. V Halozah so nasolili meso nekoč z blagoslovljeno soljo, ker so verovali, da je to zanesljiva zaščita, da se ne bodo naselili v meso črvi. Meso so v paci obrali določeno število dni, ko pa je bilo »zrelo« so ga pospravili v »leše«, kjer se je sušilo ali ga obesili v dimnice, da se je okadilo.

Precej dela je na kolonah s hranjenjem, kar so opravljali nekoč z ožiganjem dlak, kar je bilo zelo zamudno, če so klali »prolenka«, ki so ga celega ogulili. Poznejši način s kolofonijo in vrelo vodo je brez dvoma učinkovitejši. Če pa kljub vsemu niso šle dlake čisto vstran, so si pomagali

z verigo in starimi žlicami. Ko opravijo to delo, gredo k potoku in operejo čreva, iz katerih so že pobrali mast, ločili tanke od debelih in jih po potrebi razrezali na kose. Oprali so jih dobro, nato pa pustili v sveži vodi s čebulo, da je izginil »vsaki duh«.

Šele proti večeru so bili z delom tako daleč, da so lahko začeli izdelovati klobase. Še prej so si izbrali kakšnega naivnega, ki ga pošljejo k najbližjemu sosеду »po mero«. Če mislijo, da ga ne bodo mogli potegniti, mu enostavno napišejo, kaj naj prinese. Nič hudega sluteč se vrača tak junak s pijačo za mesarja in mero, ki je lahko velika klobasa iz starih nogavic ali kolina iz rokava, nabasane s senom. Seveda to povzroči dovolj smeha za ves večer, duhovite šale pa se spominjajo tudi več let.

Mesar je medtem pripravil meso za klobase, ki so ga zrezali na kose ali zmlili, dali vmes tudi nekaj mastnega, predvsem pa dosti česna, popra in drugih začimb. Za klobase je prišlo v poštev tako črevesje, za koline, oziroma kašnice pa debelo. Izdelava kašnic je prišla na vrsto čisto nazadnje. Gospodinja je imela pripravljeno kuhano proso in ajdovo kašo, ki so ji dodali »mastno župo« in razne začimbe, premesili maso, ki pa ni smela biti preveč gosta. Napolnili so na komade zrezano črevesje, ga zašpilili in že je bila cela gora kolon v posodi, ko so jih začeli »bariti«. Odcejene so ohladili in držali na hladnem, dokler jih niso porabili. Danes jih naložijo gospodinje v hladilne skrinje in jih servirajo tudi poleti, kar ima seveda posebno draž.

Med vsemi temi opravili je ponudila gospodinja kolarje večkrat z mesom, kruhom in pijačo, vendar vsi hitijo, da bi opravili z delom čimprej in se na koncu vsedli k večerji. Ta je obilna, ne sme ji manjkati juha z rezanci, kuhano hrbišče s kislim zeljem, pečenka z restanim krompirjem in solato, kompot iz suhega sadja, sveža kuhana klobasa, kašnice, pogache in potice so tudi na mizi, dovolj je pijače, predvsem pa dobre volje. Tako sedijo brezskrbno dolgo v noč, se pogovarjajo, izvajajo družabne igre, pojejo, si nazdravljajo, ponekod pa povabijo tudi godca ter zaplešejo. Tudi otrokom se ne mudi spat in vsi se veselijo, da so tako dobro opravili svoje delo. Nekoč so se za ta dan tudi našemili, kar je imelo globlji pomen, saj so našemljeni predstavljali duhove prednikov, ki so se vrnili in želeli sodelovati pri tako pomembnem opravilu.

Neredko se je zgodilo, da je družina, ki se je zbrala na kolonah, pojedla celega prašiča. O tem obstoja tudi pesem, ki omenja tak dogodek:

*Oča no mati, ne žalita se,
če mo pojeli vam celo prase!
Bog vam dodeli klobase, meso,
naj tota hiša požegnana bo!*

Tudi razna poročila iz prejšnjega stoletja omenjajo koline, na katerih se zadržujejo povabljeni toliko časa, dokler ne pojedo skoraj celega prašiča. Tako je bilo očitno ponekod tudi v Prlekiji, saj nas o tem obveščajo sledeči verzi:

*Dragi, ljubljani vsi, kaj vas je tu,
ki na koline povabljeni so,
zdaj pa le jemjo vsi z dobre volje
svinjo od repa no gor do glav.*

dr. Štefka Cobelj

Samoupravna komunalna skupnost občine Ptuj, Samoupravna enota za upravljanje in razpolaganje s stavbnim zemljiščem razpisuje na podlagi 1. odstavka 51. člena Zakona o stavbnih zemljiščih (Uradni list SRS št. 18/84) ter 15. člena odloka o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem v občini Ptuj (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj št. 21/80)

JAVNI NATEČAJ

za oddajo v uporabo nezazidanega stavbnega zemljišča družbene lastnine za individualno stanovanjsko gradnjo v soseski Kidričevo-Njiverce.

1. Predmet oddaje so naslednja zemljišča:		vrednost	
Zap. št.	vel. parcele	parc. m ²	parcele din
1.	733/1	748	845.176,00
2.	732	726	840.050,00
3.	733/24	695	832.827,00
4.	731/4	682	829.798,00
5.	743/23	685	830.497,00
6.	743/24	695	832.827,00
7.	743/1	618	814.886,00

2. V vrednosti parcele je zajeta odškodnina za zemljišče, ki znaša 233 din po m² ter stroški komunalne ureditve zemljišča, ki znašajo 670.892.— din po stavbni enoti. V stroških komunalne ureditve je zajeto vodovodno, kanalizacijsko in električno omrežje, dovozne ceste v makadamski izvedbi ter prispevek za primarno PTT mrežo.

Na vseh parcelah je vodovodni in kanalizacijski priključek. Za vse parcele je potrebno pred izdajo gradbenega dovoljenja plačati še elektroenergetski prispevek in prispevek za spremembo namembnosti kmetijskega zemljišča.

3. Interesenti za nakup stavbnih zemljišč vložijo pisne ponudbe do 20/2-1986 v zaprti ovojnici pod oznako »JAVNI NATEČAJ« na Samoupravno komunalno skupnost občine Ptuj — Samoupravno enoto za upravljanje in razpolaganje s stavbnim zemljiščem. Ponudbi priložijo vprašalnik, ki ga dvignejo pri skupnosti, v vprašalniku zahtevana potrdila ter dokaz o plačani varščini 80.000 din. Varščino nakažejo na račun SKS občine Ptuj — Samoupravne enote za upravljanje in razpolaganje s stavbnim zemljiščem št. 52400-662-27029. Za neoddane parcele ostaja natečaj odprt do konca aprila 1986.

4. Zemljišče se odda ponudniku, ki zbere največje število točk po vprašalniku. Nepopolne vloge oz. ponudbe komisija za izvedbo natečaja ne bo upoštevala. Vsi udeleženci natečaja bodo s pisnim sklepom obveščeni o njegovem izidu.

5. Vrednost parcele plača najugodnejši ponudnik v roku 15 dni po sklenitvi ponudbe. Plačilo se lahko opravi tudi s kreditom na podlagi posebne vloge ponudnika.

6. Vsa pojasnila v zvezi natečaja daje SKS občine Ptuj — Samoupravna enota za upravljanje in razpolaganje s stavbnim zemljiščem, Ptuj, Prešernova 29, soba 110/1 v petek od 7.—12. ure, v sredo od 14.—17. ure.

SKS občine Ptuj
Samoupravna enota za upravljanje in razpolaganje s stavbnim zemljiščem

Tudi v Ptuj kabelska televizija

Na 132. seji IS SO Ptuj je bil sprejet sklep o imenovanju odbora za kabelsko TV, ki ga vodi Janez Belšak; ostali člani pa so Zvone Masten, Ciril Jurkovič, Jože Maučec, Janez Drevenšek, Rafko Sirec in Boško Durica; z nalogo, da prouči možnosti za uvedbo kableske TV na območju mesta Ptuj ter pripravi program in sodeluje pri organizaciji izvedbe.

Prve aktivnosti so izvedli že v jeseni leta 1985. »Testiranje« občanov pa je pokazalo, da je večina za kabelsko TV. Anketne lističe so dobili krajanji štirih ptujskih krajevnih skupnosti, anketa pa še traja. Postavitven sistema je vezana na velike stroške, zato je bila že v anketnem lističu navedena cena priključka od 50 do 70 tisoč dinarjev, kar pa se še lahko spremeni.

Ptuj je na mestu, ki ni najbolj primeren za sprejem TV programa (tudi UKV programa). S kabelsko TV bi se stvari spremenile, vsaki kot v Ptuj bi bil enako pokrit s signalom TV programa.

Za zdaj so v igri le nekatere ptujske KS, čeprav s tem še ni rečeno, da je drugje ne bo. Večje število priključkov bo zmanjšalo stroške napeljav sistema. Nasploh lahko vključimo vse KS, ki so ulično razporejene.

Že lani je merilna ekipa RTV opravila meritve in poskušala najti najboljšo lokacijo — v ožji izbor je prišla lokacija druge tlačne cone vodnega rezervoarja v mestu Ptuj. Kot je povedal Ciril Jurkovič, član odbora, pa niso bili zadovoljni z meritvami glede 9. kanala (ZG). Meritve bodo ponovili še ta mesec. Na željo krajanov Majšperka so meritve opravili tudi v tem kraju, vendar rezultati niso dobri.

Izvajalec del za kabelsko TV naj bi bil Gorenje Elrad Gornja Radgona, ki že pripravlja prve načrte za mesto Ptuj.

MG

Pridelovanje zelenjave načrtujemo le z najkakovostnejšim semenom

Sleheri vrtnik bo sedanje zimsko obdobje in hladno vreme smotrno izkoristil za priprave za vrt-narjenje v zelenjavnem, okrasnem in bivalnem vrtu. V priprave sodi mnogokaj: zimska obdelava tal, gnojenje (še zlasti z organskimi gnojili), priprava potrebne opreme, orodja in strojev, s katerimi bomo obdelovali naš vrt med letom, med najpomembnejše pa prav gotovo načrtovanje kaj vse bomo na vrtu pridelovali. Vso pozornost zato moramo posvetiti prav slednjim pripravam, ko se odločamo, kaj vse bomo pridelovali, da se bomo pravočasno oskrbeli za to pridelovanje z najkakovostnejšimi semeni. Že prastar ljudski rek velja: »kakšno seme boš sejal, takšen pridelek boš žel« Zato posvetimo nekaj razmišljanj in strokovnih nasvetov pravilni izbiri semen.

Seme mora dobro kaliti. Če ga kupujemo, vedno preberimo kako kali. Ti podatki so natisnjeni na hrbti strani vsake vrečice vrtnega semena ali cvetic. Če pa smo prihranili seme od lanske setve ali pa smo si ga pridelali sami, moramo preizkusiti kako kali. Za preizkus kalivosti semena vzamemo štiri krožnike, na katere položimo v vodi navlažene pivnice, ki smo jih predhodno prikožili obliki krožnika. V vsak krožnik damo na ovlaženi pivnik po 100 semen in jih pokrijemo s steklom ali plastično folijo. Seme bo glede na vrsto različno kličo,

saj solata, zelje, kolerabica, redkvice in kumare vzkalijo že v sedmih dneh, fižol in grah kalita osem do deset dni, korenček štirinajst, peteršilj, motovilce in zelena pa kar dvajset dni, in to pri sobni temperaturi 18 do 20°C in na svetlem prostoru. Ko vzkali, v vsaki posodi preštejemo samo tiste klice, ki so lepo razvite. To pomeni, da imajo normalno razvit koreninski del in nadkoreninsko stebelce z zdravimi lističi. Število vzkaljenih klic delimo s štiri in dobimo odstotek kalivosti. Za preizkus kalivosti okrasnih trav, detelj in semen cvetic, ki ekonomsko niso tako pomembne, je dovolj da preizkusimo kalivost le na 100 semenih. Če je kalivost kapusnice, kumar, fižola in graha npr. 90 %, radiča, solate in redkvice 85 %, pese 80 %, korenčka, peteršilja, zelene in motovilca pa le 75 %, je seme vseh naštetih prvotno.

Pri kalivosti semen velja še opozoriti na naslednje: seme solate, čebule, pora in nekaterih vrst cvetic izgubi kalivost v normalnih pogojih hranjenja doma že po enem letu, pesa in grah bosta še kar dobro kalila po treh letih, drugih vrst vrtnega semena, nekaterih cvetic, trav in detelj pa raje ne hranimo več kot dve leti.

Kaj je normalno hranjenje semen? Seme je živ organizem, ki diha. Višja kot sta temperatura in

vлага, hitreje se dihanje in odmiranje semena. Vsako seme zelo hitro izgubi kalivost, če ga hranimo v zanj neugodnih pogojih. Zato seme ne sodi v higiensko oporečen prostor, na kuhinjske police, v vlažne kleti itn. Ugodni in normalni pogoji za hranjenje semena so, če je temperatura pod 10°C in prostor zelo suh. Tudi ko sejemo, vrečice s preostalim semenom ne polagamo na zemljo. Seme zelo hitro vsrkava vlogo in se kasneje kvari oziroma odmre. Strokovno pravilni izbiri semena, njegovi kalivosti in hranjenju smo v tem prispevku posvetili nekoliko več pozornosti iz razloga, da se svetnemu neuspehu lahko pravočasno izognemo.

Med najpomembnejšimi januarskimi opravili, če že nimamo lastnih, je nakup zelenjavnih semen, da bodo pravočasno na voljo za pomladno setev.

Kdor nakupuje semena šele takrat, ko je čas setve, se ne sme čuditi, če je že ta ali ona dobra sorta razprodana. Pri semenu torej mora obveljati pravilo, da se za setev vrtnim moramo pravočasno oskrbeti z najkakovostnejšim semenom. Nikoli ne sejmo semena, katerega kakovosti, kalivosti, porekla in sorte ne poznamo. Če se nam je že kaj takšnega prikralo v zalogo, bo koristnejše, da to uporabimo za krmo pticam, ki v teh hladnih dneh gladijejo in si le s težavo najdejo najpotrebnejšo hrano.

Polg semena pa je za uspešno spomladansko setev pogoj še ustrezno in pravočasno pripravljena zemlja. Vrt moramo pognojiti z organskimi gnojili in globoko prekopati že v jeseni. Tako prekopana zemlja se do pomladi usede in premrzne. V tem času se sprostijo tudi teže topne hranilne snovi, predvsem fosfor in kalij. Brž ko je spomlad mogoče, zemljo še plitvo prerahljamo in zravnamo. Tako pripravljena zemlja, če je v njej dovolj vlage in če je dovolj toplete, je godna za setev. Da seme vzkali v zemlji, potrebuje vodo, toploto in zrak. S prezgodno setvijo spomlad ne pretiravajmo, čeprav je takrat zemlja dovolj vlažna, primerno zračna, vendar pa je prehladna. V takih razmerah seme dolgo kali in ko se klica s težavo izvije iz semena, jo napadejo plesni, ki se v takšnih pogojih zelo dobro razvijajo. Klica izgubi tekmo s časom in propade. Slab vznik, zlasti dolgokalečnih vrst rastlin (peteršilj, zelena, korenček) je pogosto posledica setve v premrzlo zemljo. Tudi hladno in deževno vreme po setvi lahko zelo prizadene vzrok posevka. Globina setve je za uspešen vzik zelo pomembna, za posamezne vrste semen le-ta ne sme biti preplavna niti preglbokoka, še manj pa neenakomerna. V praksi velja, da seme biti posejano trikrat tako globoko, kot je debelo.

Miran Glušič ing. agr.

Dober den, vsaki den! Tak me toti prozen papir gleda, ke me je skoro stroh. Ne vem s čim ga naj napunim, ke bi tudi vi malo zadovoljni bili. Vete, je hujdi, da kmetih smo lidje boj navajeni delati z rokami, kak pa pisati. No, pa zadosti jomranja. Rajši začnimo:

Še gnes sen ves pod vtison tiste vesoljske tragedije, ki se je v Ameriki zgodila. Saj, smrt je pač smrt, samo tota, ki smo jo vidli po televiziji širrom po sveti, je še posebno nekaj groznega bila. Tak je pač. Lidje bi radi k zvezdan poleteli, pa še prav biciklov ne vemo voziti, kak je to ovokrot v cajngah pisalo. Jaz nič ne rečen, če bi tote raziskove vesolja služle napredki človeštva, ne pa oboroževanju. Kaj si mislite, kejko košta ena tokšna raketa no polet proti nebeškemu prostranstvu? Tejko kak je Jugoslavija dužna svojim prijatelom, če ne še več. Samo je pač tak na toten puklasten sveti, da se morejo eni v raketah voziti, drugi pa peš hoditino na svoje puje misliti.

Pa bodi zadosti o vesolji, saj mamu tudi na naši ljubi zemljici zadosti vejkih problemov. Ni nam potrebno v vesolje leteti, da bi nas teta Matilda povohala no s svojo koso pokosila. Na cestah je že prova plehnata vojna. Nesreč je tejko, kak da bi fronta divjola. Pa se nam zdi to čista normalno. Tak to pač je, saj tudi pri cajngah provijo, da neje več zanimivo, če pes človeka vje no mu hlače raztrga. Boj je zanimivo če bi človek psa vgrizna no mu malo dlako na koži zmeša.

Pa še malo poglednimo v toti predfašenkov teden: v nedelo bude na Ptui že 26. korantovanje. Malo bude pre drgačik kak prejšja leta. Saj vete, da je stabilizacija tudi koranton na kurečjo oko stopila. Jaz vas vobin, da v nedelo pridemo vsi na Ptui. Maskirani seveda. Civilne kshiite itak vse dneve v leti odovlemo, en den pa te lahko v drugo kožo skočimo.

Pogrešan vaša pisma s priporočili no predlogi iz delegatske baze. Tejko te za gnes no drugič več, če bomo srečno in zdravi moj no vaš skupni praznik fašenk preživeli.

Pozdrolja vas Vaš evidentirani, skandidirani no zmasirani delegat Lujzek.

SREDIŠČE OB DRAVI

Otvoritve bodo ob krajevnem prazniku

Novo srednjeročno obdobje so v Krajevni skupnosti Središče ob Dravi začeli z ureditvijo planskih nalog iz referendumskega programa 1982—1986. Večino načrtovanih del bodo opravili v letošnjem prvem polletju, potem pa začeli z akcijo za novi krajevni samoprispevek. Referendum načrtujejo konec novembra letos.

V lanskem letu so imeli v načrtu zgraditev vodovoda v naselju Šalovci. Dela so bila tudi končana, krajani že koristijo vodo, vendar uradne otvoritve še ni bilo. To bodo opravili ob prazniku krajevnosti, ki je 11. aprila.

Tudi cesta v Godenincih je končana, saj je bila novembra lani asfaltirana in uporabniki so začeli po njej voziti, čeprav tehnični prevzem še ni bil opravljen. Slovesno bodo cesto izročili prometu v okviru prireditve ob krajevnem prazniku.

O poteku gradnje mrliške veže in sodelovanju krajanov pri tem, smo poročali v prejšnji številki. Prav tako o pripravah na akcijo asfaltiranja krajevnih cest v naselju Obrež.

V plan za letošnje leto so tudi prenesli zgraditev prostorov za zdravstveno postajo v Središču, ki bo v sklopu stanovanjskega bloka s soudeležbo stanovanjske skupnosti, gospodarstva, zdravstvene skupnosti in SIS za cestno-komunalno dejavnost.

Nadalje načrtujejo, da bodo v letošnjem letu v Središču zgradili nogometno igrišče z garderobami s soudeležbo občinske telesnokulturne skupnosti, ter telovadnico v okviru SIS za izobraževanje. Bencinsko črpalko v Središču, nosilec je Petrol s soudeležbo občinskih materialnih rezerv in Droge TOZD Gosad Središče.

Začeli bodo z gradnjo transformatorskih postaj v okviru Elektro gospodarstva in telefonskega omrežja v okviru PTT.

FF

Stanko Povh

Krajani krajevnosti Zgornja Ložnica v občini Slovenska Bistrica so izgubili ljudskega učitelja, ustanovitelja knjižnice in prosvetnega društva, dobrega človeka in prijatelja. V 91. letu starosti je umrl učitelj STANKO POVH, kateremu se imajo mnogi zahvaliti, da jih je pripravil za življenje v šoli in izven nje. Zadnja leta je živel tiho na Zgornji Ložnici, saj mu bolezen ni dovoljevala, da bi bil aktiven v vsakdanjem življenju. Kako je bil priljubljen med krajani, pa se je pokazalo ob zadnjem spomenu na dobrega kmeta pokopališču pri Mariboru, kato je prav, da se spominu njegovega dela in življenja.

Stanko Povh se je rodil 11. novembra 1895 v ljudski šoli pri Sv. Venčeslju na Zgornji Ložnici. Doma je bil vzgojen v narodno zavednega Slovenca, saj sta bila med hišnimi prijatelji slovenski narodnjak dr. Josip Vošnjak in pesnik ter pisatelj Pankracij Gregorc. Stanko je po končanem učiteljskem začel leta 1918 poučevati v venčesljski šoli, začel pa tudi s kulturnim delom izven šole. Že leta 1923 je bila Zgornja Ložnica znana, da na šolskem odru igrajo igre za mladino in odrasle. Igre so hodili gledat celo iz Slovenske Bistrice. Stanko Povh je s pomočjo svoje žene, učiteljice Hedvike Loeben-Povh, ustanovil gospodinjstvo in kmetijsko nadaljevalno šolo za dekleta in fante. Vse delo se je odvijalo v šolskih prostorih. Da bi delo dobilo nekako legalno obliko, je Stanko Povh v januarju 1931 ustanovil »Javno narodno knjižnico« in 22. junija 1937 dosegel, da se je knjižnica preimenovala v »Prosvetno društvo pri Venčeslju«. To je bilo eno prvih socialistično usmerjenih društev v občini. Člani društva so se vzgajali v zavedne ljudi, ki so v NOB vedeli kje je njihovo mesto. To jim je pokazal ljudski učitelj Stanko Povh, ki je med vojno moral zapustiti domači kraj. Ko se je leta 1945 vrnil in začel s poukom, je ponovno oživil kulturno in politično delo. Ustanovili so KUD Alojz Avžner na Zgornji Ložnici, ki še danes deluje. Po dolgih letih učiteljevanja se je Stanko Povh leta 1955 upokojil, a zaradi potrebe še poučeval do avgusta 1958, ko je moral zaradi bolezni opustiti šolsko delo. Od tedaj dalje je mirno in tiho živel v učiteljskem bloku na Zgornji Ložnici, vse do odhoda v mariborsko bolnico, kjer je v soboto, 18. januarja 1986, nehalo biti njegovo srce. Krajani krajevnosti, njegovi nekdanji učenci, stanovski tovariši in prijatelji ga bomo ohranili v trajnem in lepem spominu.

E. P.

Za nas je pust nekaj več . . .

Nekaj več — od česa? bi morda vprašal popolni nepoznavalec teh stvari, zato naj takoj odgovorim na umišljeno vprašanje: za nas, Markovčane, je pust vedno nekaj več od »največjega norenja«, za nas je tudi obveznost ohranjanja pustnih likov in z njimi povezanih običajev. Čeprav nismo nekakšni lokalni šovinisti, nas vendarle nekako moti dejstvo, da so v nekaj zadnjih letih naše vasi na pustni ponedeljek in celo torek nenavadno puste: vse originalne tradicionalne pustne maske »se preselijo« v teh dneh nekam v Ptuj, Ormož in še kam, v Markovcih pa smo veseli, če se kje oglasijo kaki kurentovi zvonci, otroški vrišč (beg pred rusi . . .), če se skozi vas pripodi skupina posrečenih maskar.

Morda smo se prav zaradi tega v osnovni šoli Bratov Štrafela odločili, da enega izmed svojih kulturnih dni napolnimo z entografsko vsebino, namenili pa smo mu pustni torek, letošnji 11. februar. Nekaj aktivnosti smo opravili že doslej — tako so npr. učenci 2. razredov ter člani literarnega in likovnega krožka pisali sestavke o domačem prazniku — kolinah ter risali prizore s te prijetne dejavnosti, v 7. razredih pa smo ravnokar »odkrivali zaveso preteklosti«. Pisali so tudi o pustnih šegah, o prehrani, o raznih predpustnih delih, o jedeh itd. . . . Za sam kulturni dan pa smo sprejeli precej drugačen program kot ob dosedanjih pustnih torkih (čeprav smo se vedno potrudili). Menili smo namreč, da bi bilo bolje, če bi obeležitev entografske vsebine premestili iz šolskega okolja nekam v vas, v povsem naravno okolje. Letos smo se odločili za Zabovce, soseda Markovec (središča KS), prihodnje leto bomo morda izbrali kakšno drugo vas, vsekakor pa eno izmed središčnih.

In kaj bomo delali tam? Naši šolarji — gledalci in »igralci« obenem, se bodo sredi dopoldneva zbrali na treh večjih kmečkih dvoriščih in v »hišah« (mislim na večje kmečke sobe, kjer je prostora dovolj), tu pa bodo sprejemali v goste naše domače pustne etnografske like — posameznike in skupine, kot so: piceki, rusa, vrači, vile, predvsem pa seveda koranti. Tudi za domače muzikante smo že poskrbeli, saj so Mirko, Marko in Darko radi privolili, da bodo zaigrali nekaj poskočnih na harmoniko, klarinet in kitaro. Domače ženske smo zaprosili za petje, za nekaj izvirnih domačih pesmi, avtorice teh pesmi in še mnogih drugih domislic Terezijo Maroh pa smo povabili, naj kot kmečka gospodinja sprejme te etnografske skupine.

Ne domisljaji si, da smo s tem napravili vse za oživitve običajev, ki so se vse bolj selili iz svojega »domovinskega« okolja, upamo pa lahko vendarle, da smo napravili vsaj nekaj korakov k temu cilju.

Za zdaj pa lahko rečemo še to, da želimo vsem občanom prijetne pustne dni ter vas vabimo, da si ogledate tudi naše prireditve (to velja posebno za Zabovčane).

Karolina Pičerko

GRIBE ZAENKRAT ŠE NI!

Tako so povedali v TOZD Osnovno zdravstveno varstvo in v enoti Zavoda za zdravstveno varstvo v Ptuj, Jadranska ulica 6. V ambulante ljudje sicer prihajajo zaradi viroz, gripe pa zaenkrat še ni.

Proti gripi se je v Ptuj in Ormožu cepilo blizu 950 ljudi in to v glavnem posameznikov, le malo jih je bilo iz DO, čeprav je enota poslala pisna vabila vsem.

Prejšnja leta je bil odziv boljši. Verjetno pa se ljudje ne odločajo za cepljenje iz preprostega razloga, ker gripe že ni bilo nekaj let. Cena cepljenja je 770 dinarjev, kar je v primerjavi s tem, da je potrebno zaradi gripe ležati teden in več ter drugih posledic, zanamljivo malo.

Seveda s tem še ni rečeno, da gripe ne bo. Razcvet ji lahko ponudi bližnje toplo vreme — njen čas je še tja do marca.

MG

35 let zvestobe Tedniku

Okoli Novega leta je v našem uredništvu, ali bolje rečeno v upravnih prostorih zavoda zelo živahno. Poleg običajnih strank nas obišče precej občanov iz raznih krajev naše domovine, včasih tudi onkraj naših meja, ki želijo sami poravnati naročnino Tednika za tekoče leto. Med temi je pritegnil našo pozornost obisk 81-letnega Feliksa Lovreca iz Drstelje 27. V naročniškem oddelku so namreč ugotovili, da je naročnik Tednika že od leta 1951, kar pomeni, da je eden najstarejših, prav gotovo pa med najzvestejšimi naročniki našega časnika.

Tudi tokrat je kljub osmim križem in mrazu prišel iz Drstelje peš. Vsako leto takoj po praznikih je pot v mesto na upravo Tednika in v pisarno krajevnega urada na Rogoznici njegova običajna pot. Sicer v mesto ne hodi več, le čez polne mesece obiskuje ob nedeljah in praznikih cerkev pri Vrbanu. Svojo zvesto-

81-letni Feliks Lovrec — priznajte, da svoja leta kar lepo skriva

bo do časopisa, ki mu vsak četrt tek prinaša kup domačih novic in drugega zanimivega branja, je takole ocenil:

»Nikoli nismo imeli pri hiši drugega časopisa. Tednik imamo

naročen že od vsega začetka. Ker z ženo nimava niti radia, nama je Tednik in poštar edini stik z zunanjim svetom. Veste, rad preberem vse kar je zapisanega, zares sem s Tednikom zadovoljen, če ne bi bil, ga ne bi več imel naročenega. Čeprav imam zelo majhno pokojnino — veste včasih sem delal v Mariboru pri Gradnjah, najdeva poleg ostalih izdatkov še toliko denarja, da plačava letno naročnino. Komaj čaka, da nama poštar prinese Tednik: samo nekaj je, prehitro ga prebereva, bolj malo ga je zahtnje čase, lepo bi bilo če bi imel več strani . . . pa oprostite, moram naprej, še v mestu imam opravke, pa na občini v Rogoznici, pozimi se hitro znoči, pa ne bi rad hodil ponoči domov, žena je sama in me težko čaka, saj je privezana na posteljo . . . Srečno, tovariš Lovrec, ker najzvestejšim naročnikom ne dajemo posebnih daril, smo se odločili, da vam naročnine za leto 1987 ne bo treba plačati.

M. Ozmeč

JAKOB EMERŠIČ

Haloze poprek in počez

(3. nadaljevanje)

TON ŠERF (1798—1882) iz Dedonec pri Radgoni, ki je bil pesnik in homilet. Spominimo se na njegovo drobno pesmarico Cvetešnjak ali Rožnjek iz 1839. Celih 28 let je tu župnovalec eden od najbolj znanih taboritov BOŽIDAR RAIČ (1827—1886), ki je bil doma iz Žvaba pri Tomažu v Slovenskih goricah. Bil je velik slovanofil in po prepričanju liberalca. Zlasti v Novice je pisal o haloških in slovenskogoriških družbenih problemih. Naproti raznim pisem, ki so bili do Haložanov in njihovega razpisništva dokaj kritični in celo posmehljivi ter so pogrevali stare storije o haloških kolinah, kjer prašiča v enem dnevu pojedo, a potem celo leto stradajo, se postavi popolnoma na Haložanovo stran, pa napade mestno gospodo in razne druge »pjavice«, ki skubijo ubogega haloškega človeka. Dokaj kritično razljudenjuje vzroke in posledice ter bi v njegovih zagovorih našli dokaj trditev, ki odgovarjajo še današnjemu značaju Haložanov. Raič se je tako vživel v te ljudi, da se je v raznih člankih podpisoval s psevdonimi kot so Haložan, Belanec (Belanec imenujejo sosede Cirkulanca), Barbarčan, Haloški kmet . . . O njem in o obiskih Haložanov piše v svojih Spominih MATIJA MURKO. Pri omembah nedomačinov ne smemo pozabiti pred leti umrlega dekana in so-

ciologa JOZETA KRIŠLA, ki je o Haložah zapisal v župnijsko kroniko (Krošl je zbiral tudi narodno blago in običaje): »Barbarčana sem močno vžljubil. Težka je bila njegova preteklost, trda je njihova sedanjost, grenko je njihovo življenje, nežna je njihova duša in Bogu popolnoma — skoraj slepo — udana . . . Leta, ki sem jih preživel kot dušni pastir na tem nebeško lepem koščku slovenske zemlje, med temi dobrih ljudi, štejem med najlepših in najsrečnejših leta mojega življenja.« Tako skrb za Haložane zasledimo v cirkulanski šolski kroniki pri učiteljih OGO-RELCU in ŠTUMBERGERJU. Kot učiteljica je tudi tu službovala nesrečna pesnica MARICA STRNAD-CIZERL (1872 Šmarje pri Jelšah — 1953 Novo mesto). V Ptuj je tiskala svojo zbirko pesmi Rdeči angelčki.

Jugovzhodno od Cirkulan je Gruškovec, poln viničarjev in vikendov ter je rojstna vas prvega štajerskega slovnice, po poklicu pravnik, JANEZA KRSTNIKA LEOPOLDA ŠMIGOCA (1877—1892). Napisal je slovensko slovnico za Nemce »Theoretisch—praktische Windische Sprachlehre« (1812), s katero je bil zadovoljen celo Jernej Kopitar.

Peljemo se mimo Pristave, kjer je rojen pisec zgodovine frančiškanskih samostanov na Slovenskem HADRIJAN (FRANC) KOKOL (1882—1946).

V gozdu Belšaku, ob hrvaški meji, kakšne 3 km od Cirkulan, je manjša jama s kraškimi pojavi in izvirna slana voda — solenica. Malo dalje, vstran od naše poti, je vas Pohorje, kjer je lep razgled od cerkvice Sv. Elizabete.

Pred vojno je bil v tej vasi v gosteh pesnik OTON ŽUPANČIČ. Na Pohorju se je tudi rodil KAREL KOKOL (1865—1936), ki je napisal v Puli za mornarice nemško hrvaško slovnico.

Nadaljevanje prihodnjic

Vikend hišice na Belšem vrhu (foto I. Ciani)

Haloška domačija (foto I. Ciani)

Tako pa bomo praznovali letos ...

Letošnji 8. februar, dan 137. obletnice smrti dr. Franceta Prešerna in 41. slovenski kulturni praznik bomo v naši KS praznovali na dva načina: najprej v petek, 7. februarja, v osnovni šoli bratov Strafela Markovci, nato pa še v soboto, 15. februarja, ob 18. uri v kinodvorani Markovci z osrednjo krajevno proslavo.

Pa naj predstavim najprej šolsko prireditev. Nanjo so se šolarji pripravljali že med zimskimi počitnicami — zima nam je spet zagodla, ostali smo brez snega in vsaj nekateri smo se kratkočasili s knjigami, se poglabljali v Prešernove in še katere pesmi. Tudi sicer smo v glavnih obdobjih že pred polletjem zasnovali proslavo, ki bo dvodelna. V prvem delu bomo izvedli javno letno konferenco šolskega PIKUD-a »8. februar«, ki smo ga ustanovili na ta dan v olimpijskem letu 1984. Pregledali bomo svoje dosedanje delo in uspehe, izvolili novo vodstvo PIKUD-a in »razgrnili« delovne načrte kulturnih dejavnosti pod okriljem našega društva. V 2. delu pa bomo predstavili nekaj letošnjih literarnih obletnic in značilno delo jubilarov. To so: 110-letnica Ivana Cankarja, 150-letnica Josipa Stritarja in 400-letnica smrti Primoža Trubarja, ki ga je France Prešeren — po viziji A. Aškerc — v pesmi Slovenska legenda pozdravil z besedami:

»Naj bom jaz tvoj prvi častitelj!
Iz narodne smrtne, stoletne noči,
na delo si prvi buditelj.«

Isti pesnik, torej A. Aškerc — prav zdaj je v prostorih Ljudske in študijske knjižnice v Ptuj razstava ob njegovi 130-letnici rojstva — pa je v pesmi Časa nesmrtnosti zapisal tudi:

»Časa tvoja je življenje tvoje ...
v delih svojih sam boš živel večno ...«

Za vse imenovane velike može našega naroda, njegovega jezika in književnosti pa ti verzi gotovo

popolnoma veljajo. Vso proslavo bo prepletala misel in spomini na velikega poeta, pa naj bodo to njegove izpovedne ali pripovedne pesmi, predstavljene v uglasbeni ali recitacijski podobi. Program prireditev bomo dopolnili še s priložnostjo razstavo knjig letošnji jubilarov ter z obiskom razstave v Ptuj (delegati PIKUD-a in literarnega krožka).

Ker bo v dneh okrog 8. februarja v naši krajevni skupnosti že pravi pustni vrvež, smo se odločili, da bomo krajevno proslavo slovenskega kulturnega praznika realizirali teden dni pozneje, torej v soboto, 15. februarja. Poleg recitatorjev in vokalnih skupine iz OŠ Markovci bodo v programu sodelovali še člani kulturne skupine pri aktivu ZSMS KS Markovci z izbranim recitalom, MoPZ PD »Lojz Strafela« Markovci pa bo popestril govorni program z manjšim koncertom izbranih pesmi iz svojega bogatega repertoarja. Naj izkoristim to priložnost in izdam, da so v takratni program uvrstili vse tri pesmi, s katerimi so poželi priznanje na reviji pevskih zborov občine Ptuj (Dornava, 12. decembra 1985). Pred časom, 10. januarja, je prav ta naš zbor intimno proslavil svoj »osebni« manjši jubilej — 10 let vodi svojih 30 ali še nekaj več pevcev zborovodja Janez Bezjak iz Bukovec. Prijatelji so se zahvalili z domiselnim darilom in ga iskreno presenetili, vse nas zbrane pa je še posebno prijetno presenetil priznani slovenski glasbeni strokovnjak prof. Jože Gregorc — že njegov prihod med nas je bil častni dogodek, njegove spodbudne in pohvalne besede zboru in zborovodju pa so delovale kot enkratna motivacija za še bolj uspešno delo na področju kulture v bodoče.

Krajane Markovec (in ostalih 8 vasi), kakor tudi okoličane vabimo na proslavo, ki bo v soboto po pustu v kinodvorani Markovci.

Karolina Pičerková

Ob slovenskem kulturnem prazniku

V torek so bila na osrednji proslavi v Ptuj podeljena priznanja za pomembne kulturne dosežke v občini.

Slovenci bomo tudi letos obeležili svoj kulturni praznik s številnimi prireditvami in srečanji, s čimer se bomo spomnili velikega pesnika Franceta Prešerna, pa tudi na vse tisto, kar smo in kar bi morali storiti za dvig kulturne ravni delovnega človeka in občane.

Dr. Vladimir Bračič — dobitnik najvišjega priznanja ptujske Kulturne skupnosti — Velike Olenke. Foto: S. Kosi

na, ki se v razmeroma majhnem slovenskem narodu vse bolj izguiblja v pehanju za potrošniške dobrine, v zadnjem času pa tudi za goli obstoj.

V torek zvečer je bila v gledališču osrednja občinska slovesnost, na kateri so letos dali orga-

Olenko je dobila tudi Mira Mijacević — ustanoviteljica plesne skupine T4, ki je za svoje koreografsko delo dobila najvišje slovensko priznanje

spevek v ptujskem kulturnem prostoru. Njegove historično-socialno geografske študije Vinorodne Haloze, Ptujsko polje in Gozdnate Haloze — so neprecenljiv prispevek k sistematskemu proučevanju pokrajine severovzhodne Slovenije. Pod njegovim vodstvom je 15 let uspešno delala ptujška slikarska kolonija — skratka vedno je s svojim znanjem, izkušnjami in organizacijskimi sposobnostmi pripravljen priskočiti na pomoč in tudi pomagati.

OLJENKA pa je letos pripadla Fotokino sekciji DPD Svoboda Ptuj, Tamburaški skupini ter Zavodu za spomeniško varstvo Maribor in Miri Mijacević, ki jih je Kulturna skupnost nagradila za njihova prizadevanja na posameznih področjih ustvarjalnega dela in tudi za izvrstne uspehe, ki so jih pri tem dosegli in vsak na svojem področju ime ptujske občine ponesli tudi izven njenih meja.

Zveza kulturnih organizacij občine Ptuj pa je letos podelila dve zlati, dve srebrni in eno bronasto plaketo ter osem posebnih pisnih priznanj. Zlati plaketi sta dobila Lojze Matjašič za dolgoletno požrtvovalno delo na gledališkem področju in Franjo Petek za dolgoletno požrtvovalno delo na glasbenem področju. Srebrni plaketi sta tokrat pripadli Mariji Krušič za večletno delo na gledališkem področju in Ivo Cianijsu za zasluge pri odkrivanju in predstavitvi ljudske glasbene kulture. Bronasto plaketo je dobil Mihael Koletnik za dolgoletno delo na folklornem področju, posebna pisna priznanja pa: Tomislav Benkovič, Janez Sprah, Franc Toš, Marjan Bergelez, Maks Sledič, Karel Vurcer. Likovna sekcija PD Alojz Arnuš Rogoznica in Moški pevski zbor PD Grajena. Čestitamo!

m

Pometanje pred domačim pragom I

Že večkrat smo kritizirali jezik uporabnostnih navodil pri izdelkih, ki jih v Sloveniji prodajajo podjetja iz drugih jugoslovanskih republik. Očitno smo jim, ker navodila niso bila napisana tudi v slovenščini (čeprav je to po zakonu obvezno) ali ker je bila slovenščina v teh navodilih pogosto polna napak, včasih komajda še podobna slovenščini. Naša kritika je nekajkrat pomagala (npr. pri Kandidu iz Osijeka), pogosto pa ne, zato jo bo treba ponavljati. Njene večje odmevnosti pri podjetjih iz drugih republik pa ne bo lahko doseči, če je ne bomo poprej dosegli pri slovenskih podjetjih (tudi med temi je seveda nekaj svetlih zgledov). Torej si tokrat ogledimo nekaj jezikovno slabih uporabnostnih navodil izpred domačega praga (v oklepaju navajamo izboljšave).

Iz navodila za radijski sprejemnik z magnetofonom Marta RM 409 (Iskrina tovarna Sprejemniki, Sežana): »Vhod za mikrofonski ali brez prednostnega stikala (s prednostnim stikalom ali brez njega), za gramofon, (večica odveč) ali magnetofon ...

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE (238)

Vaš nov (novi) aparat ima vgrajen (beseda vgrajen je odveč) omrežni del za napajanje iz omrežja 220 V ... Snemanje ali predvajanje se vrši (poteka) vedno na stezi, ki je obrnjena proti vrtalcu (vratcem) magnetofona ... Potiskanje (odpravljanje ali preprečevanje) motilnih pisikov ... Pridržujemo si pravico sprememb (do sprememb).« Ipd.

Iz navodila za kombinirani štedilnik (Gorenje): »Tovarniško je prirejen za uporabo propanbutan plina (propana butana). Priključitve štedilnika na izvor plina ne opravljajte sami (štedilnika ne priključujte sami.) ... Voda med ploščo in dnem posode se upari, pri čemer nastane parni film, ki deluje kot izolacijska blazina, kar se rezultira kot slab prestop (to pa povzroča slab prehajanje) toplote in pregrevanje plošče. V ekstremnih (skrajnih) primerih lahko ta parni film povzroči vibracijo posode in celo pomika (tresenje ali celo premikanje posode) ... Pri kuha-

nju kompletnih (beseda odveč) menüjev (menijev) v takšnem loncu je prihranek še večji ... Trajanje programiranega kuhanja in pečenja (programirano kuhanje in pečenje) lahko traja 4 ure.« Ipd.

Iz navodila za vrtni stroj J 13P/2 (Black and Decker, Grosuplje): »Ne preobremenjujte vrtnika (vrtalnika) ... To pomeni, da so vsi zunanji kovinski deli ločeni z izolacijskimi vložki od delov pod napetostjo, (večica odveč) ter kljub okvari ... izolacije ni nevarnosti, da bi posluževalec (uporabnik, delavec) prišel v stik z deli pod napetostjo ... Občasno pregledajte kolektor in se prepričajte, da je čist; npr., da ni na njemu olja (ali je čist ali na njem ni npr. olja), masti in drugih nečistoč (druge umazanije) ... Vsi (beseda odveč) ležaji in mehanizmi stroja so namazani preden stroj zapusti tovarno (stavek odveč), vendar morate po daljši uporabi, zlasti še po uporabi v zelo prašnih pogojih dela (praš-

nem okolju), stroj očistiti in ponovno namazati.« Ipd.

Delavci v neposredni proizvodnji morajo biti ustrezno pripravljeni in izurjeni za delo ob svojih strojih, da je storilnost čim večja in škoda zaradi napak čim manjša; tako bi morali biti tudi delavci, ki skrbijo za tržništvo (in v tem okvirju za propagando), zadosti pripravljeni in izurjeni za ravnanje s svojim »strojem« — slovenščino, da z jezikovnimi napakami ne bi delali sramote in škode svojim kolektivom. Plačani so za pošteno delo, ne za šušmarjenje.

Ker se nam je gradiva o šušmarstvu v jeziku navodil nabralo veliko in ker menimo, da gre za pomembno vprašanje jezikovne kulture v gospodarstvu, bomo pred domačim pragom pometali tudi v naslednji izjavi.

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošiljajte na naslov: JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.

Tamburaški orkester DPD Svoboda Ptuj je dobil za svoje dolgoletno delo, letos bodo praznovali 50-letnico, Olenko. Foto: S. Kosi

franc fideršek

delegat nace

zgodb o aktivistih
v letu 1945

34

Tisti, ki so bili bliže sprejemniku so še slišali kar razločno, ostali manj, tisti zadaj pa skoraj nič ... »Lepo so naši otroci zapeli,« je potem domov grede rekla Liza, Nežka pa je dodala, da ne bi bila verjela, da so to res otroci iz Žetal, če ne bi tega »tisti po radiu povedal.«

Na ta dogodek pred več kot desetimi leti so še vedno bili ponosni v Žetalah, ponosni se zlasti zato, ker so že od davna radi prepevali. Tudi prof. Gregorc jih je pohvalil. Pevovodji Zemljicu je podrobneje razložil, katere glasove še morajo posebej piliti, predvsem pa vaditi, tudi partizanske.

PŠENIČNI ALI BLOND

To je bil le bežen dogodek v splošnih prizadevanjih, da bi se življenje čim bolj normaliziralo. Sredi jesenskih del, jesen je bila suha in topla, so si predstavniki ljudske oblasti prizadevali izpolniti številne zahteve, ki so prihajale od raznih ministrstev v Ljubljani. Okrajni aktivisti so pritiskali na krajevne, ti na ljudi. Vse je bilo podrejeno pripravam na volitve in na izvajanje drugih zakonov, ki jih je sprejela začasna skupščina DF Jugoslavije.

Poleg vrste nalog v zvezi z živilskimi in drugimi nakaznicami (tekstil, obutev, sol, petroleje itd.), so bili tajniki KLO še dodatno obremenjeni z izdajanjem osebnih izkaznic. Kdor bo imel osebno izkaznico, bo lahko potoval brez potrdila. Zazeleno je bilo, da bi vsak imel na osebni izkaznici tudi sliko, če je ni imel, je šlo tudi brez.

Osebna izkaznica je bila na navadnem rjavem kartonu, na prvi strani generalije, na hrbtini strani pa osebni opis.

Večina ljudi tudi ni vedela za svojo višino. Po nasvetu »starega mačka« bivšega tajnika Mraza, so si tajniki KLO pomagali tako, da so v pisarnah na podboje vrata črtali cm od 150 do 180.

Če je človek prišel po osebno izkaznico bos, takih je bila večina, je kar stopil k podboju vrat, zavaljal hrbtenico, in tajnik je brž ugotovil, koliko cm naj mu vpiše pod »višina«. Tisti bolj »gosposki«, ki so prišli na sedež krajevne oblasti obuti, so se seveda morali sezuti, zato je postopek trajal nekoliko dalje.

Potem je bilo treba opisati obliko obraza, barvo las, oči, obliko nosa, ust itd. Za mlade tajnike in dekleta je bil tak opis za osebno izkaznico kar zabaven.

Včasih je prihajalo tudi do pričkanja. Tako je npr. tajnik Franček napisal Gelci, da ima lase »blond«, ona pa je zahtevala, da mora biti zapisano »pšenični«, ker so ji »ata doma rekli, da ima pšenične lase«. Trmasto je vztrajala, da ji je moral pripisati še »pšenični«.

Seznam izdanih osebnih izkaznic je bilo treba voditi v dvojniku. Izpolnjene izkaznice prinesli na okraj referentu za notranje zadeve, da jih je pregledal in žigosal. Izkaznica je bila veljavna le, če je bil na njej žig okraja.

Eden od žetalskih tajnikov je bil pri izpolnjevanju vsak osebnih izkaznic precej neroden. Se sreča, da jih je bilo treba vsak teden sprotno nositi na Ptuj v »štemplanjek«. Referentu Hlebcu je ušel glasen smeh, ko je na izpolnjeni osebni izkaznici bral: »obraz ima«, »nos ima«, »brado tudi ima« ... Tajniku je potem lepo pojasnil, da je pri obrazu treba napisati ali je ovalen, podolgovat, pri nosu okrogel, orlovski, ozek, dolg, pri bradi ali jo brije, če ne pa je treba napisati barvo brk, ki mu poganjajo iz brade. Na srečo so bili takrat večinoma golobradci, to je taki, ki so se brili, zato ni bilo težav. Napak izpolnjene izkaznice je referent zadržal, tajnik dal nove obrazce z naročilom, da jih ponovno izpolni.

NE TAKEGA, KI BO TOŽARIL

Na seji KLO Nadole so imeli na dnevnem redu tudi imenovanje ljudskega tožilca. Predsednik Simon je podrobneje razložil kakšne kvalitete mora imeti ta ljudski tožilec. Po možnosti naj bi bil borec, še nikoli kaznovan, pošten, pri ljudeh mora imeti ugled ...

»Pa ga bo hitro izgubil, če bo ljudi tožil!« je posegel vmes odbornik Jurij.

Po daljšem pretresanju številnih možnih kandidatov so se končno odločili za Jakoba, mirnega, poštenega in pobožnega človeka, ki ni sodeloval z okupatorjem, partizane pa je vedno prijazno sprejemal.

S tem »božjim volekom« (izraz za mirnega dobrodušnega človeka) se je tudi Jurij strinjal, čeprav je prej bil odločno proti, da bi sploh imenovali človeka, ki naj bi ljudi tožaril.

Ko je Jakob čez nekaj dni dobil iz okraja odločbo, da je imenovan za ljudskega tožilca in obenem vabilo, da naj pride na »inštruktaž«, se je najprej oglašal na KLO. Predsednik mu je podrobno razložil njegovo nalogo, tako kot je Nace njemu. Jakob se je branil, da pač

»on ni za take stvari«, toda vseeno je obljubil, da bo šel na Ptuj in jim bo tam sam povedal kako in kaj.

Po inštruktaži na Ptuj se je Jakob spet oglašal na KLO, vendar tedaj že z drugačnim mnenjem. Na Ptuj je slišal, da to ne gre za tožarjenje ljudi, temveč je njegova dolžnost, da je na vseh sejah KLO, da opozori, če bi sklepali kaj takega, kar ni prav. O svojih zapažanjih mora poročati na zborih volilcev, saj njih zastopa. Če bi pa pri tem imel težave, opozarjal na nepravilnosti in ga ne bi hoteli poslušati, potem pa je njegova dolžnost, da pride do okrajnega tožilca in mu to pove.

Tako je Jakob skoraj eno leto (do združitve KLO) opravljal to častno funkcijo, skrbno spremljal tudi delitev nakaznic, socialnih podpor, reševanje problemov na sejah in drugo delo izvoljenih predstavnikov ljudske oblasti, vendar nikoli ni opazil nič takega, kar bi bilo treba povedati okrajnemu tožilcu.

Po volitvah v KLO leta 1947 ni bilo več ljudskih tožilcev.

SPET ZAMENJAVE NA OKRAJU

Na seji okrajnega odbora OF v začetku oktobra so se predvsem pogovorili o izvajanju upravno-političnih tečajev, ki bodo trajali po deset dni in naj bi se začeli že koncem oktobra. Vsakega tečaja naj bi se udeležilo tudi nekaj starejših in politično zrelih aktivistov, da bodo s svojim vzgledom vzgajali predsednike in tajnike, ki morajo obvezno iti s tečajem, pozneje pa tudi ostali odborniki.

Prvi tečaj bo namenjen predvsem predsednikom KLO, med njimi je več starejših aktivistov in tudi članov okrajnega odbora OF.

V drugi tečaj se bo vključil Miha Arbajter-Harašo, v tretjega pa Nace in tako naprej, predvideli so jih zaenkrat šest.

Na seji so tudi ugotovili, da ljudje, zlasti na podeželju na veliko prirejajo veselice, pijačnje, se pretepajo. Temu je treba napraviti konec. Sklenili so, da se prepovejo veselice. Prepoved velja do volitev, pa tudi pozneje jih bo treba prijaviti, da bo lahko narodna milica imela kontrolo nad takimi prireditvami. Tudi kulturne prireditve bo treba prijaviti na notranji odsek, ki bo dal potrdilo ali dovoljenje, obvestiti pa je treba tudi prosvetni odsek in predsednika OF.

Ko se je Nace vračal domov, je imel občutek, da se na okraju spet nekaj kuha. Ni se varal. Čez par dni je dobil obvestilo, da mora biti naslednje jutro ob 6. uri na seji okrajnega komiteja.

Sejo je vodil Mirko Centrih, ker je tov. Pačnik že bil premeščen drugam. Za sekretarja so izvolili Mirka Centriha, za org. sekretarja Marka (Franca Fijačka), prejšnja org. sekretarka Lenka Strnad je morala prevzeti sindikat, za izgradnjo ljudske oblasti pa je prišel tov. Franček Kajnc iz Ormoža, AFŽ je prevzela Gozdana, mladino pa Vladimir.

Pozneje je bila še seja okrajnega odbora OF, kjer so prav tako izvolili novo vodstvo. Simona Belšaka so zadolžili za združništvo, ki postaja v okraju vse pomembnejše.

Se nadaljuje

VELIKA RAZDROBLJENOST

O gozdovih, našem naravnem bogastvu, resda malo pišemo, kot da se ne bi zavedali, da nas gozd in njegovi proizvodi spremljajo vse življenje. Gozd ni zgolj les, v njem živi divjad, je regeneratorski zlasti za ekološko ogrožene industrijske kraje in prenaseljena mesta. Gozd (pa tudi posamezne drevje po mestnih parkih) je bistvenega pomena za naša pljuča, da o varovanju pred plazovi, udori ob rekah že ne izgubljam besed. V SR Sloveniji je kar 349.000 ha družbenih in 616.000 ha zasebnih gozdov.

Da bi bralce malo seznanili z gospodarjenjem z gozdovi v ptujski in ormoški občini, smo zaprosili za pogovor Toneta Zagarja, direktorja Temeljne organizacije kooperantov v Ptuj. To pomeni, da bomo govorili le o gospodarjenju z gozdovi v zasebnem sek-

torju. Tovariš Zagar nam je med drugim posredoval kar precej zanimivih podatkov. Najprej nam je predstavil kolektiv, ki šteje 48 članov; od tega je 26 neposrednih proizvajalcev, 18 članov gozdarsko-tehničnega osebja in le štirje administrativno-knjigovodski delavci. Brez dvoma zelo-majhna režijska, kar je vredno pomenjanja. Imajo tudi 15-članski delavski svet, v katerem je kar deset gozdnih posestnikov, torej so glasovi pri odločanju na strani kmetov — kooperantov.

Povejte prosim nekaj o površinah gozdov, eksploataciji, zalozah lesa in obnovi oziroma premenah gozdov.

»Na območju Ptuja in Ormoža je 19.100 ha gozdov v zasebni lasti. S temi gozdovi upravlja kar 14.000 lastnikov, kar pomeni, da pride na lastnika v povprečju le

1,35 ha gozdnih površin. Res pa je, da pa je na območju zahodnih Haloz nekaj kmetov, ki imajo tudi do 25 ha gozdov. Mnogo gozdov je povsem izsekanih. Sicer pa znaša lesna zaloga od 130 do 200 kubičnih metrov na hektar površine, moralo pa bi biti najmanj 280 kub. metrov na ha. V tem primeru bi lahko po planu letno posekali tudi do 40 odstotkov več lesa. Po planu letno posekamo 54.000 kub. metrov, od tega 12.000 za blagovno proizvodnjo — prodajo. Letni prirastek znaša 80.000 kub. metrov, kar pomeni, da sekamo znatno manj kot znaša prirastek. Na našem območju prevladujejo listavci, saj je razmerje 75:25 v korist listavcev.

Naša naloga pa še zdaleč ni usmerjena samo v eksploatacijo gozdov, ampak si že vsa leta prizadevamo oziroma opravljamo premo gozdov s tem, da s pogozdovanjem vnašamo v sicer degradirane gozdove kvalitete drevesne vrste, kot so duglazija, macesen, črni in rdeči bor, od listavcev pa javor, jesen, češnja in oreh. Tako letno pogozdimo 40 ha gozdnih površin, za kar porabimo 180.000 gozdnih sadik, ki jih vzgojimo na območju GG Maribor, medtem ko na 400 ha poskrbimo za nego, zlasti čiščenje, redčenje v mladih nasadih, s čimer v znatni meri prispevamo k hitrejši in kvalitetnejši rasti dreves. Pri tem naj še povem, da se na območju Haloz pa tudi Slovenskih goric pojavlja večja zaraščenost gozdov, saj se marsikje gozd po naravni poti, zlasti na opučenih pašnikih, sam širi, zarašča, medtem ko pa v ravninskem območju gozdove izgubljam, ko gozdne površine spremenjamo v rodovitna polja. Nekaj

pa je k temu prispevala tudi regulacija rek Pesnice, Polskave, Dravinje ...»

— Kako pa je z vlaganjem oziroma gradnjo gozdnih komunikacij?

»V prejšnjih letih smo v izgradnjo gozdno-kamionskih cest vlagali znatno več denarja kot danes. Tako smo, zlasti v zahodnih Halozah, zgradili precej gozdnih cest. Mnoge pa utrdili, razširili, po njih se danes odvija živahen promet med kmeti, saj imajo že mnogi tudi traktorje, osebna vozila. Po teh cestah pa odvažamo tudi hlodvino iz gozdov, ki so bili pred tem skorajda težko dostopni, oziroma je bilo spravilo lesa iz teh gozdov dokaj zamudno in drago. Z verigo teh cest smo med seboj povezali mnoge kmete. Želim pa tudi povedati, da nekateri kmetje te ceste danes sami dobro vzdržujejo, žal pa so tudi takšni, ki se jim ne ljubi očistiti cestnih prepuštov in tedaj meteorne vode pač opravijo svoje.

Ni odveč, če k temu dodam, da smo zgradili kamionsko cesto na območju KS Majšperk in s tem omogočili dostop do večjih gozdnih kompleksov od zaselka Paluc preko Jelovic do Stoperc v dolžini sedmih kilometrov.

Gradnja te ceste je veljala 30 milijonov. V končni fazi gradnje pa je cesta od Varnice do Treh voda v KS Leskovec, v dolžini dveh in pol kilometra, katere gradnja bo veljala 16 milijonov. Vse to so namenska sredstva.

FRANJO HOVNİK

Plaketa za Alojza Šmigoca

V prostorih Obrtne zadruge Panorama Ptuj je bila v četrtek, 30. januarja, skromna slovesnost, ki so jo združili z redno sejo združene-ga sveta, na kateri so potrdili inventure in se seznanili s poslovanjem zadruge v minulemu letu. Ugotovili so, da je zadruga kljub številnim problemom še dobro poslovala. V primerjavi z leto 1984 so celotni prihodek povečali za okrog 60 odstotkov in je ob koncu preteklega leta dosegel 1,8 milijarde dinarjev.

Anton Čokl je ob tej priložnosti izročil plaketo OZ Panorama do-sedanjemu članu sveta Alojzu Šmigocu, kleparju iz Ptuja, za zasluge pri razvoju zadruge in za vzorno sodelovanje, kakršnega si v zadrugi samo želijo. S prvim januarjem letos se je Alojz Šmigoc upokojil po 30-letnem delu v obrti. Obrtnik je postal prvega aprila 1956.

MG

Skromna zahvala za dobro sodelovanje

foto: KOSI

Kuncereja

Razvoj živinoreje je tudi v rejo kunccev prinesel velike spremembe. Izkušnje in raziskovalno delo je v nekaterih deželah dvignilo kuncerejo na zelo visoko raven. Med domačimi živalmi se je razen perutnine najbolj uveljavila reja kunccev. Z naraščajočo intenzivnostjo reje pa so se pojavili tudi novi problemi, kot je npr. zmanjšana odpornost proti boleznim, spremenjene zahteve glede selekcije ter prehrane. Nenazadnje pa je spremenjenih zahtevam živali treba prilagoditi tudi opremo.

Način reje kunccev je odvisen od namena, podnebnih pogojev, gospodarnosti ipd. Se vedno prevladuje reja kunccev zaradi ljubiteljs-tva; to rejo lahko imenujemo ekstenzivno. S tem pa nočemo reči, da je taka reja manj pomembna. Brez rejcev čistih pasem ne bi imeli toliko različnih pasem kunccev, ki jih lahko uporabljamo pri intenzivni reji kunccev za meso. Znan je pomen ljubiteljske reje kunccev za odhiti delovnih ljudi in končno tudi za samooskrbo z visoko kakovostnim mesom, kožicami in angora volno.

Tako kot pri drugih vejah živinoreje so se tudi v kuncereji s povečanjem intenzivnosti spremenile zahteve kunccev glede na način gradnje hlevov, opreme, zračenja prostorov itn. Pri vsem tem je treba upoštevati, da so kunci izredno produktivne živali z zelo intenzivnim presnavljanjem (metabolizmom). To pa pomeni veliko porabo kisika in neoporečne klimatske razmere. Gospodarsko uspešna intenzivna reja kunccev pomeni proizvodnjo vse leto, tudi v neugodnih jesenskih in zimskih mesecih. To pa je možno samo v zaprtih prostorih, kjer lahko z ogrevanjem, prezračevanjem itn. živalim vse leto nudimo bolj ali manj enake pogoje. Uspeh kuncerje pa je vzporedno s kakovostjo živali, načinom reje, krmljenja itn. odvisen tudi od vlaganj, ki so potrebna za izgradnjo neke rejske enote. Preureditev obstoječega prostora je cenejša kot novogradnja. Isto velja za opremo, ki jo rejec naredi sam, še posebno ker je industrijsko izdelana oprema za rejo kunccev precej draga.

Za ugodno počutje živali je zelo pomembno pravilno zračenje v hlevu. Le-to pa je odvisno od zasedenosti hleva, zračne vlage, temperature in kakovosti zraka, izolacije stropa, sten ter tal, zračenja, načina spravlja in odstranjevanja gnoja itn. Vsi ti dejavniki so tesno povezani med seboj in morajo biti povsem usklajeni, če hočemo doseči ugodne razmere za rejo.

Kuncce je zelo občutljiv na zunanje temperaturne vplive in nanje hitro reagira s spreminjanjem lastne telesne temperature. Posebno težko prenaša visoke temperature nad 25°C, ker nima znojnic in lahko oddaja telesno toploto samo z izhlapevanjem vode v dihalnem traku in s hitrejšim dihanjem. Če so v hlevu visoke temperature, se iz urina pospešeno sprošča amoniak, ki če ga žival vdihava, draži sluznico dihal in tako znižuje frekvenco dihanja ter možnost oddajanja toplote pred dihalnih organov. Posledica tega je lahko splošno zmanjšanje odpornosti živali pa tudi neposredno povzročanje vnetja sluznice dihalnih organov, kar odpira vrata virusnim in bakterijskim obolenjem. Kuncce lahko del telesne toplote oddaja prek uhljev, ki sta zelo intenzivno prekrvavljena, če se zviša temperatura zraka. Zato je potrebno skrbno paziti — posebno poleti — da se temperatura v hlevu ne dvigne nad 25°C in da gnoj in gnojnico redno odstranjujemo iz hleva, da bi preprečili tvorbo amoniaka v zraku. Kunci v kletkah, ki so izdelane iz pocinkane mreže, so še bolj izpostavljeni neugodnim temperaturnim vplivom, kot če gojimo v lesenih kletkah z nastiljem.

Pri pre nizkih temperaturah zraka lahko kuncce uravnava telesno temperaturo s povečanim presnavljanjem, kar pomeni zvišano porabo hrane. Visoka zračna vlažnost — predvsem ob sočasnih visoki koncentraciji amoniaka v zraku — pospešuje obolenje dihalnih organov, do tako imenovanega nahoda. Prevlažen zrak povzroča lepljivost dlake, kar zmanjšuje izolacijsko sposobnost dlake in lahko zaradi zmanjšanja njene odpornosti dlake proti pritisku povzroči okužbe ran na zadnjih okončinah. Ne smemo tudi pozabiti, da je ob visoki relativni vlagi uravnavanje telesne temperature bistveno težje.

V hlevu nastaja zračna vlaga pri izparevanju gnoj, gnojovke, napajalne vode, nanjo pa vpliva tudi vlaga zunanjega zraka. Kot merilo za oddajo vlage v zrak prek dihanja, gnoja, urina služi poraba vode živali na dan. Ta lahko znaša 0,125 do 1 liter (samica v laktaciji) vode dnevno. 10 do 12% te količine odda žival z izdihanim zrakom. Iz hleva to vlago odstranimo s prezračevanjem. Ogret zrak sprejme več vode kot hladni. Zato je v jesenskih in zimskih mesecih nujno ogrevanje hleva zaradi zračne vlage tudi takrat, če je temperatura zraka še zadovoljiva.

Optimalna zračna vlaga za kuncce je 60 do 65%. Po praktičnih izkušnjah je za doseganje ugodne klime (temperatura, vlaga) potrebno, da v poletnih mesecih v eni uri obnovimo 5 do 8 m³ zraka na kg žive teže. V zimskih mesecih je potrebno zamenjati okrog 1 m³ zraka na kg žive teže v eni uri. Ker so kunci izredno občutljivi na prepih, saj se zrak v močju živali ne sme gibati hitreje kot 0,25 m na sekundo, je razumljivo, da je prezračevanje hleva pri visoki zasičenosti hlevov (več etaz) težavna naloga. Primerna zasedenost hleva — optimalna razvrstitev kletk v eni etaži in zadostna izolacija hleva ter redno čiščenje — bo bistveno olajšalo prezračevanje zaprtih hlevov. Prezračevanje po zakonu nadtlaka je enostavnejše kot sistem obnavljanja zraka s podtlakom. Prednost je predvsem v enakomernem gibanju zraka v prostoru. Tudi mrčes (muhe) težje najdejo pot v hlev, če je v njem višji zračni tlak kot zunaj.

Plodnost kunccev je povezana z dolžino dnevne svetlobe. Moč svetlobe ni tako pomembna, nasprotno, kuncce se bolje počutijo ob nizki intenzivnosti svetlobe (3 do 4 watov na m² talne površine). Pri odprtih hlevih, ki so opremljeni z okni, je treba najdaljši dan vzdrževati vse leto. V letnih časih s krajšim dnevnim moramo manjkajoče ure nadomestiti z dodatnim osvetljevanjem.

V temnih hlevih zadostuje 12 do 14 ur svetlobe. Če pa so pitanci ločeni od zreje, osvetljujemo hlev za pitance približno 20 ur ob zelo nizki intenzivnosti (mrak). Umetno vzdrževanje dneva enake dolžine in zagotovitev minimalne toplote je zelo pomembno za rejo kunccev skozi vse leto.

mr. Alfred Merc
dipl. vet.

Komu je napoti gnojevka?

Nekaj dopolnitev in pripomb na članek Franca Fiderša »Osvetlečnost in vzgoja«, ki je izšel 23. januarja 1986 v Tedniku. Avtor članka je pisal prispevek z razprave na OK SZDL o varstvu okolja, kjer je bilo govora o škodljivem vplivu gnojovke na pitno vodo. Do tega je prišlo predvsem zavoljo tega, da bi se prikril negativen vpliv pesticidov in umetnih gnojil na kakovost vode in tako pridelane hrane.

V tem članku bi rad povedal nekaj več o gnojivih, katero že tisočletja uporabljajo za gnojenje polj, travnikov in pašnikov. Zato se moram takoj vprašati, kako to, da bo sedaj gnojivka postala škodljiva za okolje in kako to, da so kmetovalci postali tako nevedni, da ne bi vedeli koliko gnojovke lahko spustijo enkrat na njivo.

Gnojivka je prvo in za sedaj edino naravno gnojilo, ki ga človek sam ne more pripraviti in umetno proizvajati. Kot vsi vemo, je gnojivka stranski produkt pri prebavi. V njej ostanejo samo takšne snovi, ki jih potem v naravi bakterije lahko ponovno predelajo v hrano za rastline in tako je zagotovljeno, da snovi v naravi nenehno krožijo. Zato lahko zanesljivo trdimo, da je gnojivka najbolj čisto gnojilo v naravi, čeprav jo človek smatra kot najbolj nečisto, predvsem zavoljo amoniaka, ki daje gnojivki neprijetno aromo.

Moč te arome lahko zmanjšamo ali tudi povečamo. Aroma, oziroma njena moč se zmanjša ob njenem rednem razvažanju po njivah ali pa z redčenjem z vodo in spuščanjem slednje v večje vodotoke. Če primerjamo obe možnosti, nam takoj postane jasno,

katera je bolj človeška in s tem tudi bolj. Na zgoščevanje in razvažanje gnojovke po njivah bi se morali opredeliti pri novi farmi bekonov v Dražencih pri Ptuj. Slednji imajo tudi možnost, da gredo v proizvodnjo bioplin, ki bi ga lahko porabili za ogrevanje hlevov. Tako bi v farmi prihranili pri nakupu umetnih gnojil in pri nakupu mazuta, ki ga sedaj uporabljajo za ogrevanje hlevov. Zato upam, da se bodo v farmi držali načela: »Gnojivko tja od koder je prišla!«

Avtorja članka bi rad dopolnil tudi s primerom Kidričevega. Na razpravi se je veliko povedalo o TGA Kidričevu, vendar pa nismo mogli priti do pravih zaključkov, v koliki meri TGA resnično onesnažuje okolje in v koliki meri ga ne.

Ko površno pogledamo po Kidričevem, lahko hitro ugotovimo, da je TGA veliko prispevala v razvoj tega kraja. Prav tako je poskrbela, da se je tu zmanjšalo število privatnih gorišč, za katere vemo, da so eden izmed velikih onesnaževalcev zraka. Prav tako so v Kidričevem oziroma v TGA-ju poskrbeli, da se voda ne onesnažuje v takšni meri, kot se je pred leti in to predvsem z izgradnjo kanalizacije, na katero je priključeno celotno naselje Kidričeve. Zraven tega bi še lahko našli nekaj stvari, s katerimi se v TGA trudijo izboljšati razmere v okolju.

Za TGA v Kidričevem lahko trdimo, da je neposreden in posreden onesnaževalec okolja. Neposredno v nekoliko manjši meri, vendar tudi ni zanemarljivo. Predvsem so tu problem SO₂ in fluoridi, ki najbolj negativno vplivajo na zrak in s tem tudi gozd v okolici

Kidričevega (od 700 ha je poškodovanega 600 ha). Problem je tudi z rdečim blatom in lugi, s katerimi to perejo.

TGA Kidričevu pa okolje bolj onesnažuje posredno. Vsak se bo vprašal, kako? Odgovor je enostaven: s porabo električne energije. Slednjo pridobivamo s hidroelektrarnami, termoelektrarnami in jedrskimi centralami. Sedaj bomo zgradili predvsem za potrebe Kidričevega in Jesenic osem (8) hidroelektrarn na Muri in s tem odrezali Pomurje od Slovenije ter zmanjšali našo žitnico za dobrih 1000 ha. Še vedno gradimo nove termoelektrarne, v katerih kurimo z najslabšim premogom v Evropi in te nam v zahvalo vsak dan izbruhajo na stotine ton SO₂ (žveplovega dioksida, op. u.).

In kaj pomeni ta SO₂ za naše gozdove? Stanje gozdov se je v Sloveniji samo v lanskem letu poslabšalo za 50 %. Gradnja jedrskih elektrarn bi se pri nas naj še nadaljevala. Energija, ki jo tam pridobivamo, je najdražja. Kako nevarna sta radioaktivnost in jedrsko sevanje, ni potrebno posebej poudariti. Spomnimo se samo Hirošime in Nagasakija. Morda posledice ne bodo tako hude, ampak bodo trajale dlje časa.

Sedaj se je potrebno vprašati, ali resnično rabimo toliko aluminija, da moramo zavoljo njega uničiti rodovitna polja ob Muri, gozdove po celotni Sloveniji, ki so bili in tudi grob prenekega borcu v drugi svetovni vojni, da moramo uničiti tudi samega sebe? Ali nam resnično več pomeni denar kakor pa rastlina, ki nam daje kisik in pa človek, ki nam dela družbo?

Stanko Žunec

KAJ JE ZDRAVLJENJE IN KAJ REHABILITACIJA ALKOHOLIKA?

PRI NAS V KLUBU

Alkoholik si ne more pomagati sam, če mu drugi ne pomagajo. Nihče mu ne more pomagati, če si noče pomagati sam.

Tokrat bomo spregovorili o metodah zdravljenja in rehabilitacije. Vemo, da je DOSMRTNA TREZNOST NUJEN POGOJ ZA ZDRAVO ŽIVLJENJE NEKDANJEVA ALKOHOLIKA — ZDRAVLJENI ALKOHOLIK JE ODDALJEN OD PONOVRNE ALKOHOLNEGA PROPADLA SAMO ZA PRVI POŽIREK ALKOHOLNE PIJACE. Mnogi tega niso verjeli ali jim je bilo poniževalno. Poskusili so in dokazali, da so spet alkoholiki. Pri dobrem družinskem zdravljenju in rehabilitaciji se mora zdravljenelec naučiti spremeniti življenje, vedenje, ravnanje, medsebojne odnose, da ne bo potreboval nobene omame. Nekaterim to uspe, velikemu številu zdravljencev pa ne. Pred zdravljenjem je prvi korak prenehanje piti in iztreznitev, torej prihajanje k zavesti.

Prenehanje piti ali iztreznitev je lahko prostovoljna (o tem bomo še poročali — kako alkoholika pripraviti za zdravljenje) ali prisilna. Ko alkoholik naposled po vseh ovinkih in izmikanih le pristane na zdravljenje in preneha piti, je njegov organizem ves

»prepojen« z alkoholom. Verjetno je tudi oslabil, malo je jedel in to tudi enolično hrano. Če je telesno odvisen, lahko tudi pričakujemo, da bo nastopila vrsta motenj in težav, ki jih imenujemo abstinenčne težave. V tem primeru poteka treznjenje pod zdravniškim nadzorom. Ko se trezni, potrebuje močno beljakovinsko in vitaminsko hrano, veliko tekočine. Izkušnje kažejo, da je za večino alkoholikov, ki še niso preveč propadli, najvažnejša naklonjenost, odločnost in nežna blizina zakonca in lastni trenutni zagon ob odločitvi za zdravljenje.

Kaj pa prisilno treznjenje?

Pijani ljudje mnogokrat motijo javni red in mir, in vsaka urejena družba je prisiljena, da jih odstrani na varno mesto. Pogosto to počnejo na policijski način.

Mnogo koristnejši in humanjši je sodobni iztreznitveni center v okviru ustave za kompleksno

zdravljenje alkoholikov. Tak iztreznitveni center je pri Centru za zdravljenje in preprečevanje alkoholizma v Zagrebu. Opišemo ga: »Urejeni so posebni prostori, opremljeni z bolniškimi posteljami. Nenehno je na voljo dežurna skupina, ki jo sestavljajo zdravstveni delavci in nekaj alkoholikov, ki so se pred nedavnim začeli zdraviti tudi sami. Alkoholika pripelje milica, domači ali rešilni avto. Dežurna skupina pa ga sprejme, preobleče, mu da potrebna zdravila in potem bdi nad njim.

Presneti te pogled na bive alkoholike v dežurni skupini. Iztreznjeni in v belih haljah ravna jo s pijanim človekom neizprosno, saj iz dolgoletne lastne izkušnje poznajo pijanost, vendar pa humano in dostojanstveno.

Vsako jutro zbere posebej usposobljen terapevt vse iztreznjene preteklega dne na kratek skupinski sestanek z dežurno ekipo. S tem trenutkom se za

mnoge od njih začne zdravljenje: ko vidijo možnost in so na dostojanstven način soočeni s svojim stanjem, se odločijo. Nekateri je treba poslati v splošno, interno ali duševno bolnišnico. Nekateri odidejo, morda nadaljevat s pijančevanjem, morda pa so se ob pravilnem postopku v njihovi slučajni pijanosti ovedeli nevarnosti, ki jo prinaša alkoholna omama.

IZTREZNITEV IN ABSTINENCA STA ZA ZDRAVLJENJE PRVI POGOJ, NISTA PA ŠE ZDRAVLJENJE.

ZDRAVLJENJE JE VRAČANJE ZAVESTI, UVAJANJE V ZDRAVO ŽIVLJENJE IN USKLAJEVANJE MEDSEBOJNIH ODNOSOV.

Najtejmo korake, ki pri zdravljenju potekajo sočasno:

I. UMIRITEV ODVISNOSTI
II. ZDRAVLJENJE TELESNIH IN DUŠEVNIH POŠKODB, KI JIH JE POVZROČIL ALKOHOL

III. OBNOVITEV ODNOSOV S SVOJCI

IV. SOCIALNO UČENJE V TERAPEVTSKI SKUPINI IN SKUPNOSTI

V. SPOZNAVANJE ALKOHOLIZMA

VI. SPOZNAVANJE SEBE
Dr. Z. I.

DOMAČA RAST

SÁMO/V

Otroci sveta

Na tisoče otrok
je že planilo v jok,
ko jim morda
je vojna,
ali kakšna druga
slaba stran človeštva,
za vedno odpeljala
enega ali oba starša.
Pred,
v vojni
in po njej.
Na tisoče otrok
je planilo v jok,
ko odrasla roka
jim je odvzela
zadnji kos kruha.
Na tisoče
otroških obljub, prošenj
je že bilo izrečenih
v težkih trenutkih
Prošenj za pametnejši,
svet svobodnejši.
Obljub, da naredili
bodo svet ljubezni.
Na tisoče rok
nekdanjih otrok,
se bo nekoč združilo v eno.
Vso zemeljsko zlo
bo njih moč občudovalo.
Moč, ki je tlela tisočletja,
toliko posameznikov
žrtvovala,
mora končno zagoreti.

Spomin na dr. Franceta Prešerna

Ko bil si srečen pisal nisi,
ko bil bi srečen pisal ne bi,
al' kragluj ti ranil je srce trpeče.

Takrat si v roke vzel pero
in govorilo ti je srce boleče.

Izpod peresa vlekse se vijuge,
takrat si na potožil vse,
v »mokrocvetne rožice Poezije«.

Al' eno naj bo oddolžilo,
dokler živel bo slovenski rod,
slavljen pesnik boš povsod.

Bernardka Jurič
6/a OŠ Cirkovce

VALENTIN

Spominska pesem

Tale pesem je za te,
samo za te so te besede,
in zate pišem črke,
ki spletajo jih v kitice,
želim ti posvetiti,
nekaj, vsaj nekaj podariti,
kar nikoli ne mogla bi pozabiti,
nekaj česar bi se vedno spominjala,
nekaj kar bi te osrečevalo,
vedno znova razneževalo.
Tale pesem ti podarim
podarim ti te vrstice,
pesmice so kot ptice,
samo zate sepletajo v rimice.

Ničesar drugega ti ne morem dati,
ničesar drugega nimam,
naj te ta pesem povsod spremlja,
kjerkoli že boš, naj pove ti,
da mislim samo na te.
V pesmi je delček mene,
ki ga nosiš s seboj v življenje.
Naj ti pesem bo v spomin,
z željo da nikoli ne pozabiš me.
Kako končati? Povem ti spet in spet:
Tale pesem je samo za te, za te!

Erika ZUPANČIČ

Januar — 1986

Kdo bi vedel, zakaj človek ne pride,
kadar moral bi priti?
Zakaj molči, kadar moral bi spregovoriti?
Zakaj govori, kadar moral bi molčati?
Kdo bi vedel, zakaj človek v sebi spi,
kadar notranje moral bi bdeti
med »prijatelji«,
ki še znanci, površni znanci nikoli niso bili?
Zakaj se ta smeji, kadar moral bi se jokati?
Zakaj ta joče, kadar moral bi se smejati?
Zakaj ta škoduje, kadar moral bi pomagati?
Kdo bi vedel, zakaj človek ne vpije,
od krivic prepolne notranjosti,
moral bi, moral bi vpitii,
da se vselej naučijo lačen pravičnostiiii!
Kdo bi vedel, zakaj ta trpi,
kadar bi moral uživati?
Zakaj uživa, kadar bi moral trpeti?
Kdo bi vedel, zakaj se ne sramuje,
kadar bi se moral sramovati?
Kdo bi vedel, zakaj ta kaznuje,
kadar ne smel bi kaznovati?
Zakaj se ne umakne,
kadar moral bi se umakniti?
Zakaj še prihaja ta, ki ne smel bi priti?
Kdo ve, zakaj naš prijatelj molči,
kadar moral bi spregovoriti?
Kdo ve? Kdo ve? Jaz ne! Veš, veš tat ti?
Si upaš, si upaš resnico spregovoriti?
Zakaj si začel v nas duševni mir kaliti?

Vladimir Jasni

Sinje nebo

V mladostnem zanosu
zapela si pesem,
ki jo razumejo vsi.

Razblinil se svet
je v tisoče isker,
zvezd in meglic,
med njimi si plavala,
plavala, plavala,
iskala rešilno obrežje.

Zdaj kličeš meglice,
zvezde, iskrice
za svoje sinje nebo,
da gledala vanj bi
v soncu, ponoči,
budna in v sanjah,
da zopet zapela bi pesem,
ki naj jo razumejo vsi.

JAKOB EMERŠIČ

Letos praznujemo 130-letnico
rojstva slovenskega pesnika An-
tona Aškerc, ki se je zapisal v
slovensko literarno zgodovino
zlasti s svojimi Baladami in ro-
manci. Omenimo le na kratko
glavne življenjske poti, ki so bile
že nešteto krat opisane, kajti nas
zanimajo le njegovo službovanje
kot kaplana v župniji Sv. Lovren-
ca v Slovenskih goricah ali da-
našnjih Juršincih.

Rodil se je 9. januarja 1856 v
Globokem pri Rimskih Topli-
cah. Glavne šole je obiskoval v
Celju (ptujska knjižnica hrani iz-
vestje celjske gimnazije iz 1877,
kjer je Aškerc označen kot matu-
rant in na zvezku je njegov pod-
pis), teologijo pa v Mariboru.
Najprej je služboval kot kaplan v
Podaredu, nato v Šmarjah ob Jel-
šah, odkoder je bil leta 1889 ka-
zensko premeščen v Sv. Lovrenc
v Slovenskih goricah, kjer je
ostal približno do prve četrtine
1891 leta. Od tu je še po nekate-
rih postajah končno pristal v
Ljubljani, kjer se je dal upokojiti
in služboval nato kot arhivar v
mestnem arhivu. Umrl je 10. ju-
nija 1912.

O Aškercu in njegovem delu
se je dosti pisalo in se še piše. Če
pogledamo izčrpano literaturo, ki
jo je o njem zbrala prof. Marja
Bošnikova ter za njo dopolnila
prof. Vlado Novak in France
Dobrovoljc, z začudenjem ugotov-
imo, da je o njegovem službovan-
ju v Juršincih bore malo poda-
tkov, pa čeprav je ravno tukaj prvi-
č javno razkril ob izdaji svoje
prve in obenem najpomembnejše
knjige — »Balade in romance«
(1890) — svoje resnično ime in
priimek. Dejansko je bil torej v
Juršincih le eno leto in pol. Zna-
no je, da je bil v času njegovega
službovanja tukaj župnik in
predstojnik narodni buditelj in
publicist Jakob Meško. Tu je pr-
vo srečanje kaplana Aškerc in
mladega Frana Ksaverja Meška,
daljnega Jakobovega sorodnika
in pred kratkim umrli profesor in
literarni zgodovinar ter juršinski
rojak Anton Slodnjak nekajkrat
omenja, da je bila njegova mla-
dost preko staršev pod vplivom
Aškercovega bivanja v Juršincih.
In to so v glavnem vse informaci-
je o Aškercu v Slovenskih gori-
cah.

Ko je začel Aškerc objavljati v
glavnem pod psevdonimom Go-
razd svoje pesmi v Ljubljanskem
zvonu, je vzbudil dokaj pozorno-
sti, saj so kmalu v njem vsi spo-
znali več kot talentiranega pesni-
ka, še celo idejni nasprotniki.
Istčasno pa je začel profesor in

Vladimir JASNI

Ptujska kurentija

Radujmo se norčije
te ptujske kurentije,
oračev, picekov, pokačev,
slovesnih muzikašev
v povorki smeha in plesa
božanske neveste
v sredini okrašene ceste.

S pročelja vsake stare hiše
tajinstvena davčina kliče,

tam pustna šema jo objema,
od same sreče solze briše.

Že davna zgodovina
prešernega spomina
sprejaha se ponosno
po ulicah in trgih
v omami resnice
domačega vina.

Vsi nasmejani smo zbrani
na pustni proslavi,
še kurenti kosmati
z rogovi in zvonci,
plesavci igralci,
gledalci z denarci.

Na gostinske mize
že padajo devize,

domače valute,
pečenke, ribice
in putke

V pohodu v sprevedu
slikovitem, zmagovitem
čolnarji krmariji,
statuti stari in urbarji.

Zaključni orkester
bobni in zveni,
omamljene zadnje bodri,
volkovi tulijo,
dolgovti žulijo,
krulijo in gulijo,
volkovi vlečejo in mukajo,
vozovi škripajo
golobi grulijo.

FOTO: Alfred Bradač

Anton Aškerc in Juršinci v Slovenskih goricah

duhovnik Anton Mahnič v Rim-
skem katoliku neizprosni kultur-
ni boj z idejnimi odkloni ali celo
nasprotovanji slovenske literatu-
re rimokatoliški cerkvi. Medtem
ko se je Simon Gregorčič zlomil,
je Mahničeva zagnanost Aškerc
naravnost izzivala, ga navdihno-
vala, večkrat celo v škodo umet-
nosti. Ta najbolj možat pesnik,
kot ga imenujejo literarni zgodo-
vinarji, je Mahniču brezobzirno
odgovarjal in prav v času službo-
vanja v Juršincih mu je dal sam
goriški kritik idejo, da bi izdal v
zbirki po listih raztresene pesmi.

Tiskarju Bambergu v Ljubljani je
ponudil svojo zbirko Balad in ro-
manc in obenem o tem pisal Fra-
nu Levcu ter ga prosil za uredni-
ško pomoč. V pismih mu je razo-
del, da se je dokončno odločil za
izdajo pod pravim imenom, saj
bi bil drugače Mahnič mislil, da
se ga boji. Župnik Jakob Meško
je bil mirna in mehka duša, kot
ga opisujejo vsi od Aškerc na-
prej. Pustil mu je popolnoma
proste roke ter se ni vmešaval v
Mahničeve napade ali pa jih celo
podžigal. Ščutil ga je tudi mari-
borski škof Stepišnik, ki pa je
prav v tem času umrl. Ob izidu
Balad in romanc pa je dobil no-
vega nasprotnika v ptujskem
proštu Matiji Modrinjaku, ki ga
je zlasti pestil ob vizitacijah.

Resnici na ljubo pa moramo
povedati, da si je Aškerc pridobi-
val poleg čedalje večjega obču-
dovanja tudi vedno več očitkov
ob malomarnem opravljanju svo-
je kaplanske službe. Slodnjak
pravi o tem:

»... A ko se mi je odpiral prvi
pogled v naše slovitstvo, je prišla
v naš kraj vest o njegovi smrti. Še
zdaj pomnim prostor in trenutek,
kjer me je neusmiljeno zadela. V
Aškercem imenu sem namreč
doraščal. Izza njegovega kapla-
novanja je živel v naši družini in
v vsej župniji močan spomin
nanj. Moj oče je še vedno videl v
njem izrednega človeka, ki je si-
cer odpadel od vere, pa ga je
vendar moral častiti s svojim ver-
nim in duhovnikom brez izjeme
vdanim srcem. Aškercem nauk o
tem, da je narava čista in da člo-
vek greši pravzaprav, ker krši na-
ravne zakone, mu je bil večkrat v
mislih in na jeziku. Ni ga mogel
douteti, toda spominjam se, da
mu je bil všeč. Razlagal ga je s
primeri iz kmečkega življenja.

Ker je bil nekoliko nagnjen k ro-
mantičnemu gledanju na svet, so
ga tembolj pekle Aškercove pri-

dege o »naravni poti« do zveliča-
nja. Ker je bil zvest prijatelj du-
hovnikov, ki so službovali v naši
fari, se je z Aškercem dobro po-
znan. Večkrat se mi je zdelo, da je
bilo med njima nekakšno prija-
telstvo. Pravil je o njem raznor-
stne doživete zgodbe, ki so pričale,
kakšno spoštovanje je čutil do
pesnika. In ko se je nekoč vračal
z božje poti, kamor je šel častit
Marijino hišico, o kateri je
Aškerc menil v neki pridigi, da je
samo »pobožna legenda«, sta se
nekdanja znanca po dolgih letih
srečala na ljubljanski ulici. Pod-
kresan kmečki romar, zlomljen v
križu in v kolenih, je uprl pogled
v bradatega pesniškega romarja,
v katerem je spoznal nekdanjega
kaplana iz panonskega blata.

Moža sta se razumela, moj oče bi
ga rad nagovoril, toda v pesniko-
vih očeh je hipoma ugasnil ogenj
spoznanja; sunkovito se je obrnil
vstran.

Tudi moja mati ga je bilo so-
dila. Čeprav je bila trdih, docela
puritanskih nazorov o tem, kar
se sme in kar se ne sme, je ven-
dar Aškercu vse odpustila: pre-
kratke pridige in maše, pljuvanje
med maševanjem, pripodobno
»Mariji, ki ni neverica«, da bi se
prikazovala na neki smreki, nera-
zložno moljanje namesto javne
molitve itd. Pripovedovala je, da
je bil do revnih bolnikov usmi-
ljen in da se je strašno bal videti
koga umirati. Če je bil pri umira-
jočem z zakramenti, je dostikrat
kar pobežnil, ko se je pričel smr-
tni boj.

Tercijalke so seveda sodile
Aškercu vse drugače. Po nekih
temnih poteh so zvedele o njego-
vem duhovnem preobratu in od
tedaj so označevale vsakogar, ki
jim ni bil pogodi, z besedami:
»To je cel Aškerc!« Nikdar pa
nisem čul od domačih duhovni-
kov žale besedice o njem. V žu-
pnišču in pri raznih hišah so hra-
nili Balade in romance v spomin
na nekdanjega kaplana. ... (A.
Slodnjak: Ob osemdesetletnici
Aškercovega rojstva, Sodobnost
1936, str. 51)

Nasplošno pa se je počutil v
Juršincih utesnjenega v svojih
smelih načrtih. Tako piše neke-
mu prijatelju: »Jaz se počutim
telesno dobro. Imamo n. pr. izvr-
stno vince; finance tudi niso baš
slabe. Samo od Evrope smo ne-
koliko oddaljeni. Ljudje vidim sa-
mo domače kmečke ob nede-
ljah in svetkih. Pošta iz Vase Ev-
rope prihaja k nam samo enkrat
na teden ... skoro tako, kakor iz

Amerike v Honolulu na Havaj-
skih otokih ...»
(Marja Bošnik: Aškerc. Ži-
vljenje in delo. 1939, str. 102)

Zato je zaprosil za »umetniško
štendijo«, za vstop na univerzo
ali študijska potovanja, vendar je
ni dobil in moral je ostati v »za-
biti ruski derevnji« — Juršincih.
Tu se ni mogel zaradi svoje oku-
piranosti z literaturo vključiti v
drobno narodno delo, še manj
pa v delovanje »politično-narod-
no gospodarskega društva«, ki
ga je vodil prav Jakob Meško,
čeprav se je včlanil vanj. Ksaver
Meško, ki govori o njem z vsem
spoštovanjem, obenem pa s kriti-
čnostjo katoliškega duhovnika,
pripoveduje droben dogodek,
kako ga je Aškerc ostro prijel,
ker je prinesel nazaj v lovrensko
župnišče izposojeno revijo Dom
in svet umazano, češ da je treba
knjige čuvati, čeprav mu je taisti
list zelo neugodno ocenil njego-
ve Balade in romance.

V času njegovega kaplanova-
nja v tukajšnji župniji so bile nje-
gove pridige dokaj priljubljene,
tako da so jih hodili poslušat ce-
lo iz oddaljene Dornave, ker je
ob koncu povedal vedno kakšno
duhovito ali smešno.

To je bilo nekaj drobcev, ki
sem jih utegnil najti o njegovem
službovanju v Juršincih, vendar
bi pa bilo potrebno za popolnej-
šo sliko pregledati Aškercova pi-
sma Jakobu Mešku (oziroma vso
neobjavljeno korespondenco), ki
jo hrani mariborski pokrajinski
arhiv, prav tako bi se še morda
našel o Aškercu kakšen zanimiv
podatek v zapuščini pokojnega
prof. Antona Slodnjaka ali prof.
Marje Bošnikove, v obeh jur-
šinskih kronikah, juršinskem
župnišču ter morda še kje drugje.

In še to: leta 1919 so se spomi-
nili Ptujčani Aškerc tako, da so
po njem imenovali nekdanjo
nemško ulico Brandgasse v
Aškercovo ulico in tako se ime-
nuje še danes.

Viri:
Ksaver Meško: Listki. 1924, str.
92-94.
Ksaver Meško: Izbrano delo.
IV. 1959, str. 104-105.
Anton Slodnjak: Ob osemde-
setletnici Aškercovega rojstva, So-
dobnost 1936, str. 50-51.
Marja Bošnik: Življenje in de-
lo. 1939, str. 102-104.
Marja Bošnik: Anton Aškerc.
1982, str. 51-52.

F. J.

Kulturni dom tudi v Cirkulana

19. januar bo v krajevni skupnosti Cirkulane zapisan z zlatimi črkami. Zbor občanov je tega dne soglasno podprl odločitev, da se lahko takoj pristopi k pripravi za gradnjo kulturnega doma v Cirkulana. Ideja in potreba po njem nista novi. Novo pa je to, da letos postaja resničnost. Cirkulane so zadnja krajevna skupnost v občini Ptuj, ki še nima svojega kulturnega doma oziroma dvorane.

Haložani so že takoj po drugi svetovni vojni poskušali zgraditi nekakšen skupni zadrugi dom, vendar žal več kot do temeljev niso prišli. Kako bo sedaj po tolikih letih? Želimo in upamo, da bo tokrat

Na tem mestu bo nova dvorana.

(foto I. Ciani)

le nekoliko več zgrajenega na novih temeljih. Kar je najbolj pomembno v sedanji samoupravni socialistični družbi, imamo za seboj delovne ljudi in občane, ki nam dajejo največ poročila in moralne podpore. Imamo tudi sposobne in dela voljne ljudi ter odlične organizatorje, ki nam dajejo največ upanja pri prepotrebnosti gradnji doma v Cirkulana na katerega že več desetletij nestrno čakamo.

Janez Korenjak

Trgovina se bolj razvija v obratni smeri

Nimam sicer namena v celoti oporekati prispevku, ki ga je napisal ZB ter je bil objavljen v tretji letošnji številki Tednika pod naslovom »Ptujčani osvajajo avstrijske trgovine«, vendar želim zapisati, da to, da bi ravno Ptujčani trumoma drli prek meje povsem ne drži.

Resnica je namreč, da danes že vsak, ki se pač poda prek meje, res temeljito premisli, kaj bo kupil. Res je sicer, da se brez kave skorajda nihče ne vrača, vsaj ne v sedanjem trenutku, ko je kava menda še edini artikel, katerega lahko prinesejo kilogram ali nekaj več prek meje, da še ne plačajo carine. Sicer pa, če k ceni kave vsak prišteje še stroške za prevoz in izgubo časa, kava potem tudi ni preveč poceni.

Povsem drugače je bilo še pred leti, ko je bilo na avstrijskih cestah polno vozil z YU registracijo. Nedolgo tega sem bil v Gradcu,

kjer imam očeta in resnici na ljubo najpoveč, da nisem na graških ulicah ali parkirskih videl niti enega vozila z našo registracijo.

Nekaj več vozil je mogoče videti tik ob meji, morda še v Lipnici, kamor so pač primorani po kakšen nadomestni del za avto. Že dolgo se več ne spleča avtomobila dati v popravilo v Avstriji, pa tudi ne v Italiji. Znan mi je primer, da je moral Ptujčan pred leti za popravilo svojega forda plačati mnogo več, kot pa je bilo vozilo vredno na tržišču.

Brez dvoma so zlasti časi za sicer sprotne trgovce onstran meje, tako v Avstriji kot tudi v Italiji, že zdavnaj minili. Vzrok je znan. Danes je treba na primer v Avstriji odšteti za šiling že nič manj kot 22 dinarjev in več. Resnica je torej danes še malce drugačna. Vse več Avstrijcev, pa tudi Italijanov, prihaja v Ju-

goslavijo po nakupih, kajti zanje so pri nas tekstil, čevlji pa tudi drugo tehnično blago, ki ga je pač mogoče pri nas kupiti, zatno cenejši kot v njihovih trgovinah, ki so resda neprimerno bolj bogato založene. Skoda, da naši trgovci še niso dojeli, da bi se jim splečalo imeti svoje trgovine odprte tudi ob sobotah popoldne in ob nedeljah (vsaj nekatere!), ko k nam prihaja na krajše izlete največ Avstrijcev oziroma ljudi, ki imajo v svojih žepih devize, ki nam jih žal tako primanjkuje, da neradko izvažamo naše izdelke po polovični ceni, samo da tako pridemo do nekaj deviznih dinarjev. In posledica tega je, da mora potem domači kupec kriti razliko... Primer. Crvena zastava iztrži v Ameriki za svoj JUGO le ca 700.000 dinarjev. Koliko pa Jugo velja doma kupca? Še najmanj enkrat toliko!

FH

Pozimi na kmetih

Zima je takšen letni čas, da si kmetje odpočijejo. Na dvorišču in okoli hiše je bil tiho, zato pa je v hiši in kuhinji bolj veselo. Otroci sedijo na topli krušni peči, ali se igrajo v zakurjeni kuhinji. Gospodar pogleda v hlev, če je treba pri živini še kaj postoriti. Popravlja tudi orodja, treba je narediti novo toporišče na motiki, popraviti vile za seno, grablje in druga kmečka orodja.

Mati pospravlja po stanovanju, lika, pere in tudi kaj zašije otrokom. Plete jim tople kape, rokavice in nogavice.

Ob zimskih večerih, ko je zunaj vse opravljeno, je v kmečki izbi veselo. Otroci pomagajo luščiti koruzo in fižol. Ob tem si tudi zapojejo in se veselijo.

Ko je delo opravljeno, marsikje otroci gledajo televizijo, poslušajo radio. Starejši sežejo po knjigi in časopisu. Branju pozimi namenijo več pozornosti kot poleti, ko primanjkuje časa.

Pozimi v vsaki kmečki družini opravijo tudi domači praznik, to so kolone.

Lanska jesen je bila lepa, zato so ljudje lahko opravili dela na polju, priskrbeli drva in se tako pripravili na zimo. Že novembra je zapadel velik sneg in otrokom pripravil veliko veselje. Žal ni trajalo dolgo. Sedaj je zima s snegom bolj skopa. Kljub temu ga je nekaj na senčnih legah, kjer se lahko otroci spuščajo po bregu.

Marija Vogrinc, Žetale

AMD — KROŽEK MARKOVCI

Aktivni in prizadevni

V hladnem zimskem jutru so se v Lovskem domu zbrali člani Avto moto društva — krožek Markovci, da bi se pogovorili o delu v preteklem letu. V prepolni dvorani so prisotni poslušali poročilo, ki ga je podal tovariš Horvat. Krožek Markovci zajema devet vasi krajevne skupnosti, ki ležijo ob dveh zelo obremenjenih cestah. Prizadevanja vseh so velika, saj na tem področju ni večjega števila nezgod in žrtve, saj je vzgoja krajanov nenehno prisotna. Tudi tokrat je krožek izvedel dva tečaja za traktoriste, motoriste in avtomobiliste, ki se ga je udeležilo 78 krajanov.

Na 6. reljuju, ki so ga lani pripravili, je nastopilo 33 tekmovalcev, med njimi 5 tekmovalk.

Uspešno deluje podmladek na osnovni šoli, ki skrbi za prometno vzgojo že v rani mladosti.

Prisotni so kritično ocenili slabo prometno signalizacijo na območju krajevne skupnosti, predvsem pa da se vse premalo kaznuje tiste, ki jo uničujejo. Menili so tudi, da je potrebno predlagati AMZ Slovenije, da spremeni pogoje za vleko ne samo karamboliranih vozil temveč tudi nevoznihih vozil s težjimi okvarami.

Krožek Markovci združuje 294 krajanov — voznikov v vseh kategorijah. V preteklem letu se je članstvo povečalo za 11 %, želja vodstva pa je, da še naprej vključujejo krajane, ki imajo vozila.

Prisotne je pozdravil predsednik sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu SO Ptuj Klemenčič, ki je nanašal nekaj podatkov o nevarnostih in njihovih posledicah, prisotne pa seznanil, da je letošnje leto v Evropi v znamenju prometa. Žal med prisotnimi ni bilo nobenega predstavnika matičnega društva. Ob koncu so si udeleženci ogledali dva kratkometražna filma o prometu v zimskih razmerah in o uporabi varnostnega pasu.

anc

KDAJ CESTA JURŠINCI — ŽIHLAVA?

Modernizacija ceste od Juršinc do Žihlave je problem, ki je močno prisoten v zadnjih nekaj letih ob vedno bolj naraščajočem prometu, ki že ogroža varnost. Ogroža pa tudi razne kulture, ki jih imajo kmetje ob tej makadamski in slabo vzdrževani cesti. Od velikega prahu se močno osnažujejo stanovanjski in drugi pomembni objekti, ki so za življenje in delo kmetu potrebni. V iztekajočem se srednjoročnem programu smo si zapisali in zadali kot prednostno nalogo na raznih zborih in sestankih, da prek svojih delegatov v sedanjem trenutku, ko gre za samoupravne sporazume o temeljih plana krajevne

skupnosti, vnesemo v srednjeročni plan nadaljnjo modernizacijo regionalne ceste Juršinci — Žihlava. Prizadeti krajan pričakujemo, da se bosta Republiška skupnost za ceste in Skupnost za ceste občine Ptuj ravnali in uskladili tako, da bo dolgaletna potreba in prizadevanje uresničeno. V tej zvezi pa je treba povedati, da je prav to območje od Juršinc do Žihlave manj razvito, kjer ljudje oz. gospodinjstva še nimajo pitne vode. Zaradi slabe in neurejene ceste je tudi povezava s svetom zelo slaba, kar pogojuje manj razvitost in dostop v naravno okolje Slovenskih goric.

F. Š.

Občinski vestnik

Občina Ormož in Ptuj

YU ISSN 0042-0778

Leto: XXIII

Ptuj, dne 6. februarja 1986

Številka: 2

SEBINA:

POPRAVKI:

1. Popravek v odloku o spremembah in dopolnitvah odloka o darilih občanov v občini Ptuj
2. Popravek v odloku o spremembah in dopolnitvah odloka o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in od plačil za storitve v občini Ptuj
3. Popravek v odloku o začasnem financiranju samoupravnih interesov skupnosti državnih dejavnosti za območje občine Ormož
4. Popravek v odloku o osnovah za obračunavanje in plačevanje prispevkov za zdravstveno skupo potrebo na področju zdravstvenega varstva v občinski zdravstveni skupnosti Ormož

SKLEP

1. člen
o podaljšanju javne razgrnitve osnutka prostorskega dela družbenega plana občine Ormož za obdobje 1986—1990 z nekatereimi usmeritvami do leta 2000

Na podlagi 20. člena zakona o sistemu družbenih kontrol cen (Uradni list SFRJ, št. 64/84) je Izvršni svet Skupščine občine Ptuj na 134. seji dne 29/1-1986 sprejel

ODREDBO

o prenehanju veljavnosti odredbe o najvišjih stanih in cenah komunalnih storitev v občini Ptuj

1. člen
Odrredba o najvišjih stanih in cenah komunalnih storitev v občini Ptuj (Uradni vestnik občine Ormož in Ptuj, št. 3/85, 5/85, 18/85 in 24/85) preneha veljati s 1/2-1986.

2. člen
Ta odredba se objavi v Uradnem vestniku občine Ormož in Ptuj, št. 3/86.

Številka: 38-4/82-2-ZK

Ptuj, dne 29/1-1986

Predsednik izvršnega sveta SO Ptuj Janko Bezjak, l. r.

ODREDBO

o prenehanju veljavnosti odredbe o najvišjih stanih in cenah primestnega potniškega prometa

1. člen
Odrredba o najvišjih stanih in cenah primestnega potniškega prometa (Uradni list SFRJ, št. 64/84) je Izvršni svet Skupščine občine Ptuj na 134. seji dne 29/1-1986 sprejel

2. člen
Ta odredba se objavi v Uradnem vestniku občine Ormož in Ptuj, št. 3/86.

Številka: 38-6/84-2-ZK

Ptuj, dne 29/1-1986

Predsednik izvršnega sveta SO Ptuj Janko Bezjak, l. r.

10. člen
Po 46. členu zakona o urejanju prostora (Uradni list SRS, št. 18/84) ter 138. členu statuta občine Ormož (Uradni vestnik občine Ormož in Ptuj, št. 25/85) je Izvršni svet Skupščine občine Ormož na 86. seji dne 24. 1. 1986 sprejel

Uradni vestnik občine Ormož in Ptuj izhaja praviloma enkrat mesečno, in to v četrtek. Naročniki Tednika ga prejmejo brezplačno, naročniki posameznih števil pa le skupaj s Tednikom. Izdajatelj Radio-Tednik Ptuj, Vošnjakova 5. Urejuje uredniški odbor — odgovorni urednik FRANC POTOČNIK. Sedež uredništva Ptuj, Srbski trg 1/1. Tiska Časopisno grafično podjetje Večer, Tržaška 14, Maribor.

1. člen
Javna razgrnitev osnutka prostorskega dela družbenega plana občine Ormož za obdobje 1986—1990 z nekatereimi usmeritvami do leta 2000, sklep je bil objavljen v Uradnem vestniku občine Ormož in Ptuj, št. 28/85, katerega je izdelal Zavod za urbanizem Maribor, se podaljša do 22. 2. 1986.

2. člen
Ta sklep se objavi v Uradnem vestniku občine Ormož in Ptuj, št. 3/86.

Številka: 30-30/85

Ptuj, dne 24. 1. 1986

Predsednik izvršnega sveta SO Ormož Milan Ritonja, l. r.

POPRAVEK

11. člen
odloku o spremembah in dopolnitvah celotnega posebnega občinskega davka od prometa proizvodov in od plačil za storitve v občini Ptuj (Uradni vestnik občine Ormož in Ptuj št. 31/85) je bila ob primerjavi z izvršnim ugotovljena napaka. Zato dajem sledeči popravek:
Besedilo 17. člena odloka se pravilno glasi:
Ta odlok se objavi v Uradnem vestniku občine Ormož in Ptuj, uporablja pa se od 1. januarja 1986.
Številka: 422-2/83-2

12. člen
Skupščina občine Ptuj
Marija Fajt, dipl. pravica, l. r.

POPRAVEK

13. člen
odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in od plačil za storitve v občini Ptuj (Uradni vestnik občine Ormož in Ptuj št. 31/85) je bila ob primerjavi z izvršnim ugotovljena napaka. Zato dajem sledeči popravek:
Besedilo 4. člena odloka se pravilno glasi:

14. člen
V 4. in 5. vstvi 2. odstavka 5. člena se besedilo: »in gospodarske skupnosti lastnikov« poppravi tako, da se pravilno glasi: »in gospodarske skupnosti lastnikov«.

Sekretar Skupščine občine Ormož Milan Vitar, l. r.

Gremo na delo

Stran „Gremo na delo“ pripravila in ureja Center za obveščanje in propagando pri predsedstvu OK ZSMS Ptuj — vodja SMILJANA ČERNEŽEL, člani MARJETA KLUŠA, SUZANA MAJDIČ, SILVESTER VUČAK, ANITA PEKLAR, JANKO ARNUŠ, SERGEJA ŠORLI in IRENA HUNJET. Prispevke oddajte ali pošljite na naslov: OK ZSMS Ptuj, Trg MDB 1/II (soba 20), 62250 PTUJ.

Projekt »Levi ovinek«

Na seji komisije za idejnopolično delo, ki je bila 12. decembra v prostorih Kluba delegatov v Ljubljani, so podprli izobraževalni projekt »Levi ovinek« in se dogovorili da bo v januarju posvet predsednik komisij za IPD, kjer bodo razpravljali o kongresnih materialih, dosedanjim javnim razpravi in organiziranju marksističnega izobraževanja. Idejnopolično izobraževanje naj bi bilo pestrejšje, zato je mladinski center (MC) ZSMS osnoval aktiv predavateljev, ki naj bi sodelovali pri organiziranju te dejavnosti. Po analiziranju dosedanjega dela idejnopoličnega izobraževanja so ugotovili, da se da s tehničnimi sredstvi popestriti potek izobraževanja, s tem pa se doseže tudi večja kva-

oblike izobraževanja, vsebinsko bi ga usmerjala komisija za IPD MC RK ZSMS, kot tako pa bi deloval samostojno.

Začetni program predavanj, ki so jih predlagali, je naslednji:

1. nacionalizem, položaj, delavcev iz drugih republik, razvito-nerazviti

Možni filmi: Dogodek v avtokampu, Kruh in čokolada, Ime mi je Ali, Ovni in mamuti

2. socializem kot konfliktna družba

Možni filmi: Železni človek, Ko bom mrtev in bel, Sestane

3. realni socializem: moč države

Možni filmi: 1984, Priča, Mojster in Margareta

4. nova desnica

Možni filmi: Rambo II

5. ekologija

Možni filmi: Dokumentarci in kratki filmi, Kitajski sindrom, Blade runner

6. mirovna gibanja

Možni filmi: Sinja strela I, II, Dr. Strangelov, Dan pozneje

7. zgodovina delavskega gibanja

Možni filmi: Gospod Fantoz, Upor v Adaleni

Seznam ni popoln in ga je možno dopolnjevati. Mladi in vsi, ki vas ta projekt zanima oglasite se in ga dopolnite saj imate tudi vi svoje ideje, mar ne?

Tiste, ki bolj pozorno spremljate naše glasilo in s tem tudi delo komisije IPD pa naj obvestimo še, da v letu 1986 pripravljamo javne tribune, posvete in seveda tudi SEMINAR. In da delo obrodí sadove, se je tudi letos pokazalo. Predsednica komisije za IPD izreka pohvalo članom in članicam centra za obveščanje in propagando za sodelovanje pri OMPS.

Upajmo da nam bo naslednje leto prineslo še več takih pohval tudi iz drugih sredin in to z vztrajnim delom našega centra.

SUZANA

ALI VEŠ, DA BO...

— Štafeta mladosti krenila na pot 22. marca iz Peči na Kosovo,

12. kongres Zveze socialistične mladine Slovenije od 4. do 6. aprila v Kriškem, iz naše občine pa se ga bo udeležilo pet mladih.

liteta. Če pogledamo, da se v svetu uveljavlja na eni strani računalništvo na drugi pa video-tehnika, ki ta projekt moral nuditi privlačnost in preboj nezainteresiranost računajoč pri tem na privlačnost, ki jo nudi projekt in na možnost vključevanja širšega kroga mladincev v izobraževanje kot doslej. Tako naj bi ta projekt bil kombinacija video-tehnike in klasičnega predavanja. Video-tehnika bi služila kot izhodišče, ki se predava, po drugi strani pa bi služila kot uporabno orodje za vključitev širšega kroga mladih v izobraževalne dejavnosti v ZSMS. Ta projekt bi se lahko vključil v vse

Problematika nezasedenosti doma učencev

Dne 20.12. je v SŠC potekala javna tribuna na temo »Problematika nezasedenosti doma učencev«. Da bi javna tribuna bila kar najbolj »plodna«, je pred njo bila izvedena anketa. Iz odgovorov anketirancev so lahko izvedeli, če ne povsem pa vsaj delno, zakaj se mladi raje vozijo kakšno uro dalj domov, kot pa da bi prebivali v Domu učencev. Mislim, da ne bi bilo napak, da to anketo tudi v celoti objavimo, saj so nekateri odgovori prav zanimivi, drugi pa seveda izrečeni na podlagi nezadostnih informacij o Domu.

ZAKAJ NE ŽELIŠ STANOVATI V DOMU UČENCEV?

— ker je predrag
— ker se ne morem učiti v skupini
— ker je slaba prehrana in druge slabosti
— imam dobre avtobusne zveze
— ker bi mi bilo v domu dolgočas
Raje se vozim z avtobusom, ker imam še kar dobre avtobusne zveze

— zato, ker se moram učiti v učilnici, kjer je več učencev

— oče in mati sta mnenja, da ni potrebno biti v domu, saj nisem niti tako daleč od Ptuja (23 km) in je bolje, če vsak dan pridem domov

— ker v tem našem domu niso dovolj dobri pogoji, to slišim in sodim po pripovedovanju vaših stanovalcev oz. učencev domu

— cene so obupne

— raje sem v krogu domačih, kot pa kje drugje

— premale štipendije

— ker se tam ne da učiti in ker je boljše doma. Doma je boljša hrana in si lahko vzameš vse kar želiš

— ne bi želela stanovati v domu učencev zato, ker se maršičko pritožuje nad ogrevanjem, nad hrano, ipd. To tudi ni želja mojih staršev

— imam omogočeno brezplačno vožnjo

— ker nimam daleč v šolo

VPRAŠALNIKI, KJE STE?

V decembru ste prispeli v mladinske aktivne in osnovne organizacije ZSMS z namenom, da bi mladince in mladinci odgovorili na vprašanja, ki ste jih zastavili, nato pa vas osebno ali pa po pošti vrnilo na OK ZSMS.

Sedaj gre januar h koncu, o mnogih vprašalnikih pa ni duha ne sluha. Kje ste obležali? Če ste v predelih, je še čas, da vas izpolnijo in vrnejo na OK ZSMS, čeprav je rok že potekel.

OK ZSMS Ptuj v letu 1985

Izteklo se je še eno leto, leto, ki je bilo tokrat posvečeno mladi generaciji. Na OK smo se pozanimali, kaj se je to leto delalo in kaj naredilo?

14. 1. 1985 se je nadaljevala prekinjena volilno programska konferenca (VPK), kjer so bila sprejeta pomembna stališča in sklepi, ki ptujsko mladino ter vse družbene politične in samoupravne organizacije v občini in temeljnih sredinah obvezujejo za reševanje temeljnih problemov mladih (zaposlovanje, pripravnštvo, vključevanje v volitve 4. mandatnega obdobja delegatske sistema). Ti sklepi so bili vodilo za nadaljnje delo P OK ZSMS Ptuj in so bili posredovani v vse sredine, kjer bi se morali uresničevati. Predsedstvo, izvoljeno na VPK, si je zadalo nalogo, da preveri in sanira organiziranost mladine v osnovnih organizacijah. Da bi lažje izpeljali sklepe VPK in zadane naloge, so 2. 3. 1985 organizirali seminar za nove članke predsedstva in svetov v dijaškem domu. Vendar ta seminar ni potekal tako, kot je bilo predvideno, predvsem zaradi preskromne udeležbe. V času celega leta se je predsedstvo premalo angažiralo, da bi lahko v celoti izpeljalo zadane naloge, ki so bile sprejete na volilno programski konferenci, saj so se člani predsedstva premalo pojavljali v osnovnih sredinah. Sklepi volilno programske konference so bili izpostavljeni na zborih SO Ptuj (zaposlovanje, pripravnštvo, brigade), kjer so bili tudi sprejeti. Vendar se stališča, sprejeta na zborih SO, niso uresničevala tako kot bi bilo potrebno, predvsem zaradi premajhne angažiranosti v temeljnih sredinah. Ker so ti sklepi toliko aktualni in bodo še nekaj časa taki ostali, je potrebno, da se znova potegnje iz predala ter se pričnejo uresničevati.

V prejšnjem letu se je na občinski konferenci izpeljalo mnogo akcij, ki so prinesle določene novosti pri organiziranju mladih v Ptuj. Pri teh novih aktivnostih so v večji meri sodelovale komisije za IPD, Svet za vzgojo in izobraževanje, OC K OZN, CDP in novi odbor pri predsedstvu Občinske konference ZSMS Ptuj—Forma viva. Vse te komisije, sveti, centri in odbor so vpeljali določene novitete v svoje delo.

Komisija za idejno politično delo je po dolgem času zopet organizirala dvodnevne seminarje za vodstva osnovnih organizacij in mladinskih aktivov v Ormožu in na Arehu. Uspešno je izpeljala mladinsko politično šolo z novim in atraktivnim programom ter s tem uresničevala usmeritve 11. kongresa ZSMS.

Seminarja v Ormožu in na Arehu sta prinesla nove naloge za občinsko konferenco in osnovne organizacije.

Pero urednice

Zdravo! Po napornem praznovanju novega leta in zdaj že minulih počitnic ste gotovo polni doživetij, ki jih je kar preveč, da bi ostali samo nezapisan spomin. Upam, da vam je dedek Mraz kljub stabilizacijski mrzlici prinesel novih idej in predvsem pisal, da se nam boste odzvali.

In kaj smo vam pripravili za tole številko? Daljše poročilo o delu občinske konference ZSMS Ptuj v lanskem letu, ekološka skupina je pripravila prispevek o akciji gozdovi 86, ki vključuje mlade vse Evrope in vas bo gotovo pritegnila v svoje delo. Sploh pa se aktivnost ekološke skupine z novim letom še povečuje in to ni edina njihova akcija, pač pa je njihov program zelo pester. In kaj menite o izobraževanju v kombinaciji z video-tehniko? Se vam zdi tak način izobraževanja boljši in pestrejši? O tem preberite pod naslovom Projekt »Levi ovinek« ter nam posredujte svoja mnenja in dopolnitve tega projekta.

Vsi, ki že nestrpno čakate poletja in odhoda na akcije in vi, ki ste na mladinsko prostovoljno delo pozabili — pozor! Posredujte svoje predloge kam na akcijo v brigadirski sezoni '86. Pošljite jih na OK ZSMS Ptuj, Trg MDB 1/II in to čim prej, da bo center za mladinsko prostovoljno delo med njimi izbral najštevilnejše.

Z mesecem januarjem so bile v vseh OO in MA ZSMS Ptuj izvedene in končane razprave o osnutku 12. kongresa ZSMS. Naslednja številka bo namenjena prav tem razpravam in njihovim rezultatom, lahko nam posredujete tudi poročila o teh razpravah in mnenja o vsebini osnutka.

SMILJANA

INFORMATORJI, POZOR!

Člani centra za obveščanje in propagando pri predsedstvu OK ZSMS pripravljamo za vas enodnevni seminar, ki ga bomo z vašo pomočjo izvedli v drugi polovici meseca februarja. Teme, ki bodo na urniku seminarja, bodo seveda takšne, ki bodo vas, ki se ukvarjate z informiranjem, zanimala.

Datum seminarja in urnik boste prejeli pravočasno, tokrat vas želimo le spomniti, da budno spremljate pošto, ki prihaja na naslov vašega mladinskega aktiva oziroma OO ZSMS.

Občinske mladinske politične šole je bil v primerjavi z ostalimi političnimi šolami zelo atraktiven in uspešen. Organizirane so bile javne tribune, na katerih so predavali priznani slovenski predavatelji. Šolá je končalo 26 slušateljev, kar je lep uspeh.

V poletnih mesecih občinske konference ni mirovala, saj so bila v okviru mednarodnega leta mladih izvedena Mladinska poletna srečanja. Pričela se so 25. junija, aktivnosti pa so se vrstile vse do 7. julija. Srečanja so prinesla v našo občino veliko novih stvari. Z njimi smo hoteli prenesti kulturo, šport in ostale dejavnosti iz večjih centrov v manjše kraje. Srečanja so temeljila na spontanosti gledalcev in nastopajočih. K temu bi naj pripomogel prsorot, kjer so srečanja potekala (park ob Dravi, Ptujске toplice, letni prireditveni prostor). Pričakoval se je večji obisk mladine in ostalih prebivalcev naše občine, saj so bile vse prireditve možne ogleda brez kakršnegakoli plačila.

V tem času se je organiziral odhod

razpravo o štipendiranju ter posredoval pripombe, ki so bile v večji meri tudi upoštevane. Na splošno se je svet ubadal s problematiko srednješolske mladine. Organiziral je problemske konference o prehrani ter o zasedenosti dijaškega doma. Pod okriljem sveta se je ustanovil klub Titovih štipendistov, tako da bodo ti štipendisti delovali organizirano in se vključevali v delo OK.

Center za obveščanje in propagando je nadaljeval z izdajanjem glasila »Gremo na delo«, pričel pa je uvajati nov način obveščanja z radijskimi oddajami. Uspešno je sodeloval na obeh seminarjih ter v propagandnih akcijah OK ZSMS.

Pri Centru klubov OZN se je organizirala mirova skupina, ki je s svojimi akcijami opozorila na probleme današnjega časa, v katerem se nasprotja rešujejo v večini primerov s silo.

Ustanovila se je tudi ekološka skupina pri predsedstvu OK ZSMS Ptuj. Člani te skupine so zelo aktivni na svojem področju, med drugim so se vključili v evropski projekt Gozdovi Evrope 86.

V okviru priprav na 12. kongres ZSMS je bilo izpeljanih nekaj akcij, ki pa se bodo nadaljevale v tem letu. Januarja je potekala javna razprava o osnutku in smernicah 12. kongresa. Vsa mnenja se bodo obdelala in se prek delegatov izpostavila na kongresu.

Žal pa so se v minulem letu pojavila nesoglasja pri delu med posamezniki in skupinami v organih OK. Vsa zadeva je dobila tako široke okvire, da je predsedstvo podalo predlog razrešnice predsedstva, na lastno željo pa se razreši predsednik OK. O vseh teh predlogih so seznani OO, kjer bi morali te predloge obdelati ter se o njih izjasniti na konferenci 6. februarja.

Ob vsem tem je potrebno pripomniti, da se nahajamo v letu, v katerem bo potekal kongres ZSMS, ki bo marsikaj spremenil in dopolnil. Vse te spremembe in dopolnitve bo potrebno uresničevati, zato potrebujemo vodstvo, ki bo lahko uspešno vodilo delo OK. Kakorkoli že se bo ta situacija razpletla, pa se vendarle ne moremo strinjati s tem, da občinska organizacija ZSB NOV Ptuj zahteva od mladine da zamenja svoje vodstvo. Mladinska organizacija je s svojim dosedanjim delom dokazala, da je sposobna reševati svoje probleme brez kakršnegakoli vmešavanja.

To je bil torej pregled dela prejšnjega leta in lahko upamo, da se bo takšno delo v tem letu nadaljevalo, če že ne izboljšalo.

Silvo

Z NOVIM LETOM TUDI NOVO LETO MLADINSKEGA PROSTOVOLJNEGA DELA

KDO?

Pionirke in pionirji, mladinke in mladinci, odrasli, skratka vsi mladi po srcu.

KJE?

Širom Jugoslavije, v vseh republikah in pokrajinah, na nerazvitih in manj razvitih področjih ožje in širše domovine.

KDAJ?

V poletnih mesecih letošnjega le-

ta — v juniju, juliju in avgustu.

KAKO?

S krampom in lopato, z grabljami, s sekuro, z motiko, z rokami — odvisno od dela, ki ga bomo opravljali.

ZAKAJ?

Iz solidarnosti do vseh, do katerih se ni priteklar pitna voda, do vseh, ki s svetom še niso povezani s cesto, do vseh, ki...

poudariti, da 30. 5. 1985 ni bila izpeljala konferenca, kjer bi bila osnovna tema kadrovska problematika. Konferenca ni bila izpeljana kljub vsem pripravam, mednje sodi tudi seminar v Ormožu, saj osnovne organizacije niso poslane svojih delegatov.

Predsedstvo je menilo, da konference v poletnem času ne bi izpeljali, zato je sprejel sklep, da se konferenca ne prestavi, ampak počaka na programsko konferenco, ki bi morala biti jeseni. 11. in 12. oktobra je bil drugi seminar za vodstva osnovnih organizacij in mladinskih aktivov, na katerem so izpostavili probleme mladinske organizacije v KS, združenem delu in šolstvu. Stališča, sprejeta na tem seminarju, se za razliko od prejšnjih v večji meri uresničujejo, tako v osnovnih organizacijah kot tudi v samih organih občinske konference.

Takoj po seminarju je pričela z delom občinska mladinska politična šola. Zaradi velikega zanimanja mladih ni bilo kadrovskih težav. Program

treh MDB; zvezne v NIŠ, republiške v Bello krajino ter pionirski na Goricko. V Sloveniji kakor tudi na naši Občinski konferenci, so se letos pojavljale težave s popolnostjo brigad. Te težave so bile rešene, tako da so bile naše brigade dobro zasedene, saj je bila brigada v Nišu popolna, skoraj popolna pa v Beli krajini. Ob brigadi sta dosegli pri svojem delu zelo dobre rezultate.

20. aprila smo pospremili zvezno štafeto mladosti, ki je potovala skozi našo občino ter jo sprejeli na osrednji slovesnosti pred SŠC. Ob dnevu mladosti je bil miting, vendar se mladina ni odzvala v pričakovanem številu.

Svet za vzgojo in izobraževanje je lani prvič organiziral študentski servis, ki je bil zelo uspešno izpeljan. Ta oblika dela se bo nadaljevala tudi v prihodnjem obdobju, prizadevanja pa gredo v to smer, da bi študentski servis deloval celo leto in ne samo v poletnih mesecih. Svet za vzgojo in izobraževanje se je vključil v širšo

Evropska mladinska akcija Gozdovi '86

Gozdovi so za naše življenje najpomembnejši. Zraven tega, da nam dajejo neprepreden element za življenje, to je kisik, s tem, da čisti vso umazano, ki jo spuščamo v zrak, je gozd tudi pomemben kot obramba pred erozijo. V svetu imamo že na milijone kvadratnih kilometrov površin, kjer smo posekali ali požgali gozdove in tam ima sedaj voda »proste roke« pri svojem razdiralnem delovanju. S tem, da gozdovi preprečujejo erozijo, ščiti tudi delo človeških rok, kot so akumulacijska jezera, ceste, železnice, zgradbe in podobno. Poglejmo si samo to, kaj se dogaja v naši republiki Srbiji kjer ob vsakem večjem deževju zasuje in s tem onemogoči za promet na mnogih cestah in železnicah. Vzrok vsega tega je prevelika seča na področjih nad prometnicami. Samo v Srbiji je pred erozijo ogroženih 2.270.000 ha gozdov.

Zraven tega, da so naši gozdovi velikega gospodarskega pomena, so tudi zavetišča za mnoge živali, ki bi drugače že izumrle: medved, jelen, ris...

Prav tako živali najdejo v gozdovih zavetišča za svoj zarod in nabirajo hrano zase in za mladiče. V gozdu tudi človek najde nekaj hrane zase: jagode, gobe, zdravilne rastline...

Ne moremo tudi mimo tega, kako so gozdovi pomembni za narodno obrambo. Gozd je bil pomemben kot zatočišče borcem za svobodo, ko so se le-ti borili proti Turkom, se bolj pa je prišel do izraza v zadnji vojni, ko so se v njih zbirali partizani in od tam tudi vodili partizansko bojevanje. Tako je med vojno v naših gozdovih vedno tiskala iskra svobode, ki se je od tam razširila po celotni naši domovini.

In kaj mo mi dali tem našim gozdovom v zahvalo?

Dali smo jih le to, da jih do onemoglosti sekamo in jih onesnažujemo ali drugače povedano — uničujemo. V zadnjem letu se je stanje gozdov v naši republiki poslabšalo za 30%, namreč za toliko je več obolenih gozdov. Ponekod je ta odstotek tudi nad 50%.

Zraven tega pa je v Mežiški dolini umrlo več kot 350 ha gozdov. Vzrok za to propadanje gozdov je kisli dež.

Vse to je ekološke skupine v SR Sloveniji navedlo, da se bodo vključile v Evropsko mladinsko akcijo Gozdovi '86 (EYFA '86), ki jo pripravljajo vsi ekologi Evrope. Ob vključitvi v to akcijo smo dobili zadolžitve, da pri nas organiziramo finalno manifestacijo, na kateri bodo sodelovali vsi ekologi Evrope. To je še ena potrditev za naš družbenopolitični sistem, ki dovoljuje odprtost jele tako za zahodno, kakor tudi za vzhodno Evropo. Sami smo se dogovorili, da bo finalna manifestacija EYFA v Mariboru (alternativa je Ptuj).

Ta akcija pa ne bi smela iti mimo nas nelišno in brez koristi za naše gozdove. Zato smo ekološke skupine sklenili sestaviti določene zahteve, ki bi nakazale kaj in kako delati, da bomo zmanjšali količino nevarnih emisij v zraku, ki povzročajo kisli dež:

1. NAJ SE USTAVI ONESNAŽENJE ZRAKA, KI UBIJA GOZDOVE

a) Takojšnje 30% zmanjšanje nevarnih emisij, v nadaljnjem obdobju petih let pa še za nadaljnjih 45 %.

b) Uvajanje novih tehnologij in naprav za očiščenje na vseh večjih in velikih onesnaževalcih.

c) Uvajanje ekološko zdravega omrežja javnega ogrevanja.

d) Stimulacija uvajanja novih tehnologij pri ogrevanju in boljši izolaciji stanovanj.

e) Takojšnja uvedba premoga za manj SO₂ v privatna kurišča.

2. OPROSTITVE DAVKOV IN STIMULACIJA TISTIH, KI UVAJAJO ALTERNATIVNE VIRE ENERGIJE.

3. STIMULACIJA ZMANJŠEVANJA IN NE POVEČEVANJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

a) Progressivna in ne regresivna porast cen električne energije.

b) S povečavo porabe energije bi morali še naprej graditi velike proizvajalce električne energije.

4. OMEJITEV HITROSTI Z 80/120 NA 80/100 km/h

$E = \frac{m \cdot v^2}{2}$ Energija je enako masa krat hitrost na kvadrat polovic.

5. UVEDBA KATALIZATORJEV V AVTOMOBILE

a) Poskusna uvedba do leta 1987 in od takrat naprej obvezno vgrajevanje katalizatorjev v vse nove avtomobile.

b) Do leta 1990 morajo imeti vsi avtomobili vgrajene katalizatorje.

c) Do leta 1990 100 % proizvodnja bencina brez svinca.

d) Uvažati le avtomobile, ki že imajo vgrajene katalizatorje.

e) Uvažati katalizatorje, ki so najbolj ekološki in ekonomični.

TOVARIŠI, TOVARIŠICA!

Ali si tudi ti pripravljen kaj narediti za čistejšo okolje v jutrišnjem dnevu? Ali ti je kar ostalo, da bodo tvoji otroci še lahko v živo občudovali to našo majhno in lepo domovino? Če si pripravljen delati in pomagati, te vabimo, da se priključiš Ekološki skupini pri OK ZSMS Ptuj, Trg MDB 1/II. V teh prostorih se tudi dobivamo in to vsak torej ob 16. uri.

Leta niso pomembna, pomembnejša je želja po čisti naravi!

Ekološka skupina Ptuj

f) Zavoljo uvedbe katalizatorjev v sosednjih državah (Avstrija 1986) bo prišlo do zapiranja meja, če pri nas katalizatorjev ne bomo vgrajevali. S tem se rušijo ustavne zakonitosti o gibanju in odprtosti meja.

6. STIMULACIJA JAVNEGA PREVOZA

a) Pocenitev javnega prevoza.

b) Izboljšati zveze mestnega in medkrajevne avtobusnega prometa.

c) Izboljšati tudi kvaliteto tega prevoza.

7. STIMULACIJA PRENOSA TRANSPORTA S CESTE NA ŽELEZNICO

8. a) Zaščiti se vse do sedaj neposkodbane gozdove.

b) Bolj racionalno izkoriščanje gozdov.

c) Pri gozdomanju saditi le najkvalitetnejša drevesa, ki so tudi bolj odporna proti onesnaževanju.

9. Takojšnja ratifikacija ženevske konvencije o varstvu zraka.

Stanko Zuncic za koordinacijo ekoloških skupin SR Slovenije

TV spored

TV LJUBLJANA IN ZAGREB

PETEK, 7. FEBRUARJA:

LJ I: Zimski počitniški spored: 8.30 Periskop: Vojska; 9.00 Športnik Bili; 10. del; 9.25 Kje, kam, kako med počitnicami; 9.30 Poslednja oaza: Nadaljevanje vrste, 4. del dokumentarne serije; 10.00 Dvorci v Hrvaškem Zagorju, izobraževalna oddaja; 10.25 Risanka; 10.35 Nered v nebeški palači, kitajski film; 17.30 Poročila; Spored za otroke; 17.35 Oživele strani, 6. del nanižanke TV Skopje; 17.55 Merlin, 1. del nemške serije 18.25 Obzorje ljubljanskega območja; 18.40 Grafično oblikovanje, izobraževalna serija; 19.10 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Proslava Prešernovega dne, prenos iz Cankarjevega doma; 21.20 Ne prezrite; 21.35 TV dnevnik II; 21.45 Fanny in Aleksander, švedski film.

LJ II: 17.25 TV dnevnik; 17.45 Daj mi krila, otroška serija; 17.15 In tudi letos, izobraževalna oddaja; 18.45 Zabavnoglasbena oddaja; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Iz koncertnih dvoran — A. Vivaldi: Štirje letni časi; 20.45 Včeraj, danes, jutri; 21.00 Zapisi z nebotičnika, dokumentarna oddaja; 21.50 Nočni kino: Smešni policaji, ameriški film.

ZG I: 8.15 Vesti; 8.30 Otroška oddaja; 9.00 Izobraževalni program; 12.30 Vesti, Zamudili ste — pogledite (Smučajmo vsi, Zahtevali ste — pogledite), izobraževalni program; 16.00 Dober dan, informativno-mozaična oddaja; 17.25 Kronika; 17.45 Daj mi krila, otroška serija; Doba televizije; 18.45 Številke in črke, kviz; 19.05 TV koledar; 19.30 Dnevnik; 20.00 Vetrovi vojne, serijski film; 20.55 Zabavna oddaja; 21.55 V petek ob 22-tih; 23.25 Vesti in pregled programa.

SOBOTA, 8. FEBRUARJA:

LJ I: 8.10 Poročila; Otroška matineja — ponovitev: 8.15 Desetnica; 8.30 Otroci telovadijo; 8.50 Oživele strani, 6. del; 9.05 Lutkomendija, 1. del otroške serije TV Novi Sad; 9.30 M. C. Masowietzky: Murphijeva noč; 10.00 Potovanje skozi Osončje: Posneti Lun, 5. del ameriškega niza; 10.30 Pred izbiro poklica: Poklici v turizmu in gostinstvu; 11.00, Cerkljanska lafarija; 11.30 Ščepec širnega sveta: Nageljnova žbice-klinčki, ponovitev 9. dela; 11.55 Vojna, ponovitev dokumentarne serije; 12.55 Mostar: Veležev nogometni turnir: Sarajevo—Partizan, prenos;

14.50 Poročila; 14.55 Sonce v žepu, pravljčni portret Toneta Pavčka; 15.10 Cvetje v jeseni, slovenski film; 17.00 Košarka (m) finale jugoslovanskega pokala; 18.35 Kratki film; 18.50 Knjiga; 19.05 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Zgodba o Patriciji Neal, angleški film; 21.45 Zrcalo tedna; 22.05 Videogodba; 22.55 Poročila.

LJ II: 12.10 Mozaik, oddaja za naše delavce v Franciji; 14.10 Magija črna in bela, sovjetski mladinski film; 15.20 Miti in legende; 15.35 Otroška predstava; 16.35 Klic na pomoč, ameriški film; 17.45 Ruzante—Mušica, predstava gledališča »Dvorišče«; 19.00 Potke in steze, oddaja narodne glasbe; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Zabavna glasba; 20.30 Človek in čas, dokumentarna oddaja; 21.00 Poročila; 21.10 Športna sobota; 21.30 Glasbeni večer.

ZG I: 8.45 Vesti; 9.00 Izobraževalni program; 10.35 Konec dopoldanskega programa; 12.50 Pregled programa; 12.55 Nogomet: Partizan—Sarajevo iz Mostarja; 14.45 Sedem TV dni; 15.15 Dokumentarna oddaja; 15.45 Narodna glasba; 16.15 Ljudski običaji; 16.50 TV koledar; 17.00 Košarka — finale pokala Jugoslavije — 1. in 2. polčas; 18.30 Živeti z naravo; 19.30 Dnevnik; 20.00 Plemen, ameriški igrani film; 21.30 Dnevnik; 21.45 Sejemski informator; 21.55 Od našega dopisnika: Dunaj; 23.25 Vesti in pregled programa.

NEDELJA, 9. FEBRUARJA:

LJ I: 8.50 Poročila; Otroška matineja; 8.55 Živ žav: Benji, Zax in deček iz vesolja, 1. del ameriške nadaljevanke; Risanka; 9.50 Merlin, ponovitev 1. dela nemške serije; 10.25 Morzine: Svetovni pokal v alpskem smučanju, superveslalom (m); 11.20 Domači ansambli: Henček in njegovi fantje; 12.00 Kmetijska oddaja; 13.00 Poročila; 13.05 A. Ivanov — Večni klic, 4. del sovjetske nadaljevanke; 14.25 F. Žižek: Ipavci — Gustav, ponovitev 4. dela nadaljevanke; 15.35 Mozaik kratkega filma: Umirajoči gozdovi, nemški film; 16.00 Poročila; 16.05 Barišnikov na Broadwayu, ameriška oddaja; 16.55 Beda in plemenitost, italijanski film; 18.25 Slovenija, ponovitev dokumentarne oddaje; 19.05 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 G. Mihić: Sivi dom, 5. del nadaljevanke; 21.00 Športni pregled; 21.30 Alpe Jadran, informativna oddaja; 22.00 Jaz na ekranu: An-

sambel Quatebriga-1. oddaja; 22.35 Poročila;

LJ II: 13.55 Mostar — Veležev nogometni turnir — finale, prenos; 15.50 Beograd: Boks (Turnir Beograjski zmagovalec), prenos; 18.25 Dediščina za prihodnost, oddaja iz kulture; 19.10 Prometni krog; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Novi Pacifik, 6. del angleške dokumentarne serije; 20.55 Včeraj, danes, jutri; 21.15 Franz List, 6. del madžarske nadaljevanke; 22.10 Stereovizija.

ZG I: 10.15 Pregled programa; Nedeljsko dopoldne za otroke; 12.00 Kmetijska oddaja; 13.00 Izobraževalni oddaji; 14.00 Mali koncert; 14.15 Grizli Adams, serijski film; 15.05 Sestane brez dnevnega reda; 17.05 Quilerjev memorandum, angleški igrani film; 18.55 Smrkci; 19.30 Dnevnik; 20.00 Sivi dom, dramska serija; 21.00 Športni pregled; 21.30 Morje, ljudje, obale — reportaža; 22.00 Dnevnik, Oddaja iz kulture, Vesti in pregled programa.

PONEDELJEK, 10. FEBRUARJA:

LJ I: 9.00 TV mozaik; 15.55 TV Mozaik — ponovitev; 17.25 Poročila; Spored za otroke; 17.30 Zapršimo stoji; 17.50 Lutkomendija, 2. oddaja TV Novi Sad; Spored za mlade; 18.15 Pust na Dravskem polju; 18.45 Risanka; 19.00 Danes: Novice in vreme; 19.02 Podravske obzornike; 19.15 Ne prezrite; 19.30 TV dnevnik I; 20.15 H. Wouk: Vihre vojne, 4. del ameriške nanizanke; 21.10 Aktualno; 21.50 Glasbeni večer; 22.40 TV dnevnik II.

LJ II: 8.30 Lutkarski pogovori, otroška serija; 8.45 Oživele strani, otroška nanizanka TV Skopje; 9.00 TV v šoli; 10.35 Zimski šolski spored; 12.30 Poročila; 17.30 Beograjski TV program; 18.55 Premor; 19.00 Športni grafikon; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Pota spoznanj; 20.50 Včeraj, danes, jutri; 21.10 Dinastija, 85.

del, ameriške nadaljevanke; 22.00 Čas knjige; 22.30 Kronika Festa.

ZG I: 8.15 Vesti, Otroški oddaji; 9.00 Izobraževalni program (do 10.35); 12.35 Zamudili ste — pogledite: Zimski kino, Zabavna oddaja, Svet športa; 15.55 Risanka; 16.00 Dober dan, informativno — mozaična oddaja; 17.25 Kronika; 17.45 Lutkarski pogovori; 18.00 Žive strani, oddaja za otroke; 18.15 Izobraževalna oddaja; 18.45 Številke in črke, kviz; 19.05 TV koledar; 19.30 Dnevnik; 20.00 Drama; 21.15 Mini portret; 21.30 Argumenti, zunajpolitika oddaja; 22.00 Dnevnik; 22.20 En avtor, en film; 22.40 Vesti in pregled programa.

TOREK, 11. FEBRUARJA:

LJ I: 9.00 TV Mozaik; 15.55 TV Mozaik — ponovitev; 17.25 Poročila; Spored za mlade; 17.30 Pustni običaj v Lancovi vasi; 18.00 Periskop; 18.45 Risanka; 19.00 Danes: Novice in vreme; 19.02 Koroški obzornik; 19.15 Ne prezrite; 19.30 TV dnevnik I; 20.05 Risanka; 20.15 M. Kunder—S. Petranović: Nihče se ne bo smejal, komedija TV Zagreb; 21.30 Integrali; 22.45 TV dnevnik II.

LJ II: 8.30 Brezovica, bela lepota, otroška oddaja; 9.00 TV v šoli; 10.35 Zimski šolski spored; 12.30 Poročila; 17.25 TV dnevnik; 17.45 Brezovica, bela lepota, otroška oddaja; 18.15 Po sledi znanstvenih odkritij, izobraževalna oddaja; 18.45 Rumena laguna, ameriška humoristična serija; 19.30 TV dnevnik; 20.00 40 let tamburaškega orkestra; 20.45 Zrebanje lota; 20.50 Včeraj, danes, jutri; 21.05 Dokumentarna oddaja; 21.50 Izobraževalna oddaja.

ZG I: 8.15 Vesti; 8.30 Brezovica, bela lepota; 9.00 Izobraževalni program (do 12.35); 13.39 Zamudili ste — pogledite: Mlade nade, TV Amerika; 16.00 Dober dan, informativno-mozaična oddaja; 17.25 Kronika; 17.45 Bre-

zovica, bela lepota, otroška oddaja; 18.15 Po sledi znanstvenih odkritij, izobraževalna oddaja; 18.45 Številke in črke, kviz; 19.05 TV koledar; 19.30 Dnevnik; 20.00 Zrebanje LOTA; 20.05 Zunanja politika; 21.00 Najboljši filmi s Festa: Vrnitev bojevnikov, ameriški igrani film; 23.00 Dnevnik in pregled programa.

SREDA, 12. FEBRUARJA:

LJ I: 9.00 TV mozaik; 17.55 TV Mozaik — ponovitev; 17.25 Poročila; Spored za otroke; 17.30 Avstralske pravljice: Kako so živali prišle v Avstralijo, 1. oddaja; Videospot: Maček falot; Spored za mlade; 17.45 Ko se korenin zavemo: Na smrt obsojeni narod, 2. del dokumentarne serije; 18.45 Risanka; 19.00 Danes: Novice in vreme; 19.15 Ne prezrite; 19.30 TV dnevnik I; 20.15 Film tedna: Tukuma, danski film; 21.55 Dokumentarec meseca: Presaditev; 22.25 TV dnevnik II;

LJ II: 8.30 Benji, Zax in deček iz vesolja; 9.00 TV v šoli; 9.30 Zimski šolski spored; 12.30 Poročila; 17.25 TV dnevnik; 17.45 Benji, Zax in deček iz vesolja, otroška serija; 18.15 Japonska, izobraževalna oddaja; Pet madrigalov, A. Scarlattija; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Iz koncertnih dvoran W. A. Mozart: Simfonija št. 36 v C duru; C. M. von Weber: Euryanthe; 20.50 Premor; 21.05 Neznana energija, dokumentarna oddaja; 21.50 Dobro jutro, Jazzarji — glasbena oddaja.

ZG I: Vesti; 8.30 Benji, Zax in deček iz vesolja; 9.00 Izobraževalni program; 12.30 Vesti; 12.59 Zamudili ste — pogledite: Zimski kino, Plava laguna; 14.59 Izobraževalni program; 16.00 Dober dan, informativno-mozaična oddaja; 17.25 Kronika; 17.45 Benji, Zax in deček iz vesolja, otroška serija; 18.15 Japonska, izobraževalna oddaja; 18.45 Številke in črke, kviz; 19.05 TV koledar; 19.30 Dnevnik; 20.00 Kronika FESTA; 21.00 Plave planine,

sovjetski igrani film; 22.30 Dnevnik in pregled programa.

ČETRTEK, 13. FEBRUARJA:

LJ I: 9.00 TV mozaik; 15.55 TV mozaik — ponovitev; 17.25 Poročila; Spored za otroke; 17.30 Zgodbe o Poluhcu: Poluhcu in razbojniki; 17.45 Potovanje skozi Osončje: Luna in človek, 6. oddaja ameriške izobraževalne serije; 18.15 Mozaik kratkega filma: Smešni v Tam, jugoslovanska filma; 18.45 Risanka; 19.00 Danes: Novice in vreme; 19.02 Posavski obzornik; 19.30 TV dnevnik I; 20.15 Tednik; 21.15 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov; 21.20 C. Harrison: Freud, 3. del angleške nadaljevanke; 22.20 TV dnevnik II; 23.35 Retrospektiva jugoslovanskega filma: Jara gospoda, slovenski film (čb).

LJ II: 8.30 »Fazoni i fore«, otroška serija; 9.00 TV v šoli; 9.00 TV v šoli; 10.35 Zimski počitniški spored; 12.30 Poročila; 15.25 Vsi na sneg; 16.25 TV dnevnik; 16.45 »Fazoni i fore«, otroška serija; 17.15 Estetika, skalpel in človek — 2. del znanstvene serije; 17.45 Košarka (M) — kvalifikacije za SP — Jugoslavija—Madžarska, prenos; 19.30 TV dnevnik; 20.00 In življenje se nadaljuje, 6. del italijanske nadaljevanke; 21.00 Premor; 21.05 Umetniški večer: Jugoslovanski film;

ZG I: 8.15 Vesti; 8.30 »Fazoni i fore«, otroška serija; 9.00 Zimski izobraževalni program (do 12.35); 13.39 Zamudili ste — pogledite: Pismi in zgodbe za vas, Atomske stopnice, Zaščiteni parki v Hrvatskem Zagorju; 16.00 Dober dan, informativno-mozaična oddaja; 17.25 Kronika; 17.45 »Fazoni i fore«, otroška serija; 18.15 Znanost: Estetika, skalpel in človek; 18.45 Številke in črke, kviz; 19.05 TV koledar; 19.30 Dnevnik; 20.00 Monitor, politični magazin; 21.10 Kvizokoteka; 22.15 Dnevnik in pregled programa.

OB NOVEM LETU

Ormoški Pihalni orkester vas je tudi to leto razveselil z novoletnim koncertom.

Nekaj časa smo se bali, da koncerta sploh ne bomo mogli izvesti. Vse je bilo namreč na dokaj majavih nogah. Naša največja težava je zelo slab obisk godbenikov na vajah. Upam, da bom s tem sestavkom ganila srca naših »najbolj rednih« in se bo število prisotnih na vajah vsaj malo dvignilo.

Ob tem moram pripomniti, da smo bile pozavne na vajah skoraj vedno v popolni zasedbi! Kritike so potrebni npr. klarineti, basi in podobni.

Lahko ste veseli, da nas niste videli na vajah približno štirinajst dni pred koncertom! Takrat bi namreč marsikdo (razen našega dirigenta) vrgel puško v koruzo. Šele tik pred usodnim večerom so se začeli dogajati čudeži. To so bili res čudeži, če pozabimo pisna

povabila na vaje! Zasedba se je bližala popolni (ki je dosegljiva samo teoretično).

Pravzaprav smo mojstri, saj nam je koncert kljub vsemu dobro uspel!

Upam, da smo razveselili naše stalne poslušalce, ki se jih je zbralo približno 180 v ormoškem Kulturnem domu.

Ce je bil kdo nezadovoljen, si naj vzame k srcu celoleten trud (polovico) orkestra.

Program je bil tokrat dokaj obsežen. Zase moram reči, da sem ga igrala z veseljem.

Prvi del koncerta je sestavljala resnejša glasba. Med drugim smo izvedli originalno delo za pihalni orkester belgijskega kompozita F. S. Gesseca — Symphonie in C, napisano leta 1800 in tudi novo slovensko skladbo napisano za tekmovanje pihalnih orkestror Slovenije 1985 Večer ob Dravi skladatelja Ladislava Leška.

Drugi del je bil lažjega karakterja. Sestavlja gaplesna glasba, glasba Georga Gerschwina in jazz.

Po koncertu smo imeli še zaključno večerjo in s tem zaključili naše leto vaj, nastopov, tekmovanj...

Novoletne koncerte izvajamo vsako leto od leta 1978 dalje. Ta je bil že osmi. To tradicijo bomo poskusili ohraniti tudi v prihodnje. Še zmeraj smo tu, še zmeraj se držimo — to pa ni kar tako. Treba je priznati, da ni lahko držati skupaj skupine 45 ljudi, od katerih so nekateri oddaljeni tudi 10 in več kilometrov in vezani na avtobusne prevoze.

Upamo, da bomo skupaj ostali še dolgo in da bomo dosegli še večje uspehe. To, kakor tudi zaupanje poslušalcev in obisk na koncertih, bo plačilo za naš trud.

Pozavnistka

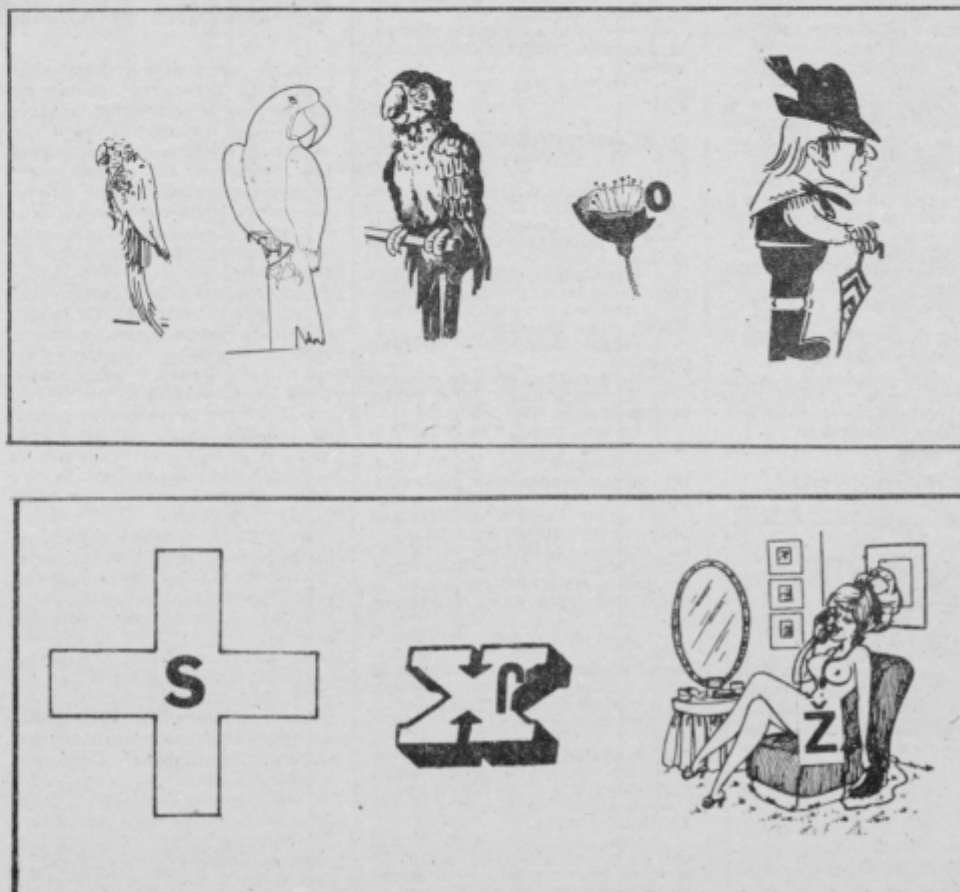
ZANKKE

REŠITVE:
REBUS NAZAJ: Fotokamera
(are mak o ToF); REBUS
NAPREJ: Svinjski golaž
(s v in jski gola ž).

UBOGI PASTIR

KAKO BO PASTIR PRIŠEL
DO SVOJE OVCE,
NE DA BI SREČAL VOLKA?

REBUS NAZAJ IN NAPREJ

POGOVOR Z MIRKOM VINDIŠEM

Lani nad pričakovanji

Tudi za Mirka Vindiša, enega najboljših jugoslovanskih atletov v tekih na daljše proge, ni več »mrtev« sezona. Vrhunski rezultati zahtevajo načrtno in kakovostno delo skozi vse leto, tudi večkrat na dan. Po naši oceni, je bila lanska sezona za Vindiša in njegovega trenerja Franca Ivančiča ter seveda tudi za ptujski atletski klub zelo uspešna. Sam o tem pravi:

»Mislim, da sem v letu 1985 dosegel vse kar je bilo planirano. Lahko bi dejal, da celotno leto. Predvsem mislim tu na bronasto medaljo z balkanskih atletskih iger v maratonu, ki ni bila planirana. Posebno sem zadovoljen z rezultatom v maratonu, ki sem ga dosegel v Belgiji. Dve uri, šestnajst minut in 57 sekund je namreč tretji rezultat vseh časov v Jugoslaviji, do statusa športnika mednarodnega razreda pa mi manjka samo še 57 sekund. Malo manj sem zadovoljen z rezultati v teku na 5 in 10 kilometrov. Res pa je, da pravih tekov v teh disciplinah ni bilo. Tu mi še manjka hitrejši tempo in zaključni finiš, zato še izgubljam večino tekov na teh progah. Sem pa še zelo mlad in to pomanjkljivost še lahko odpravim.«

— Kako je z delom prek zime?
»Pozimi treniramo več kot poleti. Sedaj namreč polnimo akumulatorje, kot temu pravimo, poleti pa veliko nastopamo in trošimo v sedanjem času nabrano energijo. Pred kratkim sem bil tudi na enem mednarodnih krossov v Tunisu z močno mednarodno konkurenco. Osvojil sem deseto mesto z odličnim časom 29 minut in 24 sekund na 10 kilometrov, kar je celo boljše od mojega lanskega rezultata v tej disciplini na atletski stezi. To pomeni, da v zimskem obdobju izredno dobro treniram.«

— Pred novim letom smo zapisali, da boš nastopil v Luandi. Iz tega ni bilo nič. Rezervni nastop je bil v Italiji. Tudi iz tega ni bilo nič in nastopil si na novoletnem teku v Varaždinu. Kako to?

»Gre za probleme z denarjem v Jugoslaviji. Iz Angole so najprej obljubili, da bodo plačali vse stroške. Kaže, da organizator tega ni zmozel, pravtako pa tudi ne Atletska zveza Jugoslavije.

Letalska vozovnica bi veljala kar 500 000 dinarjev. Za Italijo pa zveza ni ustrela najti prevoza z osebnim avtomobilom.«

— Katera pomembnejša tekovanja so pred teboj?
»Najprej je na vrsti medna-

rodni tek na Siciliji (minuli konec tedna, op. u.), nato sredi februarja republiško prvenstvo v krosu, štirinajst dni naprej državno prvenstvo in če se bom dobro uvrstil, nato balkansko prvenstvo v krosu v Bolgariji.«

— Lani si odlično tekel na velikem mednarodnem maratonu na Dunaju, kjer si osvojil 11. mesto. Pričakuješ vabilo za letošnji tek?

»Upam, da bom poziv dobil. Če ga pa ne bo, potem bom verjetno nastopil prek Atletske zveze Slovenije, tako kot lani. Za ta maraton se še posebej pripravljam, ker bi rad dosegel normo za mednarodni razred, kar bi mi omogočilo nadaljna velika tekovanja, predvsem balkansko in evropsko atletsko prvenstvo.«

— Jugoslovanski atleti se prek zime veliko pripravljate v istrskih letoviščih, zlasti Poreču in Medulinu. Bil si že večkrat tam, sedaj zaradi nastopov ne moreš. Kako pa treniraš v Ptuj?

»Treniram dokaj dobro in to dvakrat na dan. Zjutraj tečem na 10 kilometrov in izvajam vaje, popoldan pa je trening nekoliko obširnejši s tekom do 30 kilometrov s tempom, kar se pozimi še posebej dela.«

— Lani se je precej govorilo o tvojem možnem odhodu v drugi klub, beseda je bila o beograjskem Partizanu. Kako je sedaj s tem?

»Mislim, da bi naredil napako, če bi prestopil v drugi klub. Do te ugotovitve sem prišel po pogovorih z drugimi atleti. Namreč, pri tem se veliko govori, nato pa malo da. Sedaj sem v jugoslovanski atletiki že v vrhu in prihajajo vabila za mednarodne teke. Do sem se je bilo težko prebiti. Na račun moje mladosti sem večkrat izpadel iz reprezentance. Mnenje je bilo, da morajo na velika tekovanja starejši in izkušeni tekmovalci, čeprav so bili takrat trenutno slabši od mene. Menim, da sem danes že tako visoko, da do tega več ne bo prihajalo. Ob tem bi še povedal, da mi zelo veliko pomaga tudi matični klub, ki mi omogoči večino priprav in nastopov. Pravzaprav vse, kar ne gre na stroške republiške ali jugoslovanske zveze.«

Pred Vindišem je precej naporna sezona s številnimi domačimi in mednarodnimi tekovanji. Priložnosti za dobre uvrstitve in rezultate bo torej veliko. Želimo mu, da bi lanske dosegke že v tem letu krepko izboljšal!

I. kotar

SMUČANJE

Slalom v maskah

V popočitniškem času pripravljajo pri smučarskem klubu Ptuj vrsto zanimivih aktivnosti za staro in mlado.

Že v soboto, 8. februarja (na pustno soboto), bo na grajskem hribu pod pokroviteljstvom OZD MIP Ptuj slalom za cicaibane v maskah. Prijave sprejema organizator pol ure pred pričetkom, pripravljene pa so praktične nagrade. Tekmovanje bodo pričeli ob 13.30 uri, nastopijo pa lahko otroci rojeni leta 1977 in mlajši.

Za starejše pripravljajo klubski slalom za odprto prvenstvo Ptuj, ki bo v nedeljo, 16. februarja, pri Treh kraljih na Pohorju. Odhod s posebnim avtobusom ob 7.30 uri, cena 1.900 din.

Smučarski izlet na Roglo bo v soboto, 15. februarja, z odhodom ob 7. uri in povratkom ob 16. uri.

Tridnevni vikend izlet pa pripravljajo od 14. do 16. marca s posebnim prevozom na Platak nad Opatijo. Stroški bodo cca 11.000 din. Prijave za navedene aktivnosti sprejema in daje informacije Marija Lukman, tel. 71-581.

anc

JUTRI NADALJEVANJE

KOŠARKA

Sl. Gradca. Ekipe Sl. Gradca bo doma gostila ekipa Pomurja, Rogaška in Miklavž, v gosteh se pa bo srečala z ekipami Koroške in Ptuj. Pomurje pa bo gostilo Gornjo Radgono in Kovinar, v gosteh pa igra z ekipama Sl. Gradca, Rušami in Slivnico.

Kaj menijo o nadaljevanju v domačem taboru? Razumljivo je, da se igralci Ptuj nadvse zagrizeno pripravljajo za petkovo srečanje proti ekipi Rogaške. Tekma za trening z Bistrico, ki je bila 28. januarja v Slovenski Bistrici, je pokazala, da se optimizem pred jutrišnjim srečanjem povečuje. Sedaj igra daje možnosti za uspešno igranje v nadaljevanje. Ekipa je dobro uigrana ter pripravljena na zaključni del prvenstva.

Lestvica:

1. Rogaška	13	13	0	1201:813	26	točk
2. Kovinar	12	10	2	1091:933	22	točk
3. Ptuj	13	8	5	1174:1109	21	točk
4. Pomurje	13	8	5	1035:1009	21	točk
5. Sl. Gradec	12	7	5	1049:989	19	točk
6. Ruše	13	7	6	1126:1091	18	točk
7. G. Radgona	13	4	9	1002:1062	17	točk
8. Slivnica	13	3	10	1004:1090	16	točk
9. Miklavž	13	3	10	967:1078	16	točk
10. Koroška	13	1	12	801:1281	14	točk

M. Ozmeč

S SKUPŠČINE AEROKLUBA PTUJ

»Kljub strogim gospodarskim razmeram, ki omejujejo tudi našo dejavnost, smo program za leto 85 v celoti realizirali. To zgovorno govore številne ure naletov, skokov, modelarskih aktivnosti in športni rezultati. Temu v prid govore tudi številne osvojevalne značke športnih in jadralskih pilotov ter padalcev in največje število pokali in priznanja, ki smo jih prejeli v minulem letu.

Poudariti je treba, da smo lani prejeli plaketo občine Ptuj ter plaketo bratskih občin: 28. jugoslovanski derorally, oziroma njegov zaključek, ki je potekal skupaj z velikim letalskim mitingom v Moškanjcih, pa pomeni za člane Aerokluba najvišje jugoslovansko priznanje ob 40-letnici osvoboditve. Zvestim privržencem smo se oddolžili z veličastnim aeromitingom ob izdatni pomoči jugoslovanskega vojnega letalstva. ... je med drugim povedal Stanko Lepej, sedmi predsednik Aerokluba Ptuj na 31. letni skupščini, ki je potekala v delavskem domu Franc Kramberger, v petek, 31. januarja.

Poudaril je, da pomen in vloga aerokluba nista le v upravljanju motornih in jadralskih

letal, v padalskih skokih in modelarskih snovanjih, temveč in predvsem v krepitvi kolektivnega dela, tovarištva, pripadnosti klubu, disciplini in samodisciplini.

S sredstvi so člani aerokluba lani dobro gospodarili, saj so svojo floto okrepili z jadralskim letalom VUK, dogradili so učilnice in prostore za padalsko sekcijo ter kontrolni stolp. Poleg vseh izdatkov pa so ob koncu leta prigospodarili 7,7 milijonov čistega dohodka.

Šesti upravnik Ivo Čuček je govoril med drugim tudi o 30-letni zgodovini Aerokluba ter se pri tem spomnil vseh zaslužnih ustanovnih članov, še posebej pa je pozdravil prvega predsednika Jožeta Tramska. Ob koncu je predlagal, da ustanovijo peto sekcijo za zmajanje, saj je zanjo zagretili že veliko entuziastov. Med ostalim so sklenili, da je članarina za leto 1986 v treh skupinah. Po 2.500 din naj bi prispevali redni aktivni člani, po 1.500 din simpatizerji in naročniki revije Kri-la, po 500 dinarjev pa mladini.

Predsednik zveze letalskih organizacij Slovenije Alojz Gojčič je v nadaljevanju med drugim opozoril na težave, do katerih lahko pride v letošnjem letu pri nabavi goriva za polete, predvsem zaradi sprememb v deviznem zakonu. Pohvalil je prizadevanja in delo članov Aerokluba, še posebej pa organizacijski odbor za izvedbo zaključka 28. JAR-a.

Ob koncu so izročili dve znački športnega pilota, šest A, štiri B, štiri C in dve srebrni C znački jadralskih pilotov, štiri padalska dovoljenja ter štiri A, štiri B, dve C in eno zlato C značko padalcev.

Štirim zaslužnim članom in trem klubom pa so izročili zlato značko Aerokluba Ptuj. Prejeli so jih: Jože Tramsček, Albin Logar, Jurij Pestotnik in Alojz Gojčič ter Aeroklub Murska Sobota, letalski center Maribor in Aeroklub Varaždin. Vsi skupaj pa so si zatem ogledali videofilm o velikem aeromitingu v Moškanjcih.

Ptujski planinci se pripravljajo na občni zbor

PLANINSKI KOTIČEK

To področje dela je prevzela nadvse postrtovalna planinska mentorica Alenka, ki odslej vodi društveno pisarno in daje informacije o prireditvah društva.

Ugotavljamo, da je še vedno veliko zanimanje za izlete v Julijske in Kamniške Alpe, zato smo tudi za letos planirali v poletni sezoni nekaj privlačnih tur: na Triglavu bomo priredili srečanje planincev pobratenih občin, pripravili smo izlet na Komno in Krn, iz Vrat preko Dolica na Lepo Špičje, izlet preko Mrzle gore na Češko kočo v Kamniških Alpah, junijski izlet na Golico, za prvi maj prečenje Pohorja, ena skupina pa bo odšla v okolico Sarajeva in bo vrnila obisk sara-

jevskim planincem, ki so za lanske majske praznike prehodili haloško planinsko pot. Komisija za izobraževanje načrtuje v prvi polovici julija letni planinski tabor v Krnici. Ker nam planine čez mejo niso več tako dostopne, bo verjetno posledek za občni zbor predavanje o potovanju po Pirenejih, ki ga bo imel profesor Franček Vogelnik iz Maribora, kasneje pa načrtujemo še predavanje o Triglavskem narodnem parku in odnosu planincev do naravnih znamenitosti.

Haloška pot je dobro obiskana. Številna pisma društvu, ki jih pošiljajo pohodniki, dokazujejo, da je bila odločitev pravilna in da moramo ponudbo izboljšati

tako, da bomo postojanke opremili z razglednicami in možnostjo za kakšen manjši prigrizek in čaj. Tudi markacisti vzdržujejo oznake poti v zadovoljstvo vseh. Doslej je prejelo značko o prehojeni poti 350 planincev, na posameznih točkah pa je vpisanih preko 1000 planincev. Prodali smo tudi 2300 dnevnikov, kar kaže, da je med planinci po vsej Sloveniji, pa tudi drugod po Jugoslaviji vse več zanimanja za ta idilični kosček naše domovine.

Planinci si želimo, da bi na občnem zboru temeljito analizirali opravljene naloge in dali pobude za privlačne akcije.

Vabimo vse, ki jih zanima planinska problematika, da se občnega zbora udeležijo.

Komisija za propagando

Občinsko prvenstvo v streljanju

Ptujski strelci so se dne imeli na programu občinski prvenstvi v streljanju s serijsko zračno puško in v streljanju s standardnim zračnim orožjem.

V nedeljo, 26. januarja, je bilo na strelišču OSZ Ptuj prvenstvo s standardnim orožjem in sicer s puško in pištolo. Tekmovali so samo posamezniki. S puško je nastopil mladinec Davor Fabčić (J. Lacko) in dosegel 548 krogov. Pištola — člani: Franc Bedrač (Agis) 540, Slavko Ivanović (J. Lacko) 535 in Miloš Lazić (J. Lacko) 524 krogov.

V nedeljo, 2. februarja, pa je na strelišču OSZ Ptuj kar vrelo razpoloženje med strelci, kajti borili so se, da bi si zagotovili nastope na regijskem prvenstvu, ki bo v Ormožu. Tekmovali so v streljanju s serijsko zračno puško v vseh kategorijah.

MLADINCI — posamezniki: Branko Lenart (Zelezničar) 330, Branko Rojs (Vitomarci) 304

MLADINKE — posameznice: Marijana CAFUTA (Turnišče) 312

ČLANICE — ekipno: Turnišče 1009, Gradnje 596 in Hiko O. Meglič 568, posamezno: Zdenka Matjašič (Turnišče) 363, Mira Ogriček (Turnišče) 334 in Marica Kolaric (O. Meglič) 320 krogov.

ČLANI — ekipno: Turnišče — I 1070, Jože Lacko 1061, MIP 1057, Agis 1049, Kidričevo 1037 krogov. Sodelovalo je dvajset ekip. Posamezniki — Ludvik Pšajd (J. Lacko) 367, Adolf Mihelač (Turniš.) 363, Tonči Planinc (Turnišče) 361, Franc Simonič (Agis) 359, Albert Freec (Kidričevo) 356, Ivan Slukan (Zelezničar) 354, Janko Purg (MIP) 354, Vili Kramberger (MIP) 353, Jože Raušl (Vitomarci) 352, Branko Zupanič (J. Lacko) 352, Edi Šimenko (Kidričevo) 351, drugi.

Zaželimo strelcem veliko uspeha, mirno roko in oster pogled na regijskem prvenstvu, v nedeljo 23. februarja v Ormožu.

ZB

Strelci SD Juršinci ocenili delo

V petek, 17. januarja, so se na rednem 31. občnem zboru zbrali člani strelske družine Juršinci. Po izvolitvi delovnega predsedstva je o delu in doseglih uspehih v strelskem športu poročal predsednik SD Franc Struel. Nato so sledila poročila tajnika Mihaela Zorka, blagajnika Antona Rižnarja, predsednika nadzornega odbora Draga Strbala in tehničnega vodja Ivana Rebrea. Po podanih poročilih je nastala živahna razprava, med drugim o problemu strelskih tekmovalcev po programu Občinske strelske zveze Ptuj, ki zadnje čase povzročajo velike stroške društvom s podeželja. Obravnavali so prostorski problem in tudi finančni za izvajanje zimskih aktivnosti. V razpravi so nadalje ugotovili, da so nekatere druge športne panoge bolje dotirane in upoštevane, medtem ko se strelci na ravni občine zapostavljajo, čeprav je strelstvo izredno velikega pomena za usposabljanje in izvajanje nalog na področju SLO in družbene samozaščite. V razpravi je bilo tudi ugotovljeno, da se v strelski šport ne vključujejo člani ZRVS in ne ti, ki imajo v svoji lasti katerokoli orožje, teh pa ni malo v krajevni skupnosti. Obravnavali so tudi problem individualne nabave MK orožja. V imeni občinske strelske zveze je občni zbor pozdravil predsednik Adolf Mihelič ter dal vrsto koristnih napotkov za bodoče de o in sodelovanje na tekmovalnih, za pridobivanje mladih strelcev in boljše povezovanje z društvi in šolo, tako kot je bilo nekoč v krajevni skupnosti Juršinci. Dobrim in odličnim strelcem je nato izročil strelske značke. Pokal strelca leta 1985 je prejel mlad, vendar izkušen strellec Branko Zmauc iz Zagorci 72.

F. S.

Prve tekme Aluminija

Nogometaši Aluminija, ki v Kidričevem zavzeto vadijo pod vodstvom trenerja Iva Pšajda, so že odigrali dve prijateljski tekmi. Pred tednom dni so na svojem igrišču premagali Gerečjo vas z 1:0. Zadelek je dosegel Majal. V nedeljo je bil njihov nasprotnik Osankarica, rezultat pa je bil 3:2 za Aluminij. Zadečke so dosegli Vinkler, Bek in Fruk.

Jutri popoldan bo njihov nasprotnik mariborski Kovinar. Tekma bo v Kidričevem, začeli pa jo bodo ob 15. uri in 30 minut.

I. kotar

TURNIR V MALEM NOGOMETU

Ekipa Disco Lady organizira turnir v malem nogometu, ki bo v soboto, 15. februarja, s pričetkom ob 7.30 uri v športni dvorani Mladika. Najboljše tri ekipe čakajo lepi pokali, ne bodo pa pozabili na najboljše strelca in golmana turnirja.

ZB

ŠPORTNA DVORANA
MLADIKA
SOBOTA 15. 2. 86
OB 7³⁰ URI

POKROVITELJI:

DISCO LADY - GOSTILNJA X JURŠINCI - ŠD TURNIŠČE

Mercator

mercator izbira panonija ptuj

Komisija za delovna razmerja Mercator Izbira Panonija n. sub. o. Ptuj
TOZD Veleprodaja n. sub. o. Ptuj objavlja

OGLAS

za opravljanje del in nalog:

»VZDRŽEVANJE HLADILNE OPREME IN NAPRAV ter VZDRŽEVANJE VILIČARJEV« — za nedoločen čas.

Pogoji:

— poklicna šola — smer kvalificirani elektriki, tri leta delovnih izkušenj pri opravljanju vzdrževanja hladilne tehnike

— poskusno delo 3 mesece

— izpit B kategorije

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v roku 8 dni od dneva objave kadrovski službi v splošni sektor DO Mercator Izbira Panonija Ptuj. Osojnikova 1.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni po objavi.

v z n a m e n j uod 6. 2.
do 13. 2.

od 21. 3. do 20. 4.

Čas počitnic je za vami. Pripravljeni ste za dodatne napore. Premalo ste natančni. Naglica vas včasih naredi nerazumljive. Hitite počasi in uspeli boste v načrtih, ki so dobro zamišljeni. Včasih je kaj nerazumljivo, čez čas postane vse jasno. Več strpnosti je potrebno. Vzemirljivi ste. Pomoč v gospodinjstvu. Pismo s prijeto vsebino. Zabava za vas ne bo zabavna, imeli boste čuden občutek.

od 20. 4. do 20. 5.

Včasih ste se ukvarjali s športom. Čemu ste prekinili? Dobra ideja vas bo dražila, izvedli jo boste nepremišljeno in lahko slabo izpade. Ne bodite nečakani. Strpnost je vrлина, ki vam bo omogočila napredovanje. Nekdo vas bo zasliseval. Pazite kaj govorite. Ima namene izkoriščati slabosti drugih. Večkrat koga boli če pokažete, da vam je lepše kot drugim. Skrajneži nasprotnosti poskušajo vse pokvariti.

od 21. 5. do 21. 6.

Vsaka zapreka vam bo morala biti kot moč za uspeh, vi pa ob njej prehitro odpoveste. Sosesta vam bo zamerila samoljubnost. V trgovini bodite previdni pri denarju. Zanesljivost, ki jo kažete partnerju, je vredna veliko več kot vse drugo, kar bi mu nudili brez tega. Velika prednost v petek. Svež zrak potrebujete, naj vas mraz ne odvrne od sprehoda. Utrdili se boste in ne boste toliko prehlajeni.

od 22. 6. do 22. 7.

Razočaranje, ki ga doživljate, je dobra izkušnja. Če jo znate razrešiti, ste dobro opravili življenjski izpit. Na cesti ste premalo previdni. Sreča je samo tisto v kar verjamete, bolj ko je utrjena vera vanjo, več je boste doživljali. Biti premagan še ne pomeni izgubiti. Pogum je vrлина, ki jo je treba negovati in tvegati, drugače ne uspevamo. Živite v okolju, ki drugega ne zna kot obupovati.

od 23. 7. do 23. 8.

So stvari, ki se je zanje vredno potegovati. Vsak trenutek je boj, kdor zna spregledati malenkosti zmaga v velikih bojih. Poravnajte račune. Srečanje z nekom, ki ste nanj že čisto pozabili. Nasmešnila se vam bo sreča. Novost vas bo spravila v rahlo zadrego. Pomagajte tistim, ki vas potrebujejo in ne izkoriščajo. Preveč sedite pred televizorjem. Včasih vas natančnost tepe. Vse se vrača.

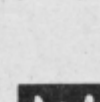
od 24. 8. do 23. 9.

Veliko ste govorili o pokvarjenosti žensk, ki menjuje pogosto partnerje. Kako bi pa vaše dejstvo lahko imenovali? Seganje v drugega s pomočjo kemikalij je kaznivo. Srečo imate, da se niste srečali z maščevalno osebo. Vas strahovi še niso uničili? Tisti vaši, ki ste jih hoteli vsaditi še v sedesovo njivo. Vedete se prevelikokrat kot vrtnar, ki seje slabo seme in se čudi, da ni dobrega sadu.

od 24. 9. do 23. 10.

Veliko novega ste preživeli, nekaj pa še boste, kar vas bo hudo presenetilo in ne boste dolgo mogli verjeti vsebini dejstva. Vsako razočaranje spremeni v izkušnjo in jo dobro uporabite za v bodoče, dobro jo boste uporabili in uspeli. Skopuhi bodo obstajali, pa če ste zaljubljeni v idejo, težje jo je uresničiti.

od 24. 10. do 22. 11.

Včasih ste bolni od maščevanja. Poskušajte se ozdraviti od te bolezni, ki vam jemlje vse kar vam je najdražje. Razmislite malo, vsako dejstvo kroži, vsakogar se dotakne, to je sila privlačne moči, ki ji je težko nasprotovati. Nihče ne more ali težko preživlja brez občutka potrebnosti. Dajte svojcem vedeti, da vam veliko pomenijo. Ne bodo izkoriščali. Vzemite si čas za razvedrilo.

od 23. 11. do 21. 12.

Razbremenite se občutka krivde, ta najbolj teži in opravičilo iščete v napakah drugih, jih spremljate in ocenjujete po njih. Odgovornost je nekaj drugega, slediti temu pomeni dozoreti v zrelo osebnost. Vsaka pretirana vnama jemlje moči in občutek varnosti. Ne dokazujte svoj prav, isto je kot da ne bi verjeli sebi. Nič zato, če vas kdaj ne jemljejo resno, čas bo pokazal svoje.

od 22. 12. do 20. 1.

Sreča je biti. To ve tisti, ki so ga mlele velike preizkušnje. Taki niso več malenkostni. Sledijo razumevanju in oproščanju. Za malo in nizkoto se jim zdi vračanje »milo za drago!« Le previdnost nikoli ne sme popustiti. Vsak potrebuje ljubezen. Daje jo tisti, ki jo goji v sebi. Obdarovanje naj bo skromno in prisrčno. Nobena misel vam ne sme povzročati glavobola. Pismo in odgovor.

od 21. 1. do 19. 2.

Prevelikokrat ste formalni. Nekdo vam sledi. Vabilo vas bo presenetilo. Zadovoljstvo nad nečim komaj dosegljivim prekipeva. Bodite previdni pri razdajanju sreče, nekateri zlorabljajo, preveč so škodoželjni. Samostojna osebnost le malokdaj dvomi. Denarja ni nikoli dovolj. Ne veseljate prepogosto ob kozarcu in pozno v noč. Navada postaja bolezen. Krajše potovanje. Pismo!

od 20. 2. do 20. 3.

Prehitro ste se razburili. Tega pri vas niso vajeni. Miren značaj imate. Zmeda bo kratkotrajna. Povabite prijatelje k sebi. Vesela novica razvedri vaše misli. Sošolec se bo hotel lagati, a ga boste takoj »pogrunjali«. Nič ni večnega, ob negi pa marsikaj ostane trajno in prijetno. Človeka zresnijo izkušnje. Ničesar ne jemljite mimogrede. Znamenje je pozitivno. Vabilo.

UGANKARSKI SLOVARČEK

AGAPE = bratovski obed, skupni obed po verskih obredih pri prvih kristjanih
 ARNAZ = starejši kubanski filmski igralec in pevec s pravim imenom Desiderio Alberto Arnaz y de Acha (Desi, rojen 1917; »Bata-an«)
 CRNAC = kraj v Podravini jugozahodno od Dolnjega Miholca
 COPLAND = eden najvidnejših sodobnih ameriških skladateljev (Aaron, 1900—; simfonija »Lincolnov portret«)
 GABOR = ameriška filmska igralka madžarskega rodu, miss Madžarske 1936, sedemkrat poročena (Zsa Zsa, rojena 1923) »Moulin Rouge«
 GARD = departma v južni Franciji ob Sredozemskem morju znan po vinogradništvu, glavno mesto Nimes
 HITREC = starejši jugoslovanski nogometni reprezentant, ki je začel igrati nogomet leta 1926 pri HASK-u, štirinajstkrat pa je nastopil za reprezentanco, v letih 1932—34 je igral v Švici za klub Grasshoppers iz Züricha (Ivica-Ico, 1911—1945)
 ODAKA = ugandski zunanji minister (Sam)
 PEARSALE = mesto v Teksasu jugozahodno od San Antonia

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: M, P, N, tuš, oko, Svet, Rudo, okultizem, mesojedec, Rin, ekipa, Otero, gee, CO, faran, leca, Ba, Juist, ar, Er, ser, Anke, nisan, Nikita, Ana, Ločanka, snovatelj, Stari, oer, Karavanke »broč« vrt.

														
438	NABI- RALKA SMOLE	FOSEFOR PLACILO ZA PORABO VODO	FIGURA PRI SAHU	RIMSKA BOGINJA JEZE	RIMSKA 500 LITIJ	DOPISU V »TEDNIK«	RIBJA KOŠČICA	ŠPANILJA POPRAVIL TISKARSKA NAPAK	KOLO	IVO KARMAN	ZAHOD	FRANC. DEPART- MA	KUBAN. F. IGRALEC (DESI)	JUG MESTOV TEXASU
PRIPIRAVA ZA RAZ- SVETLJE- VANJE						BRIGE					LJUBEZEN DO BLIŽ- NJEGA			
ČLOVEŠKA RIBICA						SAD ROŽI- ČEVOVA PREBIV. ISTRE					DEL VPREGE			
UGAND. ZUNANJI MINISTER (SAM)					NOSOMETAS HASK-a (IVICA) ...IN OLIO					NAS SLOVITI TELOVADEC (MIRO)	KRAJ V PODRA- VINI KNEGO			
OSEBA IZ »DR. ŽIVAGA«				SKANDIN- AVTALSKA DRUŽBA SPREČO			ENKA ESTHER OFARIM					POKLON TANTAL		OČKA
ANTE RUMORA		DAN V TEDNU UJEJA (BRKAT)						ANGL. GROFICA FRANC. F. IGRALEK					IGRALEK GABOR PODAVA SONCU	
DIVJA MAŠKA			DARUVAR »JAPONSKI SAH«			NIZOZEM- SKA LUKA JOŽE OKORN							ANBELKO TESAN EWA AULIN	
KNEROVA ŽENA								OSLOV- SKI HILAPEC					RELEZNA POSTAJA	
SKLAJA- TELEJ COPLAND					ONDREJ NEPELA		RUTENIJ		GRČKA ČRKA			DOBE- SEDEN PREVOD		

Svet DO Srednješolski center Dušana Kvedra Ptuj

razpisuje

dela in naloge vodje DSSS SŠC za mandatno dobo 2 let. Pogoji za opravljanje del in nalog vodje DSSS so:

- višješolska izobrazba pravne ali ekonomske smeri,
- 5 let delovnih izkušenj na vodstvenih ali podobnih delovnih mestih,
- od kandidata pričakujemo organizacijske in poslovne sposobnosti za uspešno vodenje DSSS.

Rok za prijave je 8 dni od dneva objave.

Vlogo z dokazilom o izobrazbi ter kratkim življenjepisom je potrebno poslati na naslov: Srednješolski center Dušana Kvedra Ptuj, Delovna skupnost skupnih služb, 62250 Ptuj, Volkmerjeva 19.

V Hajdošah na velikem

PUSTOVANJU

dne **7. 2., 9. 2. in 11. 2. 1986** igrata ansambla MAVRICA in BISERI.

Maske imajo prost vstop, najlepše pa bodo bogato nagrajene!
Vabljeni!

SOZD UNIAL
tovarna glinice in aluminija
Boris Kidrič
Kidričevo

UNIAL — Tovarna glinice in aluminija »Boris Kidrič«, Kidričevo, z. n. sub., o., objavlja prosta dela oz. naloge v TOZD Pro-met

1. NAKLADANJE IN RAZKLADANJE MATERIALA — št. 623 24 04 zasedba 4

Pogoj: PKV delavec — železniško transportne stroke. Delovno razmerje se bo sklenilo za nedoločen čas.

2. POMOČ PRI NAKLADANJU IN RAZKLADANJU MATERIALA — št. 623 24 05, zasedba 4

Pogoj: NKV delavec in 3 mesece delovnih izkušenj. Delovno razmerje se bo sklenilo za določen čas od 1. 3. do 30. 11. 1986 (sezonska dela).

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovsko socialna služba delovne organizacije 8 dni po objavi. Vsi kandidati bodo dobili odgovore v 15 dneh po izvršeni izbiri.

mali oglasi

NESNICE mlade jarkice pasme Hisex — rjave 12 tednov stare iz vrst najboljših pasem nesnic prodam. Kupite jih lahko vsak dan na domu, tudi v soboto in nedeljo. Jože Soršak, Podložje 1, 62323 Ptujška gora.

PRODAM avto Fiat 850. Prvenci 18.

PRODAM Fiat 125 po delih. Silva Bratuša, Gajevci 47.

PRODAM svinjo nad 200 kg. Cvetko, Grajenščak 22.

ZAMENJAM dvosobno stanovanje s centralno v Ptuj za večje brez centralne. Naslov v upravi.

STISKALNICO (prešo) 5 m³ v zelo dobrem stanju prodam. Naslov v upravi.

PRODAM kompresor Trudbenik EK 1200 generalno obnovljen, komplet z rezervoarjem. Ogled vsak dan popoldan. Zvonko Kaučević, Pobrežje 66, Videm.

PRODAM dva nova avtoplašča za Zastavo 101 — Trayal. Kličite 771-226.

MENJAM enosobno stanovanje s centralno kurjavo v novem delu mesta za dvo in pol sobno ali trisobno s centralnim ogrevanjem. Telefon 773-962.

PRODAM dobro ohranjeno etažno peč Helios. Marija Primožič, Moškanjci 78.

PREKLICUJEM spričevalo na ime Martin Šegula, Zagorci 56.

Juršinci izdano v osnovni šoli Tomaž pri Ormožu 1968/69.

KUPIM gozd Krčevina — Vurberk. Naslov v upravi.

PRODAM kompletno spalnico in raztegljivi kauč. Rogozniška 26.

PRODAM zvonice za kurentijo. Naslov v upravi.

PRODAM dve bukvi pri asfaltni cesti Trnovska vas. Naslov v upravi.

PRODAM dobro plemensko kravo. Stanko Možina, Gorišnica 176.

KUPIM garažo v Ptuj, v okolici CMD, avtobusna postaja ali Gregorčičev drevored. Ponudbe na telefon: 772-235.

PRODAM seno. Zagrebška 34, Ptuj.

PRODAM motokultivator s priključki. Franc Gabrovec, Šturmovci 14/a, Videm.

PRODAM globok otroški voziček. Suzana Kolarič, Reševa 6, Ptuj.

PREKLICUJEM člansko izkaznico št. 3541 Ribiške družine Ptuj izdano na ime Stanislav Bratec, Podvinci 130/b, Ptuj.

PRODAM Z — 750 v voznom stanju, registriran do maja 1986. Cena 60.000.- din. Tržec 41/a, telefon 793-264 popoldan.

PRODAM 5 ton krme za živino, 600 litrov domačega vina ter okoli 3000 litrov pijače (sadjevca). Franc Toplak, Grajenščak 93.

VINOGRAD — PLANTAŽNI 500, sadovnjak 40 in vikend 5 x 5 z garažo v Radovcu pri Ptuj, izvožen Cestici (4 km od Ormoža). Vprašajte Varaždin, Kozarčaka 12 ali telefon 042-46-241.

MENJAM enosobno stanovanje z balkonom za dvosobno ali večje s centralno. Ogled vsak dan od 16.30 do 17.30. Kraigherjeva 20/2.

PRODAM 40 arov njive v k.o. Slovenja vas ali menjam za gradbeno parcelo. Slovenja vas 51.

PRODAM osebni avto Wartburg v celoti ali po delih. Ogled v nedeljo. Chomicki, Podlehnik 16.

PRODAM Škodo 100 L, letnik 1972 in ojačevalec VOX AC 100. Branko Rašl, Kicar 3, Ptuj.

PRODAM 40 arov njive v k.o. Slovenja vas ali menjam za gradbeno parcelo. Slovenja vas 51.

PRODAM osebni avto Wartburg v celoti ali po delih. Ogled v nedeljo. Chomicki, Podlehnik 16.

PRODAM Škodo 100 L, letnik 1972 in ojačevalec VOX AC 100. Branko Rašl, Kicar 3, Ptuj.

DEŽURSTVO PREHRAMBNIH TRGOVIN

Sobota, 8. februarja: ŽIVILA in POTROŠNIK

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se kako trpel sem, večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi dragega moža, očeta in dedka

Rudolf Pala

upokojenca iz Barislave,

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so sočustvovali z nami in nam pomagali v najtežjih trenutkih, obema govornikom, pevcem, župniku iz Vidma ter delovnim organizacijam KZ Dravsko polje, Perutnini Ptuj in SDK Ptuj.

Hvala vsem, ki ste ga imeli radi.

ŽALUJOČI: žena Anica, sin Tonči in Rudi ter hčerka Slavica in Anica z družinami.

Pod hladno ploščo in cipreso, počiva trudno ti srce, saj dokler mogla, nosila človeštva vsega si gorje.

Dne 30. januarja 1986 je minilo leto dni, odkar nas je za vedno zapustila naša draga žena, mati in teta

Roza Mašanovič

iz Ptuja, Arbajterjeva ulica št. 1

Ohranili te bomo v lepem spominu. Zahvaljujemo se vsem, ki se je spominjate in ji prinese te cvetje na njen prerani grob pod košato cipreso na lju-bljanskih Žalah.

VSI NJENI!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, brata in strica

Jožefa Lazarja

iz Rabelčje vasi 17 a

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so darovali cvetje, nam izrekli sožalje in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala dr. Malešičevi, govorniku in duhovniku za opravljen obred.

Žalujoča: žena in ostali sorodniki.

SPOMIN

29. januarja je minilo eno leto, odkar je po dolgi in mučni boleznini ugasnila luč življenja očetu

Jožetu Plajnsku

iz Gorce 59

Že leto dni te črna zemlja krije, v grobu s sinom Jankom mirno spita, srca ljubeča več ne bijeta in vidva, sin in očka, se ne prebudita.

Vsem, ki obiskujete njuni grob, iskrena hvala.

ŽALUJOČI: VSI VAJINI!

AVTOMATIK 3 MS, letnik 1982 in pony ekspres Puch, letnik 1975, prodam. Telefon 771-222.

PRODAM seno. Milan Lamot, Trnovci 1, Lovrenc na Dravskem polju.

UGODNO PRODAM kurentijo. Markovci 23.

PRODAM 80-basno klavirsko harmoniko, pralni stroj Gorenje, otroško posteljico (komplet). Jože Vidovič, Ulica 25, maja 10, Ptuj, telefon: 771-220 po 16. uri.

PRODAM slamoreznicno na elektromotor s puhalnikom. Franc Kekec, Nova vas 42, Markovci.

PEČ za centralno FT 32.000 novo prodam 10 % ceneje (dva obroka). Lorbek, Volkmerjeva 22, Ptuj.

PRODAM 5 ton sena. Cena za vse 12 starih milijonov. Franc Valent, Kupčinski vrh 32. Stoperice.

PRODAM svinjo okrog 140 kg. Serdinšek, Šeronova 16, Budina.

UGODNO PRODAM dve postelji z jogijama, nočnima omari-cama in trodelno omaro za 50.000.- din. Terezija Kukovec, Ormoška cesta 1, Ptuj.

PRODAM enokirlni omarico z mostom. Kvedrova 1, Ptuj, Sime-novski

PRODAM 1000 litrov domačega belega vina s področja Haloz. Naslov v upravi.

PRODAM nove traktorske gume Fulda št. 14/9/13-28-51/8. Zelenko, Janežovski vrh, Destrnik.

KARATE

KLUBSKO PRVENSTVO

V Klubu mladih so se za klubsko prvenstvo pomerili ptujski karateisti. Tekmovanje je potekalo v dveh disciplinah in sicer v karate in semi kontakt športu. Prvenstva se je udeležilo 16 članov in 14 pionirjev. Tekmovanje je vodil Vladimir Sitar, državni prvak.

Mlajši pionirji: 1. Bojan Petek, 2. Mateja Gajšek in 3. Dejan Dežman. Pionirji, srednja skupi-

na: 1. Robi Bežjak, 2. Sandi Kralj in 3. Darko Mohorko. Starejši pionirji: 1. Marjan Šmigoc, 2. Zoran Rosič in 3. Maks Mohorko. Člani: 1. Gorazd Štumberger, 2. Ivan Koželj in 3. Milan Cvetko. Vsi so tekmovali v karate veščini.

V semi kontakt športu je bil vrstni red članov: 1. Martin Golob, 2. Ivan Koželj in 3. Milan Cvetko. Pionirji, srednja skupi-

kino

Četrtek, 6. februarja: SUPER DEKLE, ameriški barv. znanstveno fantastični film. Četrtek, 6. in petek, 7. februarja: nočni kino TIFFANY, amer. barv. erotični film ob 22. uri. Petek, 7. in

sobota 8. februarja: DESET ZAPOVEDI, 11. del, amer. barvni film. Nedelja, 9. februarja: TIF-FANY, ameriški barvni erotični film. Torek, 11. februarja: GAR-DEROBER, angleš. barvna tragikomedija. Sreda, 12. in četrtek, 13. februarja: ZADNJA PRI-LOŽNOST, ameriš. barv. kome-dija. Predstave ob 18. in 20. uri.

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpel sem in večni mir mi zaželite.

Zahvala

Ob boleči izgubi našega dragega ata

Vincenca Dajnka

iz Pobrežja 142

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in vence ter nam izrazili sožalje.

Posebna hvala pevskega zboru iz Vidma ter tovarišema Hentak in Ropiču za poslovljne besede, kakor tudi gospodu župniku za opravljen obred.

Žalujoči: žena Pepca, sin Franc, hčerke Anica, Marjana in Milica z družinami ter sin Edi z Jožico.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice in prababice

Ivane Habjanič

iz Moškanje 39

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in svete maše. Prisrčna hvala govornikom, pevcem in gospodu župniku za obred ter sosedom za pomoč.

Žalujoči: vsi njeni

Ne jokajte na mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpela sem in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi naše ljube žene, mame, babice, prababice in tašče

Terezije Nežmah

roj. Bauman iz Štukov 6/a

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in znancem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje, izrekli sožalje in sočustvovali z nami v najtežjih trenutkih. Posebna hvala č. g. župniku za opravljen cerkveni obred, pevkam iz Rogoznice za odpete žalostinke, tov. Glušiču za izrečene poslovljne besede. Hvala tudi TOZD Precizna mehanika, TOZD MIP Maloprodaja ter KGP TOZD Visoke gradnje. Se enkrat iskrena hvala.

ŽALUJOČI: mož Anton, sin Otmar z družino in sin Tone, hčerke Danica, Zinka in Sonja z družinami.

Tudi letos bodo njeni duhi . . .

Na Ptujskem in Dravskem polju je že sredi prejšnjega tedna zadišalo po pustu. Najprej so ob večerih pričeli vaditi osamljeni pokaki, da je bilo slišati daleč naokoli. In čeprav je v navadi, da začnejo korantni skakati šele po svečnici, so posamezniki pričeli s svojim demonskim poslanstvom že kar konec prejšnjega tedna. Tudi v mesto so prišli v svojih opravah.

Sicer pa je v tem predpustnem času v marsikateri izbi na podeželju prav lušno. Staro in mlado se pripravlja na pustno rajanje. Tudi pri Kokolovih v Novi vasi

je tako. 72-letna Marija Kostanjevec že tri desetletja izdeluje ženitovanjske okraske ali duhe, kot jih imenujejo tod. Pa ne samo za gostije, ki se v teh predpustnih dnevih vrstijo ena za drugo. Vsi, ki ste bili kdajkoli na tradicionalnem ptujskem kurentovanju, ste že pravgotovo videli njene velike duhe na katerem od trgov. Tudi letos bo izdelala tri. Ob večerih, ko opravi vsakodnevna kmečka opravila, sede za mizo ob peči ter nadaljuje s pletenjem rož, ki bodo krasile velike duhe. »Ne vem zakaj, ampak to rada delam, čeprav sem utrujena,

Tako plete rože za duhe 72-letna Marija Kostanjevec; namesto radia in televizije pa ji zaprede muca.

nekaj me vleče in dokler bom mogla bom duhe še delala«, pravi in se nasmeji, kot da ji ni vse-

eno, ker tudi njo draži pustna nestrpnost in veselje.

M. Ozmec

Priprave na srečanje mladih gasilcev

Da bi dvignili požarno varnostno kulturo že pri mladih, so v gasilskih vrstah že pred leti našli zelo primerno pot. Povezali so se s šolstvom, saj je skrb za požarno varnost naša skupna dolžnost in tako so nastala pionirska društva Mladi gasilec. Vse več je šol kjer ta društva že dobro delujejo, v ptujski občini jih imamo že na šestih osemletkah, kmalu pa jih bo še več. Da bi se v slovenskem prostoru med seboj čim bolj spoznali in izmenjali čim več izkušenj, so pred šestimi leti pričeli z republičnimi srečanji. Letošnje — šesto srečanje pionirskih društev Mladi gasilec bomo gostili Ptujčani v oktobru — mesecu požarne varnosti.

Že lani je bila v ta namen ustanovljena posebna finančna komisija za pripravo srečanja, katere člani so se sestali v ponedeljek, 30. januarja, v domu gasilcev in se dogovorili za konkretni program dvodnevnega srečanja,

ki naj bi v stari Ptuj privabilo blizu 500 pionirjev in njihovih mentorjev. S predstavniki občinske gasilske zveze, društva prijateljev mladine in šolstva so imenovali častni odbor, sekretariat za pripravo srečanja ter pet potrebnih komisij. Predvidevajo, da bo srečanje veljalo blizu 3 milijone dinarjev, sredstva pa naj bi zbrali v združenem delu in skupščini občine Ptuj, ki jo bodo zaposlili za pokroviteljstvo.

Določili so že tudi okvirni datum srečanja — to naj bi potekalo v petek in soboto, 10. in 11. oktobra. Udeleženci naj bi se zbrali pred osnovno šolo Tone Znidarič v Ptuj, kjer bi pozneje tudi pisali teste, na bližnjem igrišču pa bi izvedli še tekmovanje: vajo z vedrovko in vajo s hidrantom. Popoldne bo v sodelovanju s Turističnim društvom Ptuj, ki praznuje 100-letnico, organiziran skupinski ogled Ptujja in njegovih znamenitosti. Pionirji naj bi

prenočili pri svojih ptujskih vrstnikih, mentorji pa pri svojih vrstnikih. Drugi dan srečanja bi v Srednješolskem centru izvedli kviz tekmovanje, za tem pa bi ocenili še razstavljene likovne in tehnične izdelke, ki jih bodo pionirji prinesli s seboj in bodo razstavljene, najverjetneje v centru. Popoldne naj bi bila še svečana razglasitev rezultatov tekmovanja ter posvet mentorjev gasilskih društev Mladi gasilec. V času dvodnevnega srečanja bodo izdali dva informativna biltena.

Sekretar gasilske zveze Slovenije Stane Urbančič, ki se je omenjenega sestanka v Ptuj tudi udeležil, je poudaril, da je skrb za požarno varnostno kulturo širša družbena skrb in ne le naloga gasilcev, zato pričakuje, da bomo Ptujčani dokazali svoje organizacijske in druge sposobnosti in da bomo šesto srečanje pionirskih društev dobro pripravili in izvedli.

M. Ozmec

Naša prva kontaktna oddaja

Poslušalci radia Ptuj ste lahko v soboto, 1. februarja, letos prvič spremljali kontaktno oddajo v živo, ki jo je avtorica novinarka Nevenka Dobljekar namenila otroškemu varstvu.

Naše gostje v grajskem studiu so bile: ravnateljica vrtca Boža Bratuž, Marija Kovačič iz skupnosti otroškega varstva ter Vlastka Zarkovič, predsednica zbora izvajalcev skupščine otroškega varstva občine Ptuj.

Vsi, ki smo potek oddaje spremljali, lahko rečemo, da je dobro uspela, predvsem zaradi dobrega odziva poslušalcev, ki so po telefonu redno klicali naš studio in od naših sogovornic dobili tudi več ali manj ustrezne odgovore. Sklep našega uredniškega kolegija je, da bomo odslej vsak mesec pripravili takšno kontaktno oddajo. Če imate predlog, o čem naj bi se v njej pogovarjali, nam kar sporočite!

—OM

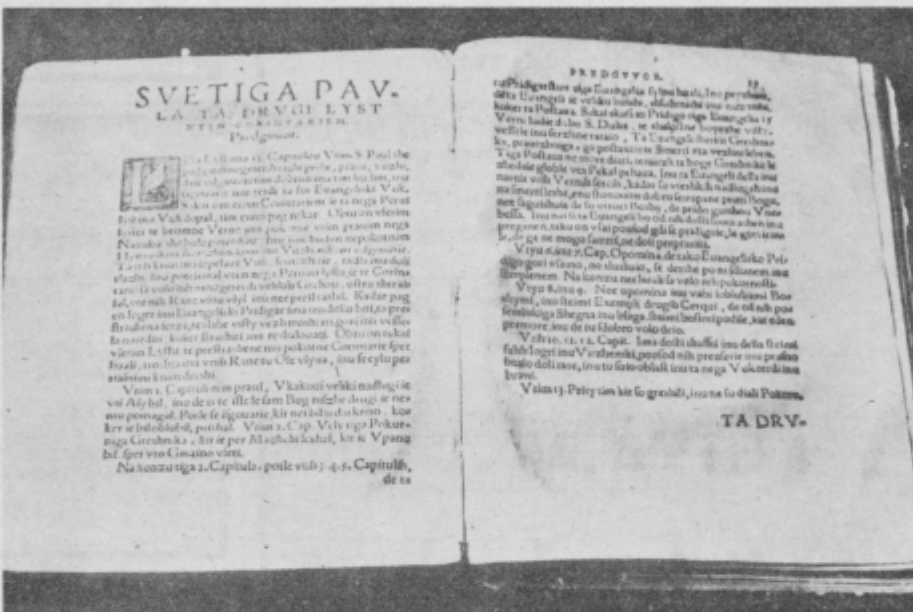

Med našo prvo kontaktno oddajo v studiu na gradu. (foto: M. Ozmec)

Dragocenost minoritske knjižnice

V Ptuj, smo imeli svoj čas najpopolnejši izvod Trubarjevega Novega testamenta, vendar je v zadnjih letih uspelo Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani dokupiti del tega dela v graškem antikvarijatu, delno pa ga dopolniti tudi s fotokopijami iz Nacionalne biblioteke v Jeruzalemu.

Kljub temu pa se Ptujčani ponašamo z izvirnikom Novega testamenta iz let 1557 do 1561, ki je last minoritske knjižnice, ta čas pa ga hranijo v trezorjih ptujске Ljudske in študijske knjižnice. To je drugo najpopolnejše Trubarjevo delo na Slovenskem s pomembnimi predgovori in spremno besedo. V letošnjem Trubarjevem letu pa se kar nekaj založb poteguje, da bi izdale ponatis Novega testamenta.

mš Svetega Pavla ta drugi list iz Testamenta Primoža Trubarja.

Foto: I. Ciani

BRANKO ZUPANIČ V LIKOVNEM RAZSTAVIŠČU SŠC

V mladinskem likovnem razstavišču Srednješolskega centra Dušana Kvedra v Ptuj bo od petka, 7. februarja, dalje razstavljal svoja dela Branko Zupanič, član likovne sekcije Alojz Arnuš iz Rogoznice.

Predstavitel mladega likovnika, ki svoja občutja izraža s čopičem na platnu ali v akvarelni tehniki, je posvečena letošnjemu kulturnemu prazniku, 8. februarju.

Razen 27 likovnih stvaritev bo Branko razstavil tudi nekaj skic in risb, zanimivost pa bodo pravgotovo male plastike iz gline, v katerih je upodobil motive iz našega vsakdanjika.

Branko je doslej svoja dela predstavil že na več skupinskih razstavah v Ptuj in okolici, udeležuje pa se tudi razstav v okviru srečanj bratstva in prijateljstva. Dve samostojni razstavi je pripravil tudi v sejni sobi na magistratu, kjer se je predstavil svojim sodelavcem — zaposlen je namreč kot komunalni nadzornik pri Upravi za inšpekcije občin Ormož in Ptuj.

S. B.

Otroška maškarada v ponedeljek

V dvorani Mladika v Ptuj bodo v ponedeljek, 10. februarja, zaplesale najmlajše maškarke. Zanje pripravlja Društvo prijateljev mladine otroško maškarado za vsem kar sodi zraven.

Želijo, da pride čim več maskiranih otrok. Začetek rajanja je napovedan za 15.30 uro.

MG

ČRNA KRONIKA

V tednu od 28. januarja do vključno 4. februarja so miličniki postaje milice Ptuj in oddelkov posredovali v štirih prometnih nesrečah in pri tem zabeležili eno hujšo ter dve lažji telesni poškodbi. Vzroki nesreč so bili neprilagojena hitrost glede na stanje cestišča ter izsiljevanje prednosti. Materialna škoda na vozilih znaša tokrat okoli 550 tisočakov.

Kljub vsem nezgodam lahko ugotovimo, da v letošnjem januarju na območju PM Ptuj in oddelkov nismo zabeležili nobene smrtno žrvice prometnih nesreč, kar je v primerjavi z minulimi leti zelo spodbudno. Da bi le naprej bilo tako!

TRČIL V DREVO

Do hude prometne nezgode je prišlo v nedeljo, 2. februarja, ob 20. uri na lokalni cesti v Markovcih. Voznik osebnega avtomobila Milan Horvat iz Dornave je peljal iz Bukovec proti Markovcem. Ko je pripeljal v desni blagi ovinek izven naselja Markovci, ga je zaradi neprilagojene hitrosti za-

neslo v levo, po kakih 30 m drsenja po vozišču pa je s prednjim levim delom vozila trčil v drevo ob cesti. Voznik Horvat je na srečo utrpel le lažje poškodbe, potnik Martin Meznarič iz Strelca pa hude. Materialna škoda na vozilih je ocenjena na okoli 500 tisočakov.

—OM

Kuranti v hotelu

V sodelovanju z vodstvom hotela Poetovijo v Ptuj smo se člani likovne skupine PD AA Rogoznica dogovorili za postavitve razstave. Gre za razstavo na temo kurant, tako da je to dejansko predpustna popestritev restavracije hotela. Žal je zaradi običajne pustne dekoracije malo prostora za razstavo, pa vendar dovolj v zadovoljstvo številnih gostov hotela. Tokrat se predstavljajo Branko Zupanič, Franc Simonič in Maks Menoni.

Ob tem naj zapišem še to, da velika restavracija hotela Poetovija nudi zavetje ptujskim likovnim ustvarjalcem skoraj skozi vse leto. To je brez dvoma pohvalno še posebej zato, ker likovniki v Ptuj, razen paviljona Dušana Kvedra in nekaterih izjem, nimamo veliko razstavnega prostora.

Ne bo odveč, če zapišem še to, da imamo likovniki PD AA Rogoznica stalno razstavo v Domu Franca Krambergerja. Ker se v tem domu vedno nekaj dogaja, menimo, da je tudi tu pravo razstavno mesto. Ker je likovno delo eno od oblik komuniciranja, zahteva publiko, ki ga bo sprejela ali zavrnila, skratka vrednotila. Na ta način se bogatita delo in človek. Nisem proti galerijam, sem pa odločno za to, da je likovno delo razstavljeno v prostoru, v katerem se človek vsakodnevno giblje in to je hkrati najboljša vabilo za obisk galerij.

M.

BISERNI PAR IZ PODLOŽ

Na matičnem uradu v Ptuj je bila v soboto, 1. februarja »slovesnost leta«, saj se le redko zgodi, največ le enkrat na leto, da opravijo obred biserne poroke. Po 60 letih skupnega življenja v trdni zakonski zvezi sta v soboto stopila pred matičarja in pooblaščenega delegata Skupščine občine Ptuj IVAN IN LUCIJA ERBUS iz Podlož 42, KS Ptujška gora in po ustaljenem obряду prejela listino, da ju je Skupščina občine Ptuj razglasila za biseroporočence.

Družina Ivana in Lucije Erbus je v KS Ptujška gora znana in ugledna. V zakonu se jima je rodilo 7 otrok, od teh jih še živi pet, danes imata 14 vnukov in tudi že 11 pravnukov.

Biserini ženin Ivan je bil rojen 23. 8. 1902. Nad 38 let dela je opravil predno je nastopil zaslužni pokoj. Po osvoboditvi je bil delo-

Ivan in Lucija Erbus v družbi svojih najdražjih ob razglasitvi za biseroporočence

Foto: Langerholc

vodja za nizke gradnje pri Cestnem podjetju Maribor, v letih pred upokojitvijo pa cestni nadzornik za območje Slovenskih goric. Ves čas je aktivno deloval v svojem domačem kraju. Bil je med ustanovniki člani Gasilskega društva Ptujška gora in dolga leta predsednik tega društva. Med vojno je sodeloval z OF, bil po osvoboditvi odbornik KLO Ptujška gora, opravljal razne funkcije v samoupravnih organih v delovni organizaciji, bil dejaven povsod, kjer je bilo treba. Ob tem mu je bila v trdno oporo in pomoč žena Lucija, roj. Krivec, 13. 12. 1900, ki je skrbno delala doma, gospodinjala in vzgajala otroke.

Biseroporočencema tudi mi čestitamo in jima želimo še naprej dobro zdravje in zadovoljno življenje!

FF

osebna kronika

Rodile so:

Majda Brumen, Sp. Ključarovi 7 — deklko; Marija Lorber, Stoperice 19 — Špelo; Danica Miško, Mali Brebrovnik 3 — Darjo; Silva Škrobar, Cven 43, Ljutomer — Roka; Majda Zalar, Radomerje 14/e — dečka; Alenka Križan, Ul. 5 Prek. 2 — Manco; Marija Brumen, Placar 14 — deklko; Draga Širovnik, Apače 114 — Davida; Ana Žgeč, Zaborci 13 — Petra; Tatjana Vido- vič, Pobrežje 14 — Stanka; Agata Vinko, Dežno 13 — Lukeca; Jožica Hojnik, Arbeiterjeva 3 — deklko; Marjeta Kovačec, Videm 31 — dečka; Ema Čuš, Dolič 35 — dečka; Silva Planinc, Poljska c. 21 — deklko; Brigita Znidarič, Goriška 137 — Majo.

Poroke:

Daniel Prevolfšek, Nadole 43 in Veronika Kodrič, Kočice 15; Alojz Vojsk, Zelenikova 1 in Ana Rep, Zelenikova 1; Drago Pajnikihar, Rodni vrh 27 in Elizabeta Gabrovec, Jablovec 44; Anton Fajfar, Korenjak 17 in Nada Cafuta, Hajdoše 90; Zvonko Mohorko, Kidričevo, Tovarniška 13 in Ivica Brglez, Ptujška gora 57; Janez Sagadin, Sp. Hajdina 85 in Majda Kmetec, Prešernova 11; Zvonko Mihalinec, Turški vrh 59 in Dragica Stermšek, Brstje 5/e; Daniel Bežjak, Bukovci 61 in Olga Tomažič, Muretinci 25.

Umrli so:

Francšek Hojnik, Dornava 52/a, roj. 1911, umrl 24. jan.

1986; Jožefa Šilak, Pohorje 2, roj. 1911, umrla 28. jan. 1986; Marija Kamenšek, Vespazianova 3, roj. 1944, umrla 29. jan. 1986; Marija Valdin, Žvab 3, roj. 1916, umrla 29. jan. 1986; Marija Čeh, Podvinci 48, roj. 1906, umrla 30. jan. 1986; Jožef Lazar, Rabeljčja vas 17/a, roj. 1912, umrl 31. jan. 1986.

TEDNIK

Izdaja zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO — TEDNIK 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, poštni predal 99. Ureja uredniški kolegij, ki ga sestavljajo vsi novinarji zavoda, direktor in glavni urednik Franc Lačen, odgovorni urednik Ludvik Kotar, tehnični urednik Štefan Pušnik, novinarji: Jože Bračić, Ivo Ciani, Nevenka Dobljekar, Franc Fideršek, Majda Goznik, Martin Ozmec in Marjan Šneberger. Uredništvo in uprava Radio — Tednik, telefon (062) 771-261 in 771-226. Celoletna naročnina znaša 2000 dinarjev, za tujino 3200 dinarjev. Ziro račun SDK Ptuj 52400-603-31023. Tiska ČGP Večer Maribor. Na podlagi zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu je TEDNIK uvrščen med proizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Uradni vestnik

občin Ormož in Ptuj

YU ISSN 0942-0778

Leto: XXIII

Ptuj, dne 27. februarja 1986

Številka: 5

VSEBINA:

SKUPŠČINA OBČINE PTUJ

29. Odlok o ureditvi določenih vprašanj s področja samostojnega opravljanja gospodarskih in drugih dejavnosti na območju občine Ptuj

SAMOUPRAVNE INTERESNE SKUPNOSTI

30. Sklep o povečanju višine družbenih pomoči otrokom

31. Sklep o valorizaciji preživnin v letu 1986

32. Sklep sklada skupnih rezerv gospodarstva občine Ptuj o združevanju sredstev po zaključnem računu za leto 1985

KRAJEVNE SKUPNOSTI

33. Sklep o razpisu referenduma za uvedbo krajevnega samopriskevka za sofinanciranje programa izgradnje komunalnih in drugih objektov na območju Krajevne skupnosti Žetale

34. Sklep o razpisu referenduma za uvedbo krajevnega samopriskevka za sofinanciranje programa izgradnje komunalnih in drugih objektov na območju Krajevne skupnosti Leskovec

29.

Na podlagi 88., 97., 111. in 116. člena obrtnega zakona (Uradni list SRS, št. 1/79, 6/83 in 37/85) ter 165. člena Statuta občine Ptuj (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 5/78 in 2/82) je Skupščina občine Ptuj na seji Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti, dne 30. januarja 1986 sprejela

ODLOK

O UREDITVI DOLOČENIH VPRAŠANJ S PODROČJA SAMOSTOJNEGA OPRAVLJANJA GOSPODARSKIH IN DRUGIH DEJAVNOSTI NA OBMOČJU OBČINE PTUJ

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem odlokom se na osnovi obrtnega zakona urejajo določena vprašanja s področja samostojnega opravljanja gospodarskih in drugih dejavnosti na območju občine Ptuj in sicer:

- prodaja in sprejemanje naročil izven poslovnih prostorov,
- sprejemanje gostov na prenočevanje in hrano,
- prodaja na drobno,
- opravljanje gospodarskih in drugih dejavnosti kot postranski poklic,
- uporaba dopolnilnega dela drugih oseb,
- nadzor nad izvajanjem odloga.

II. PRODAJA IN SPREJEMANJE NAROČIL IZVEN POSLOVNIH PROSTOROV

2. člen

Samostojni obrtnik ali občan, ki opravlja obrtno dejavnost kot postranski poklic, domačo ali umetno obrt s sedežem v občini ali izven občine Ptuj sme prodajati svoje izdelke ali opravljati storitve ter sprejemati naročila oziroma predmete v delo izven poslovnega prostora ob raznih prireditvah na celotnem območju občine. Storitve ali izdelki domače in umetne obrti in deficitarnih gospodarskih dejavnosti na območju občine Ptuj se lahko prodajajo ali opravljajo vsakodnevno na tržnici v Ptuj.

3. člen

Samostojni obrtnik ali občan, ki opravlja obrtno dejavnost kot postranski poklic, doma-

čo ali umetno obrt, si mora za priložnostno poslovanje po 2. členu odloka pridobiti ustrezen prostor na osnovi soglasja upravljalca ali lastnika prostora.

Prodajni prostor mora biti vidno označen s firmo obratovalnice ter s ceno izdelkov ali storitev.

Samostojni obrtniki ali občani, ki opravljajo obrt kot postranski poklic, domačo ali umetno obrt, so dolžni pri opravljanju priložnostnega poslovanja po 2. členu tega odloka imeti pri sebi dovoljenje (potrdilo ali obrtno dovoljenje) svoje občine za opravljanje gospodarske ali druge dejavnosti.

S poslovanjem po 2. členu odloka samostojni obrtnik ali občan, ki opravlja obrtno dejavnost kot postranski poklic, domačo ali umetno obrt, ne sme ovirati javnega prometa ter javnega reda in miru.

Prodajo izdelkov ali opravljanje storitev lahko pod pogoji, ki jih določa ta odlok opravlja tudi OZD drobnega gospodarstva ali druge oblike združevanja v skladu z registracijo dejavnosti.

III. SPREJEMANJE GOSTOV NA PRENOČEVANJE IN HRANO

4. člen

Na območju celotne občine lahko občan v svojem zasebnem gospodinjstvu in počitniški hišici oziroma kmet v svojem kmečkem gospodarstvu sprejema goste na prenočevanje in hrano, če so izpolnjeni pogoji iz pravilnika o minimalnih tehničnih pogojih za sprejemanje na prenočevanje ter za pripravo in strežbo hrane in pijače v gospodinjstvih in kmečkih gospodarstvih (Uradni list SRS, št. 11/75).

Opravljanje dejavnosti iz prvega odstavka tega člena poteka v sodelovanju s turističnim društvom na osnovi pogodbe.

5. člen

Izvajanje kmečkega turizma v občini Ptuj ureja poseben odlok.

IV. PRODAJA NA DROBNO

6. člen

Občan, ki želi opravljati prodajo na drobno, mora izpolniti z obrtnim zakonom in zakonom o blagovnem prometu predpisane pogoje.

Prodaja na drobno se lahko izvaja na celotnem območju občine.

7. člen

Samostojni prodajalec lahko izvaja prodajo na drobno tudi v premičnih objektih, ki morajo izpolnjevati pogoje, določene s pravilnikom o minimalnih tehničnih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati poslovni prostori, v katerih se opravljajo blagovni promet in storitve v glavnem prometu. Samostojni prodajalec lahko prodaja iz premičnega objekta na celotnem območju občine

V. OPRAVLJANJE GOSPODARSKIH IN DRUGIH DEJAVNOSTI KOT POSTRANSKI POKLIC

8. člen

Delovni ljudje in občani smejo v skladu z določbami obrtnega zakona trajno ali sezonsko opravljati gospodarske in druge dejavnosti kot postranski poklic, razen:

- gostinstva,
- avtoprevoznništva,
- storitev z gradbeno mehanizacijo in
- serijske proizvodne obrti.

Odbor za drobno gospodarstvo pri izvršnem svetu daje mnenja o tem, kaj šteje za serijsko proizvodno obrt in kdo so lahko nosilci take obrti.

VI. UPORABA DOPOLNILNEGA DELA DRUGIH OSEB

9. člen

Samostojni obrtnik, ki se ukvarja s storitveno dejavnostjo (popravili, vzdrževalnimi deli, izdelavo posameznih izdelkov po individualnih naročilih, merah, načrtih in zahtevah naročnikov) ali v tem okviru opravlja dejavnosti po pogodbi z organizacijami združenega dela sme zaposliti do 10 delavcev, če razpolaga z ustreznimi poslovnimi prostori, kar ugotovi Uprava za inšpekcije občin Ormož in Ptuj.

VII. NADZOR NAD IZVAJANJEM ODLOKA

10. člen

Izvajanje določil odloka nadzira Uprava za inšpekcije občin Ormož in Ptuj.

VIII. KAZENSKE DOLOČBE

11. člen

Z denarno kaznijo 5.000.— do 50.000.— dinarjev se kaznuje za prekršek:

1. kdor prodaja svoje izdelke ali storitve in sprejema naročila izven poslovnih prostorov v nasprotju z določili 3. člena odloka;

2. kdor sprejema goste na prenočevanje in hrano brez sodelovanja s turističnim društvom.

IX. KONČNE DOLOČBE

12. člen

Delovni ljudje in občani, ki opravljajo proizvodno obrt kot postranski poklic na dan uveljavitve tega odloka, morajo ali v roku enega leta preiti na redno obrt ali pridobiti ponovno soglasje v skladu s 112. členom obrtnega zakona.

13. člen

Z dnem, ko začne veljati ta odlok, preneha veljati odlok o ureditvi določenih vprašanj s področja samostojnega opravljanja gospodarskih dejavnosti v občini Ptuj (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 16-139/80).

14. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku občin Ormož in Ptuj.

Številka: 313-5/75-2

Datum: 30/1-1986

Predsednik

Skupščine občin Ptuj

Franc TETIČKOVIČ, dipl. sociolog I. r.

30.

Na podlagi 16. člena Samoupravnega sporazuma o uresničevanju socialnovarstvenih pravic (Uradni list SRS, št. 26/84) in v skladu z 28. členom Samoupravnega sporazuma o ustanovitvi Skupnosti otroškega varstva občine Ptuj (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 25/84) je skupščina skupnosti na seji dne 18. februarja 1986 sprejela

SKLEP

O POVEČANJU VIŠINE DRUŽBENIH POMOČI OTROKOM

1.

Skupnost otroškega varstva občine Ptuj povečuje družbene denarne pomoči otrokom za 20 %.

2.

Ta sklep velja takoj, uporablja pa se od 1. marca 1986 dalje.

Štev.: 193-1/82-2

Datum: 18/2-1986

PREDSEDNIK SKUPŠČINE:

Milan TROP, I. r.

31.

SKUPNOST SOCIALNEGA SKRBTVA OBČINE PTUJ

Na osnovi 132. člena Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (Ur. l. SRS, št. 15/76) ter uradno ugotovljenih podatkov o rasti življenjskih stroškov v SR Sloveniji v letu 1985 v odnosu na leto 1984, ki znaša 79,4 % (Statistične informacije Zavoda SR Slovenije za statistiko, z dne 7/1-1986) je skupščina dne 18/2-1986 sprejela

SKLEP
O VALORIZACIJI PREŽIVNIN V LETU 1986

I.

Preživnine določene ali dogovorjene do konca leta 1984, ki so bile v letu 1985 že valorizirane, se s 1. 3. 1986 povečajo za 79,4 %. Preživnine, ki so bile določene ali dogovorjene med letom 1985, pa se povišajo sorazmerno za čas, ko so bile določene in sicer:

- do konca januarja 1985 se povečajo za 79,4 %
- do konca februarja 1985 se povečajo za 72,8 %
- do konca marca 1985 se povečajo za 66,2 %
- do konca aprila 1985 se povečajo za 59,6 %
- do konca maja 1985 se povečajo za 52,9 %
- do konca junija 1985 se povečajo za 46,3 %
- do konca julija 1985 se povečajo za 39,7 %
- do konca avgusta 1985 se povečajo za 33,1 %
- do konca septembra 1985 se povečajo za 26,5 %
- do konca oktobra 1985 se povečajo za 19,9 %
- do konca novembra 1985 se povečajo za 13,2 %
- do konca decembra 1985 se povečajo za 6,6 %

II.

Sklep velja osmi dan po objavi v Uradnem vestniku občin Ormož in Ptuj, uporablja pa se od 1/3-1986 dalje.

Štev.: 58-1/85-7

Datum: 18/2-1986

Predsednik skupščine:

Alojz CENC, I. r.

32.

Skupščina sklada skupnih rezerv gospodarstva občine Ptuj je na svoji 3. redni seji dne 17. februarja 1986 na predlog izvršnega odbora sklada sprejela naslednji

SKLEP:

V skladu s 1. odstavkom 18. člena samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev rezerv v sklad skupnih rezerv gospodarstva občine Ptuj (Ur. vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 6/1980) vplačujejo zavezanci za združevanje sredstev rezerv v sklad skupnih rezerv gospodarstva občine Ptuj po zaključnem računu za leto 1985 1 % (en odstotek) od osnove, določene z zakonom.

Sklep se objavi v Uradnem vestniku občin Ormož in Ptuj.

Številka: 4/1986

Ptuj, 18. 2. 1986

Predsednik

skupščine sklada

Rudi MLAKAR, I. r.

33.

Na podlagi 8. člena Zakona o referendumu (Uradni list SRS št. 23/77) in 3. člena Zakona o samoprispevku Uradni list SRS št. 35/85), družbenega dogovora o osnovah in višini samoprispevka občine Ptuj (Uradni vestnik občin Ptuj in Ormož št. 17/83) in 29. člena statuta krajevne skupnosti Žetale je skupščina delega-

tov krajevne skupnosti Žetale na svoji seji dne: 30. 1. 1986 sprejela

SKLEP

O RAZPISU REFERENDUMA ZA UVEDBO KRAJEVNEGA SAMOPRISPEVKA ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMA IZGRADNJE KOMUNALNIH IN DRUGIH OBJEKTOV NA OBMOČJU KRAJEVNE SKUPNOSTI ŽETALE

1. člen

V krajevni skupnosti Žetale se razpiše referendum za naselja: Čermožiše, Dobrina, Kočice, Nadole in Žetale, za uvedbo krajevnega samoprispevka v denarju za sofinanciranje programa izgradnje komunalnih in drugih objektov na območju krajevne skupnosti Žetale.

2. člen

Krajevni samoprispevek se uvaža za dobo 4 (štiri) let in sicer od 1. aprila 1986 do 31. marca 1990.

3. člen

Samoprispevek se uporabi za sofinanciranje gradnje naslednjih komunalnih in drugih objektov ter drugih dejavnosti in sicer:

1. cesta Žetale—Ptujka gora	3.000.000.—
2. cesta Žetale—Trebež	1.000.000.—
3. Vzdrževanje in obnova krajevnih cest	5.000.000.—
4. Ureditev odcepa lokalne ceste Žale—Stopnica	1.000.000.—
5. Ureditev odcepa ceste Pšetna graba—Dolna	1.000.000.—
6. Za pojačanje elektroomrežja (TP postaje)	2.000.000.—
7. Za ureditev parkirišča za avtobuse v Žetalah	1.000.000.—
8. Ureditev vodovodnega omrežja (vodovodni rezervoar)	700.000.—
9. Izgradnja prizidkov k Osnovni šoli, Prosvetni dvorani in Gasilskemu domu Žetale	1.000.000.—

S samoprispevkom se bo predvidoma zbralo 15.700.000.—, preostala sredstva za izvršitev programa bodo zagotovljena iz drugih virov.

4. člen

Samoprispevek se uvaža v denarju.

Višina samoprispevka znaša:

1. Za zavezance, ki imajo osebne dohodke iz delovnega razmerja, oz. nadomestila od neto osebnega dohodka, ter drugih dohodkov in prejemkov, ki imajo značaj osebnih dohodkov — po stopnji »25 %« od neto osebnega dohodka oz. nadomestila;

2. Za zavezance, ki imajo dohodek od kmetijske dejavnosti, po stopnji 3 % letno od novega katastrskega dohodka;

3. Za zavezance, ki imajo dohodek od samostojnega opravljanja obrti in druge gospodarske dejavnosti ali intelektualnih storitev — po stopnji 2 % od osebnega dohodka in ostanka čistega dohodka.

4. Za zavezance, ki prejemajo pokojnino, ki je višja od pokojnine z varstvenim dodatkom, po stopnji 1,5 % od izplačane pokojnine.

5. Za občane zaposlene v tujini v višini 2 % povprečja osebnih dohodkov v SR Sloveniji, katero višino ugotovi Svet skupščine krajevne skupnosti na podlagi uradnih statističnih podatkov.

6. Za lastnike vikend hišic, ki imajo stalno bivališče izven naše krajevne skupnosti v pavšalnem znesku letno 5.000.—

Zavezanci, ki imajo dohodke iz dveh ali več virov, navedenih v prejšnjem odstavku, plačujejo samoprispevek za vsak vir posebej.

Samoprispevka ne plačujejo:

— občani od socialnih podpor, otroškega dodatka, učenci in študentje iz štipendij in učenci v gospodarstvu od nagrad,

— občani, ki imajo dohodek od pokojnin in invalidnin, ki ne presegajo pokojnine oziroma invalidnine z varstvenim dodatkom.

5. člen

Zavezanci za samoprispevek so občani, ki imajo stalno prebivališče na območju krajevne skupnosti Žetale v naseljih: Čermožiše, Dobrina, Kočice, Nadole in Žetale ter občani, ki nimajo stalnega prebivališča v navedeni krajevni skupnosti, imajo pa na njihovem območju nepremičnine (počitniške hišice, stanovanjske hiše, gospodarska poslopja ali zidanice).

6. člen

Pravico do glasovanja na referendumu imajo vsi občani, ki so vpisani v splošni volilni imenik krajevne skupnosti Žetale za naselja Čermožiše, Dobrina, Kočice, Nadole in Žetale in zaposleni, ki še nimajo volilne pravice in še niso vpisani v splošni volilni imenik, živijo pa na območju krajevne skupnosti Žetale.

Pri izidu glasovanja se ne štejejo tisti občani, za katere je uradno ugotovljeno, da se zaradi dela v tujini ali služenja vojaškega roka niso mogli udeležiti glasovanja na referendumu.

7. člen

Referendum bo v nedeljo, 16. marca 1986 od 6. do 18. ure na glasovalnem mestu, ki ga določa z odločbo volilna komisija pri krajevni skupnosti Žetale.

Na referendumu glasujejo volilci neposredno in tajno z glasovnico. Na glasovnici je naslednje besedilo:

KRAJEVNA SKUPNOST ŽETALE

GLASOVNICA
za referendum dne 16. marca 1986
glasujem

»ZA«

»PROTI«

uvredbi krajevnega samoprispevka za sofinanciranje programa izgradnje komunalnih in drugih objektov in drugih dejavnosti na območju Krajevne skupnosti Žetale.

Glasovalec izpolni glasovnico tako, da obkroži »ZA«, če se strinja z uvedbo samoprispevka, »PROTI« pa obkroži, če se z uvedbo krajevnega samoprispevka ne strinja.

Vse glasovnice so overjene s štampiljko Krajevne skupnosti Žetale

8. člen

Za postopek glasovanja pri izvedbi referenduma se smiselno uporabljajo določbe zakona o volitvah delegacij in delegiranju delegatov v skupščino DPS.

Postopek vodi in izid glasovanja ugotovi volilna komisija Krajevne skupnosti Žetale.

Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka sprejme na podlagi poročila volilne komisije krajevne skupnosti o uspešnem izidu referenduma skupščina krajevne skupnosti Žetale.

9. člen

Samoprispevek zaposlenih bodo obračunavale organizacije združenega dela, temeljne organizacije združenega dela, zasebni delodajalci, od upokojencev pa skupnost pokojninskega

in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji oziroma njene podružnice ob vsakem izplačilu.

Kmetijski proizvajalci morajo svoje obveznosti enako kot obrtniki izpolniti vsako leto najpozneje do 31. decembra vsakega leta.

Od zavezancev, ki ne izpolnjujejo obveznosti iz samoprispevka v določenem roku, se obveznosti prisilno izterjajo po predpisih, ki veljajo za izterjavo prispevkov in davkov občanov.

10. člen

Denarna sredstva, ki se zberejo od krajevnega samoprispevka so strogo namenska in se zbirajo na posebnem računu samoprispevka Krajevne skupnosti Žetale.

Denar se nakazuje na poseben račun krajevnega samoprispevka pri Krajevni skupnosti Žetale št. 52400-842-041-8243.

11. člen

Za zbiranje sredstev krajevnega samoprispevka je odgovoren svet skupščine krajevne skupnosti Žetale in odgovarja, da se zbrana sredstva uporabljajo strogo namensko za izvedbo programa, za katerega je bil uveden samoprispevek.

12. člen

Sredstva za določene namene razporeja po programu svet skupščine krajevne skupnosti Žetale s posebnimi sklepi na podlagi letnega finančnega načrta krajevne skupnosti Žetale, ki ga sprejme Skupščina krajevne skupnosti Žetale.

13. člen

O uporabi sredstev samoprispevka se sestavi obračun, ki se predloži v potrditev Skupščini krajevne skupnosti in zboru občanov.

14. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku občin Ormož in Ptuj.
Št.: Sl. 39/86
Datum: 20. 2. 1986

Predsednik
skupščine krajevne skupnosti
Janez PULKO l. r.

34.

Na podlagi 7. in 8. člena Zakona o referendumu (Uradni list SRS, št. 23/77), 3. člena Zakona o samoprispevku (Uradni list SRS, št. 35/85) in Družbenega dogovora o osnovah in višini samoprispevka občine Ptuj (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 17/83) ter 42. člena Statuta krajevne skupnosti Leskovec, je skupščina krajevne skupnosti Leskovec dne 30/1-1986 sprejela

SKLEP

**O RAZPISU REFERENDUMA ZA UVEDBO
KRAJEVNEGA SAMOPRISPEVKA ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMA SREDNJE-
ROČNEGA PLANA KRAJEVNE SKUPNO-
STI LESKOVEC ZA OBDOBJE 1986—1990**

1. člen

Za območje krajevne skupnosti Leskovec, ki obsega naselja Belavšek, Berinjak, Gradišče, Mala Varnica, Repišče, Skorišnjak, Spodnji Leskovec, Strmec pri Leskovcu, Trdobjci, Velika Varnica, Veliki Okič in Zgornji Leskovec, se razpiše referendum o uvedbi krajevnega samoprispevka v denarju za sofinanciranje programa srednjeročnega plana krajevne skupnosti Leskovec za obdobje 1986—1990.

2. člen

Referendum bo v nedeljo, dne 16. marca 1986 ob 7.00 do 19.00 ure na glasovalnih mestih kot običajno in ki jih bo določila volilna komisija krajevne skupnosti Leskovec.

3. člen

Krajevni samoprispevek se uvaža v denarju za obdobje 5 let in sicer od 1. aprila 1986 do 1. aprila 1991.

4. člen

Krajevni samoprispevek se uvaža za sofinanciranje naslednjega programa:

- za sofinanciranje modernizacije lokalnih cest
- za sofinanciranje gramoziranja krajevnih cest
- za sofinanciranje izgradnje vodovodnega omrežja
- za sofinanciranje izgradnje PTT omrežja
- za sofinanciranje izgradnje trafo postaj
- za ureditev pokopališča in dokončanje gradnje mrliške veže
- za sofinanciranje SLO in DSA, CZ in požarne preventive
- za funkcionalne izdatke krajevne skupnosti, DPO in društva

5. člen

Samoprispevek v denarju znaša:

- za zavezance, ki imajo osebni dohodek iz delovnega razmerja po stopnji 2 % od netto osebnega dohodka oz. nadomestila
- za starostne, družinske in invalidske upokojence po stopnji 2 % od pokojnine, ki je višja od pokojnine z varstvenim dodatkom
- za zavezance, ki imajo dohodek od kmetijske dejavnosti po stopnji 5 % od letnega katesterskega dohodka

— za zavezance, ki imajo dohodek od samostojnega opravljanja obrti, druge gospodarske dejavnosti ali intelektualnih storitev po stopnji 2 % od ostanka čistega dohodka in osebnega dohodka. Zavezanci, ki plačujejo davek v pavšalnem znesku, plačujejo samoprispevek v pavšalnem znesku 3.000 din v letu 1986, v naslednjih letih pa se prispevek zviša v procentu povečanja osebnega dohodka v SRS, ki ga objavi Zavod SRS za statistiko

— za zavezance, ki so na začasnem delu v tujini 1.000 din mesečno v letu 1986, v naslednjih letih pa se prispevek zviša v procentu povečanja osebnega dohodka v SRS, ki ga objavi Zavod SRS za statistiko.

6. člen

Zavezanci za krajevni samoprispevek so krajan, ki imajo stalno bivališče na območju krajevne skupnosti Leskovec.

7. člen

Za opróstitvev plačila krajevnega samoprispevka se uporabljajo določbe 10. člena Zakona o samoprispevku.

8. člen

Pravico do glasovanja na referendumu imajo krajan, ki so vpisani v splošni volilni imenik krajevne skupnosti Leskovec in zaposleni krajan, ki niso vpisani v splošni volilni imenik, živijo pa na območju krajevne skupnosti Leskovec.

Odločitev na referendumu bo sprejeta, če je zanj glasovala večina krajanov, ki imajo pravico glasovanja.

Pri izidu glasovanja se ne upoštevajo tisti

krajani, za katere se ugotovi, da so na začasnem delu v tujini ali na odsluženju vojaškega roka, ter se glasovanja iz opravičenih vzrokov niso mogli udeležiti.

9. člen

Na podlagi osnov in stopenj, določenih v 5. členu tega sklepa, bo predvidoma zbranih 21.762.000 din (cene 1985) sredstev, ki se bodo uporabljala za namene iz 4. člena tega sklepa.

10. člen

Za namensko in pravilno uporabo sredstev samoprispevka odgovarja svet krajevnne skupnosti, ki o zbranih in porabljenih sredstvih poroča skupščini krajevnne skupnosti vsaj enkrat letno.

11. člen

V primeru, da kateri izmed investorjev oz. zavezancev sofinanciranja posameznih objektov ne bo začel z gradnjo, za katero je bil uveden samoprispevek in je v programu, je pooblaščen svet krajevnne skupnosti, da sredstva, ki so namenjena po programu krajevnne skupnosti preusmeri za soudeležbo pri gradnji drugega objekta, ki je naveden v programu. O razdelitvi morebitnih presežkov sredstev samoprispevka odloča skupščina krajevnne skupnosti na predlog zbora krajanov.

12. člen

Samoprispevek obračunavajo in odvajajo vse OZD, TOZD in delovne skupnosti, zasebni

delodajalci in Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja ob vsakem izplačilu osebnih dohodkov, nadomestil in pokojnin, ter ga nakažejo na račun krajevnne skupnosti Leskovec pri SDK Ptuj, številka 52400-842-041-8110. Ob vsakem nakazilu se dostavi krajevni skupnosti seznam zaposlenih od katerih se nakazuje samoprispevek.

13. člen

Samoprispevek, ki ga plačujejo krajani, ki se z osebnim delom ukvarjajo s kmetijstvom, obrtno in drugo gospodarsko dejavnostjo, ter z intelektualno storitvijo, odmerja in pobira v imenu krajevnne skupnosti Uprava za družbene prihodke občine Ptuj.

14. člen

Od zavezancev, ki ne bodo izpolnjevali obveznosti plačila, se bo samoprispevek izterjal po predpisih za izterjavo prispevkov in davkov občanov.

Pravilnost obračunavanja in odvajanja samoprispevka pri izplačevanju kontrolira SDK Ptuj in inšpekcijske službe pri Upravi za družbene prihodke občine Ptuj.

15. člen

Za postopek o glasovanju se smiselno uporabljajo določbe Zakona o volitvah in delegiranju delegatov v skupščine. Postopek vodi in izid glasovanja ugotovi volilna komisija krajevnne skupnosti Leskovec. Sklep o uvedbi samo-

prispevka, na osnovi poročila volilne komisije o uspešnosti izida referenduma, sprejme skupščina krajevnne skupnosti Leskovec.

16. člen

Na referendumu glasujejo krajani neposredno in tajno z glasovnico. Na glasovnici je naslednje besedilo:

KRAJEVNA SKUPNOST LESKOVEC

GLASOVNICA

za referendum, dne 16. marca 1986

»ZA«

»PROTI«

UVEDBO SAMOPRISPEVKA V DENARJU
ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMA
SREDNJEROČNEGA PLANA NA OBMOČJU
KRAJEVNE SKUPNOSTI LEKOVEC
ZA OBDOBJE 1986—1990.

Glasovalec izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo »ZA«, če se strinja z uvedbo samoprispevka, oziroma »PROTI«, če se ne strinja z uvedbo samoprispevka.

17. člen

Vse glasovnice so overjene s stampiljko krajevnne skupnosti Leskovec.

18. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku občin Ormož in Ptuj.

Številka: 014-56/86

Datum: 21/2-1986

Predsednik skupščine KS:
Alfonz KODRIČ